

Proleter Doğrultu

Devrimci Sosyalist Teorik Ve Politik Dergi

- Savaş Gerçeği Ve Devrimci Hareket
- Askeri Strateji Taktik Ve Kadro Sorunu
- Aydınlık'ın Güncel Konumu: Şovenist Gericilik Ve Sınıf İşbirliği Çizgisi
- Dünya Ekonomisinin Gelişme Eğilimi
- Çağdaş Komünist Harekette Sınıf Analizi
- Türkiye Halk İştirakiyyun Fırkası'nın TBMM Hükümeti'ne Sunduğu Bildiri

18

İÇİNDEKİLER

SUNU.....	2
Savaş Gerçeği Ve Devrimci Hareket	4
Askeri Strateji Taktik Ve Kadro Sorunu	21
Aydınlık'ın Güncel Konumu: Şovenist Gericilik Ve Sınıf İşbirliği Çizgisi .	33
Dünya Ekonomisinin Gelişme Eğilimi.....	45
Çağdaş Komünist Harekette Sınıf Analizi*	53
Türkiye Halk İştirakiyyun Fırkası'nın TBMM Hükümeti'ne Sunduğu Bildiri.....	61

SUNU

Proleter Doğrultu, iki ay aradan sonra 18. sayısında yeniden okurlarıyla buluşmanın mutluluğu içinde.

İlk yazımız, "Savaş Gerçeği ve Devrimci Hareket" adını taşıyor. Yıllardır Kürdistan ucundan başlamış olan bir iç savaşı yaşayan ülkemizde, şovenizme ve burjuva ve küçük burjuva ulusalcılığına karşı tutarlı demokratik ve enternasyonalist bir tutum almanın yaşamsal önemi komünist basında pek çok kez işlenmiş olmasına karşın bu, güncelliğini asla yitirmeyen ve yitirmeyecek olan bir konu. Bu yazı, savaş ve barış konusunu, sınıf bilinçli proletaryanın, kendi devrimci misyonuna kopmaz bağlarla bağlı bulunan Kürt ulusal hareketi karşısındaki devrimci sorumluluklarını, tarihsel bir perspektifle ve Türkiye ve Ortadoğu arkaplanı üzerinde ele alarak tartışıyor. Yazı, "başka bir ulusun ezilmesine" esas itibarıyla seyirci kalan Türk işçilerinin ve diğer emekçilerinin, böyle yapmakla, aslında kendi kurtuluşlarını geciktirdiklerini ve kendi zincirlerini sağlamlaştırdıklarını gösteriyor. Yazının, PKK'in ilan ettiği "ateşkes"ten önce hazırlandığı da göz önünde tutulmalıdır. Kuşkusuz, barış talebinin yükseltilmesiyle, ilan edilen bugünkü somut bir "ateşkes", farklı sorunlardır; oynadığı roller de farklıdır. Bu sorunu ayrıca ele alacağız.

İkinci yazımız, "Askeri Strateji-Taktik ve Kadro Sorunu" başlığını taşıyor. Okurlarımız bu yazıda, savaş-siyaset, siyasal strateji-askeri strateji, strateji-taktik ilişkileri üzerinde olduğu gibi, devrimimizde partizan savaşının yeri ve kadro sorunları üzerinde, dünya ve Türkiye deneyiminin verileri tarafından da sınanması ve derinleştirilmesi gereken bir dizi öğretici düşünce bulacaklardır.

Üçüncü yazımız, çoktandır yeniden aslına dönmüş ve egemen sınıfların aşağılık ve onursuz bir borazanı gibi davranmaya başlamış olan Perinçek ve ortaklarının, şovenist, gerici ve sınıf işbirlikçi çizgisini sergileyen bir yazı var. "Aydınlık'ın Güncel Konumu: şovenist Gericilik ve Sınıf İşbirliği Çizgisi" adlı bu yazıda, bu ihanet şebekesinin sözde antiemperyalizmi, kötü ünlü "Üç Dünya Teorisi"nin günümüzdeki versiyonu olan "Kuzey-Güney" teorisinin ışığında sergileniyor. Yazı, bağımsızlık ve antiemperyalizm görüntüsü altında Kürt ulusal hareketinde ve Türkiye sol hareketinde devrimci olan herşeye saldıran, onlara reformist teslimiyeti öğütleyen ve elikanlı Türk burjuva devlet aygıtını aklayan bu karşıdevrimci çetenin ipliğini bir kez daha pazara çıkarıyor.

Dördüncü yazımızda "Dünya Ekonomisinin Gelişme Eğilimi" değerlendiriliyor. Güncel ge-

lişmenin yönünü göstermek için dünya ekonomisinin 1997'ye kadar olan durumu ve 1998'in ilk yarısındaki durumu ele alınıyor. Rusya'da patlak veren mali krizin nedenleri ve dünya ekonomisinin yeni bir fazla üretim krizine doğru geliştiği sonucuna varan yazıda, firma birleşmelerinin önemi/boyutu ve yapısal krizin anlamı üzerinde duruluyor ve bu krizin kronikleşmiş olduğu tespiti yapılıyor.

Beşinci yazımız bir belge. Bu belge, MLKP temsilcisinin Kasım 1996'da Moskova'da yapılan ve "Çağdaş Komünist Doktrinin Geliştirilmesi Uluslararası Merkezi" tarafından düzenlenen seminere sunduğu İngilizce metnin çevirisi. Eski Sovyetler Birliği'nden ve diğer ülkelerden çok sayıda komünist, devrimci ve ilerici parti, örgüt ve çevrenin katıldığı bu seminere sunulan yazı, Türkiye komünist hareketinin durumunu ve karşı karşıya bulunduğu sorunların bir özetini sunmanın yanısıra, Rusya devrimci hareketine ve işçi sınıfıyla tekniksel entelijansiya arasındaki benzerlik ve farklılıklara ilişkin bazı gözlemleri içermekte.

Altıncı yazımızda marksist-leninist politik ekonominin sorunları ana başlığı altında ele aldığımız konulardan "Türkiye Ekonomisinde Toplumsal Toplam Ürün ve Ulusal Gelir Hesaplamalarının ikici (son) bölümü yer alıyor. Bu bölümde Türkiye'de 1923-1992 dönemin toplumsal toplam ürün hesaplamasını yapıyoruz.

"Tarih Bilinci" köşemizde bu kez Türkiye Halk İştirakiyyun Fırkası (Türkiye Halk Komünist Partisi) ile ilgili bir belge yayımlıyoruz. Rusya Komünist Partisi (B), Kemalistlerin 1920 sonu ve 1921 başında yalnızca M. Suphi TKP'sine ve genel olarak halka ve devrimci güçlere saldırısından nasibini almış olan THİF'ni, Kurtuluş Savaşı Anadolu'sunda boy veren ve köylü sosyalizmi çizgisini aşmamış olan bir örgüt olarak değerlendiriyordu. Bu belgenin, kendi tarihini bilmesi gerektiğinin bilincinde olan bütün devrimcilerin ilgisini çekeceğini umuyoruz.

SAVAŞ GERÇEĞİ VE DEVRİMCİ HAREKET

GİRİŞ

Türkiye’de devrim “güncel bir sorun”dur. Yalnızca emperyalizm döneminde devrimin koşullarının sistemin kendisinde verili olduğu siyasal gerçekliğinin yansıması olarak değil, elle tutulur siyasal bir somutluk olarak, Türkiye’de devrim güncel bir sorundur. Başlı başına incelemeyi gerektirse de bu, süregiden savaş gerçekliğinden en dolaysız biçimde kendini ortaya koyar. Bugünkü savaşı, sömürgeci Türk egemen sınıflarıyla Kürt ulusal kurtuluşçuların arasındaki uzayan savaşı incelemek, güncel yani, pratik/siyasal bir sorun olarak devrimi ele almanın, hazırlayıp örgütleme devrimci çalışmasının en önemli gereğidir.

Bütün bunların, çatışmaların ve süren savaşın merkezinde Kürt ulusal sorunu duruyor. Türkiye’nin yalnızca iç politikasını değil uluslararası ilişkilerini de doğrudan etkiliyor. Bütün toplumsal sınıfların, siyasal parti ve örgütlerin duruşunu etkiliyor. Aşağıda üzerinde durulacağı gibi, bölgeyi derinden derine sarsıyor, bölge devletleri arasındaki ilişkileri etkiliyor. Bunlara ek olarak savaşın önemini vurgulayan daha birçok gerçek sıralanabilir. Fakat biz, marksist leninist komünistler olarak bugünkü savaşla her şeyden önce ilkesel tutum, sonra da siyasal taktik ve bir bütün olarak devrimci görevlerimiz bakımından ilgiliyiz. Kendimizi işçi sınıfı ve emekçi/ sömürülen yığınların bur-

juvazi ve egemen sınıfların ideolojik ve politik hegemonyasından kurtulması ve sınıfsal bağımsızlığının sağlanmasından sorumlu görüyoruz. Bu bakımdan süren savaş karşısında sosyalizm ve proleter sınıf tutumunun önemi her türlü kuşkunun ötesindedir.

Devrimin güncelliği, başlamış bulunan Kürt ulusal kurtuluş devriminde somutlaşıyor. Bunun anlamı antiemperyalist devrimci programın temel bir konusu olarak, Kürt ulusal sorununun çözümünün, Kürdistan gerillasıyla-serhıldanıyla Kürt halkının eyleminin gündemine girmiş olmasıdır. Antiemperyalist demokratik devrimin temel bir talebi, propaganda ve hazırlık çalışmasının konusu olmanın ötesinde, ulusal kurtuluşçu devrimci eylemin çözmekte olduğu bir sorundur.

Diğer yandan, birleşik devrim görüşü açısından bakıldığında, Türkiye ve Kürdistan birleşik devrimi, Kuzey Kürdistan’da ulusal kurtuluşçu devrim biçiminde patlak vermiştir. Hiç kuşkusuz, devrimin nasıl bir seyir izleyeceğini, devrimci sınıfların devrimci eylem yeteneği belirleyecektir. Birleşik devrimin oldukça eşitsiz ve dengesiz gelişimi gerçekliği, devrimci öncü ve iradenin en çok zorlandığı ve üstesinden geldiği ölçüde ileri sıçrayacağı patlama noktasıdır. Bu, Kürdistan’da başlayan devrimin ateşini Batı’ya da taşımak ya da onun Batı’daki toplumsal muhataplarını (Türk işçi sınıfı ve

emekçilerini, Türk halkını) ayağa kaldırmak anlamına geliyor.

"Sosyalizm", "marksizm", "marksizm-leninizm", "proletarya enternasyonalizmi" vb. dilinden düşürmeyen, devrimci ya da reformist parti ve örgütler, ister yasal isterse gizli örgütlenişler, güncel savaşın kapsamlı bir analizine yönelmemişlerdir. Kuşkusuz hemen hepsi savaştan söz ediyorlar. Fakat bu savaşın kapsamlı bir analizine yanaşmıyorlar. Kendilerini tanımlayışları ve iddiaları bakımından bunu bir veri olarak kabul ediyoruz. Bir tesadüf değil, bir kaçınma olduğunu vurguluyoruz. Sorunun marksizmin savaş öğretisinin bilinmesiyle de ilgisi yoktur. Gerçek şu ki, bugünkü savaşın marksizm öğretisinin temel tanım ve kavramlarına dayalı analiz ve tutum alıştan kaçınıyorlar. Öyle ki, marksist teoriye yaklaşımı oldukça doktriner olan kimi akımların başkalarından belirgin şekilde öne çıkmaları düşündürücü olduğu kadar da dikkat çekici bir durumdur.

Nesnel olarak denetlenebilir veriler gösteriyor ki, marksist leninist komünistler, savaş sorununda belirgin biçimde ayrı bir yerde duruyorlar. Bu, bir "üstünlük" olmaktan ziyade ideolojik, siyasal ve sınıfsal kimlik farkının yansıması olarak değerlendirilebilir ve değerlendirilmelidir. İdeolojik/teorik duruşun politik çözümlerinin ve pratiğin derinleştirilmesi gerektiği de bir gerçektir.

Bu kadar çok "marksist", "marksist leninist", "sosyalist" vb. geçinen akımın varlığına karşın sol'da, Kürdistan'da süren savaşın, marksizm-leninizmin savaş öğretisi ve kavramlarıyla analiz ve açıklanması yolundaki çabaların böylesine az ve yetersiz olduğu dikkat çekici bir durumdur. Evet, durumu tanımlamada savaş kavramı kullanılmaktadır, fakat yine de savaşın marksist-leninist kavramlarla kapsamlı bir analizine yönelinmeyişi inkar edilemez bir gerçektir. Marksizmin savaşa ilişkin öğretilerine hak ettiği önemin verilmeyişi, yüzeyselliğin ve durumun kavranamadığının göstergesidir.

Marksizmin saygınlık kaybının kendini sosyalist tanımlayan akımlar üzerindeki baskısının rolünü vurgulamak istiyoruz. Bu koşullarda marksizm-leninizm öğretisini ön plana çıkartan kapsamlı analizler, marksizm-leninizm propagandası ve savaşın doğru kavranabilmesi bakımından olduğu kadar şovenizmle mücadele ve devrimci imkanların değerlendirilmesi, işçi sınıfı ve emekçi yığınların enternasyonalist eğitimi ve örgütlenmesi bakımından da oldukça önemlidir. Bu tabii ki marksist leninist komünistlerin görevidir, başkalarından beklemenin bir anlamı da yoktur.

Diğer yandan bütün temel ve en önemli güncel sorunlar karşısında kendini "marksist leninist", "sosyalist", "proletaryanın öncüsü" vb. tanımlayan parti, örgüt ve akımların teorik ve siyasal duruşlarının eleştirisi ideolojik mücadele görevlerinin bir boyutunu oluşturmaktadır. Devrimcilerin, işçi ve emekçi yığınların siyasal bilinci uyanan kesimlerinin bilinçli tercihlerine yardımcı olmak ve sol'da sosyalist ideolojinin hegemonyası için bu ihmal edilemez bir görevdir.

Lenin'in teorik çalışmalarının çok belirgin ve ayırıcı temel bir özelliği vardır: O'nun ele aldığı teorik sorunlar, genel olarak ele alındığı, incelendiği, aydınlatıldığı dönemde pratik/politik bir önem kazanmış, devrimci eylemin gündemine girmiş konulardır. Bu, teori ile pratiğin birliğinin, teorinin pratikle bağının en ileri ve düşünsel bakımdan en somut düzeyidir. "Sosyalizm ve Savaş" adlı kitabı V.İ. Lenin'in konuya ilişkin broşür ve makalelerinin önemli bir kısmını derlemektedir.

"Sosyalizm ve Savaş", komünist kadroların politik eğitimi bakımından paha biçilmez bir kaynaktır. Mevcut savaşa ilişkin analiz ve tutumumuzun esin kaynağıdır. Güncel savaşın ki kapitalizm sonrası birkaç yüzyıllık dönemin hemen tüm savaşlarında değişik biçim, kapsam ve düzeyde bu geçerlidir. Kürt ulusal sorunuyla bağlantısı nedeniyle,

marksist öğretinin ulusal soruna yaklaşımıyla bütünlük içinde ele almak dışında marksizm bakımından incelenmesi, açıklanması ve proleter sosyalist tutumun belirlenmesi olanaksızdır.

Lenin, "Herhangi bir toplumsal sorun incelendiğinde, o sorunun, belirli tarihsel sınırları içinde formüle edilmesi ve eğer özel olarak bir ülke söz konusuysa (örneğin belli bir ülke için ulusal program gibi) o ülkeyi öteki ülkelerden aynı tarihsel dönem içinde ayırdeden özelliklerin hesaba katılması, marksist teorinin kesin bir gereği" olduğunu vurgular. Aynı yaklaşım savaşların incelenmesi bakımından da geçerlidir.

Marksist öğretisi, her çeşit burjuva pasifist savaş karşıtı olarak, öncelikle savaştan savaşa fark olduğu tarihsel gerçekliğinden hareket eder. Savaş vardır, savaş vardır. Kölelerin paylaşılması için köle sahipleri arasında yapılan savaşlar vardır; köleliğe karşı özgürlük için yürütülen savaşlar vardır, haksız, gerici, karşıdevrimci savaşlar vardır. Bu temel ayrımları anlamayanlar, unutanlar, savaşların doğru bir çözümlenmesini yapamayacakları gibi, proletarya, devrimcilik ve halklar adına doğru bir politik duruşu da geliştiremezler.

Lenin, savaşların incelenmesinde bize çok sağlam metodolojik yaklaşım ve kriterler bırakmıştır. Bunlar, herkesin anlayabileceği kadar açık, kesin ve teorik olduğu kadar da pratiktir. O, somut toplumsal ve siyasal bir sorun olarak, 1. emperyalist paylaşım savaşını kastederek sorar: Bugünkü savaş neyin üzerinde kopmaktadır, bu savaşta tehlikede olan nedir? İstisna tanımaz şekilde, her savaşta bilinmesi, açığa çıkarılması gereken temel bir gerçektir bu. Tehlikede olan nedir, savaş neyin üzerinde kopmaktadır? Yani tarafların her biri ne için, hangi amaçlarını gerçekleştirmek için savaşıyorlar? Haklı ve haksız savaşlar ayrımının temeli bu sorularda çözümlenmelidir.

"Savaştan savaşa fark vardır. Savaşı hangi tarihsel koşulların doğurduğunu, hangi

sınıfların yönettiğini ve hangi amaçlar için savaşıldığını iyice bilmek gerekir. Bunu iyice kavramadıkça, savaş konusundaki bütün sözleriniz tümüyle boş olur ve konuyu aydınlatmaktan çok karartır."

Burjuvazi ve sömürücü sınıflar, daima savaşın sınıfsal ve toplumsal içeriğini karartmak ve örtbas etmek istemişlerdir. Ezilen, sömürülen yığınları kendi sınıfsal çıkarlarına bağlamak için yürütülen bu çabalara, sosyal şovenler her zaman en büyük desteği vermişlerdir. Lenin, sorunu koyuşuyla sosyal şovenizmin yüzünü açığa çıkartır, burjuvazi ve sömürücü sınıfların yalana dayalı ideolojik bombardımanını parçalar. "Bana öyle geliyor ki, ... asıl sorun, savaşın sınıf niteliği sorunudur: Bu savaş niçin çıktı, hangi sınıflar savaşıyorlar, hangi tarihsel ve tarihsel-ekonomik koşullar savaşın çıkmasında etkili oldular?"

"Savaş, politikanın başka araçlarla sürdürülmesidir. Bütün savaşlar, kendilerini doğuran politik sistemlerden ayrılmazlar. Savaştan önce belli bir devlet, bu devlet içindeki belli bir sınıf tarafından uzun süre izlenen bir politika, savaş sırasında da aynı sınıf tarafından ister istemez sürdürülür; yalnızca eylemin biçimi değişmiştir."

Marksizmin savaş sorununa ilişkin temel öğretilerinin, kendini marksist tanımlayan pek çok parti, örgüt ve yayın organınca bugünkü savaşın analizinde esin kaynağı yapılmayışı nasıl anlaşılmalıdır? Acaba bu savaş gerçekte "savaşa" tekabül eden bir durum olarak görülüyor mu? Ya da acaba marksizmin öğretileri artık geçersiz mi? Marksist öğretinin bilindiği ama uygulanmadığı kesin. Burjuvazinin ve uşaklarının dünya çapında marksizme karşı en kapsamlı savaşı yürüttüğü, burjuva ideolojisinin değişik türevlerinin, milliyetçilik, dinsel akımlar, neoliberalizm vb. saldırı ve yükselişe geçtiği koşullar altında belki de cesaret edemiyorlar. Fakat bu, konunun ilgili akımların siyasal ve sınıfsal kimliği ile bağıntılı anlamlı bir veri olarak kabul edilmelidir.

SÜREN SAVAŞTA TEHLİKEDE OLAN NEDİR?

Ya da kıyamet neyin üzerinde kopmaktadır? İrkçi faşizmin başbuğu A. Türkeş, "saldırıya uğradık. Ülkemiz parçalanmak, devletimiz yok edilmek isteniyor. Bölücü teröre karşı meşru müdafaa halindeyiz" derken, Türk ulusal varlığının tehlikede olduğunun ajitasyonunu yürütüyordu. Devlet yetkililerinin süregelen açıklamaları, iktidarıyla, muhalefetiyle bilumum burjuva partilerin söylemleri de aynı. Sömürgeci savaşa kilitlenmiş faşist, gerici, dinci, sosyal demokrat güruh "bölücü terör" karşısında "vatan"ın, "ulusun" ve "devletin" tehlikede olduğunu yemin billah, döne döne tekrarlıyorlar.

Sömürgeci savaş güçlerinin diğer bir ortak söylemi de "dış mihrakların" kışkırtmalarıdır. Herhangi bir sorundan kaynaklanmayan "bölücü terör", "dış mihrakların" maşasıdır. Şu "dış mihraklar" olmasa, hemen yarın "bölücü terörün" işi bitirilecektir. Kimin "dış mihrakların" arkasında durduğu, kimin "dış mihrakların" işbirlikçisi, hatta maşası ve uşağı olduğu üzerinde ayrıca durulacaktır.

Sömürgeci savaşın en gözü dönük yürütücülerinden Amerikan yetiştirmesi Tansu Çiller, "kimseye verecek çakıl taşımız yoktur" derken vatanın bölünme tehlikesi üzerine malum demagojik ajitasyonunu sürdürüyordu. Bir zamanlar "Kürt realitesini tanıyoruz" diyen Süleyman Demirel şimdi, "Kürt sorunu yoktur. Askerimi, polisimi, masum vatandaşlarımı vuran terör belası var" derken, tehlikede olanın "askerin", "polisini", "masum vatandaşın" can güvenliği olduğu yalanını yayıyor. O, adını koyarak bir savaştan bile söz etmiyor. Aslında bazı "münferit" açıklamalar hariç resmen durum "savaş" olarak tanınmıyor, tanımlanmıyor. "Savaş hali" ilan edilmemesi de bunun bir göstergesi. Savaş olağanüstü hal hukukuna sığdırılmaya çalışılıyor. Ama yüzbinlerce kişilik askeri kuvvetler dışından tırnağına kadar silahlanmış ve en gelişkin

teknolojilerle Kürdistan'da savaşıyor.

Sömürücü Türk egemen sınıflarının devleti bir savaş yürütüyor, fakat savaştan söz etmiyor. Durumun resmen savaş olarak tanımlanması işlerine gelmiyor. Savaş tanımı, bu anlamda kalsa bile savaştan diğer tarafın bir anlamda tanınması demek olacaktır. Aslında süren bir bakıma yalanla gerçeğin savaşıdır. Biliniyor. "Düşük yoğunlukta savaş" "münferit" açıklaması, zamanın Genelkurmay Başkanı Doğan Güreş'e aittir. Bu ses getiren açıklamadan sonra, savaş en şiddetli düzeyine tırmanmıştır. Çeteleşme aynı dönemde doruğa çıkmıştır. Amerikan resmi savaş teorilerine göre, nükleer, konvansiyonel savaşlardan ayrı olarak "düşük yoğunlukta savaş" üçüncü bir savaş kategorisini oluşturmaktadır. Bu, devletler ve düzenli ordular arasında bir savaş değildir. Bir isyanı, başkaldırı durumunu, isyancılarla egemenler arasındaki savaşı tarif etmektedir. Strateji ve taktikler bu temelde geliştirilmektedir.

Eğer inanacak olursak, bir kısım dış mihraklar "bölücü terör" "vasıtası" ile savaşıyorlar. Ve bu savaşta, Türk vatani, Türk ulusunun varlığı ve hakları, Türk devleti tehlikededir. Türk devleti, kendi varlığını, ülkesini ve ulusunu ve ulusal haklarını korumak için, "dış mihraklar"la bağlantılı "bölücü teröre" karşı haklı ve meşru, yurtsever bir savaş yürütüyor. İşçi sınıfı ve emekçi yığınlar, Türk halkı, yurtseverlik bilinç ve duygusundan yakalanarak, Türk sömürücü ve egemen sınıflarının çıkarları için savaşa sürülüyor.

Bu savaş da, bütün diğer savaşlar gibi durup dururken çıkmadı. Onu kaçınılmaz kılan tarihsel ve toplumsal nedenler var. Biliniyor olsa da, bu nedenlere değinmek, savaşı kaçınılmaz kılan politikalara bakmak gerekiyor.

Baştan başlayalım. Lozan'a kadar olan süreç cumhuriyetin ilk dönemi olarak kabul edilebilir. Çünkü, Türkiye Cumhuriyeti devleti uluslararası düzeyde Lozan'da bütü-

nüyle yasallık kazanır. Lozan'a uzanan Anadolu kurtuluş hareketinin burjuva önderliği yalnızca emperyalizme ve emperyalizmin aleti durumundaki Yunan işgalcilerine karşı ulusal bağımsızlık için değil, ama aynı zamanda Osmanlı hanedanlığının mirasçıları olmak iddiasıyla Kürdistan'ı hakimiyetleri altına almak için de savaşmışlardır. Misakı Milli içinde görülen Musul ve Kerkük'ün geleceği, Lozan'da Türk burjuvazisi ile başta İngiliz emperyalizmi olmak üzere, emperyalistler arasında özünde Kürdistan'ın yeniden paylaşılması sorunu olarak ele alınmıştır. Herşey ulusal varlığını bir kuvvet olarak ortaya koymayan Kürt ulusunun iradesi dışında cereyan etmiştir. Bugünkü sınırları meydana getiren bölünmeyi o günkü kuvvet ilişkileri belirlemiştir. Türk burjuvazisi Osmanlı hanedanlığının mirasçısı olarak Kuzey Kürdistan'ı, kendi egemenlik alanı içine almayı başarmıştır. Güney Kürdistan (Musul-Kerkük) ise İngilizlerin kontrol ve hakimiyetine geçmiştir.

Türk ulusal burjuvazisi önderliğindeki, Anadolu ulusal kurtuluş mücadelesi ilerici, antiemperyalist bir harekettir. Hiç kuşkusuz Türk uluslaşmasının da ileri düzeyidir. Fakat Anadolu ulusal kurtuluş hareketine önderlik eden Türk ulusal burjuvazisi, savaşı aynı zamanda diğer uluslar ve ulusal topluluklara karşı ayrıcalıklar elde etmeye de yöneltmiştir. Bu, Anadolu ulusal kurtuluş hareketinin ilericiliğinin sınırlarından birisidir. Emperyalizm ve işgale karşı ulusal bağımsızlık için savaşılar; ama içeride diğer ulusların ve ulusal toplulukların varlığı ve hakları reddedilir. Ne cumhuriyetçi Türk burjuvazisi ve ne de onun sosyal şoven aydın, ilerici vb. yardakçıları temel bazı tarihsel ve güncel gerçekleri kabule yanaşmazlar. Kürdistan ve Kürt ulusal varlığı bunların başında gelir.

Cumhuriyetçi Türk ulusal burjuvazisi önderliğinde kurulan ulusal devlet, Türk olmayan ulusal topluluklara ve Kürt ulusuna karşı vahşi bir Türkleştirme politikası uygular. Kuzey Kürdistan'da ise Osmanlı'nın

yarım bıraktığı işi tamamlamaya girişir. Kuzey Kürdistan'da birbirinden kopuk ayaklanmalar patlak verir. Başkaldırı ve direnişler en kanlı şekilde bastırılır. 1938 Dersim isyanı bunların sonuncusu olur. Kuzey Kürdistan'da hakimiyetini pekiştiren Türk sömürücü sınıfları Kürdistan'ı yalnızca sömürgeleştirmekle kalmaz, aynı zamanda korkunç bir kültür katliamı ve asimilasyonla Kürt ulusal varlığını tasşyeye girişir.

Rahatlıkla söylenebilir ki, cumhuriyet tarihi bir bakıma Kürt ulusunun köleleştirilmesinin ve Kürdistan'ın sömürgeleştirilmesinin de tarihidir. "Tek ulus, tek dil, tek vatan", Kürt ulusunun, Kürtçenin ve Kürdistan'ın inkarı demektir. Türk egemen sınıflarının çıkarını yansıtan bu politika, onun egemenlik aracı devlet tarafından çok kapsamlı bir tarzda yürütülmüştür. Türkiye Cumhuriyeti devletinin Kuzey ve Güney Kürdistan'da yürüttüğü güncel sömürgeci savaş, işte bu sömürgeci politikanın, "tek ulus, tek dil, tek ülke" ve diğer ulusal toplulukları (Lazlar, Çerkesler, Gürcüler, Boşnaklar, Abhazlar, Ermeniler, Asuriler ve diğerleri) ve Kürt ulusunun varlığının ve ulusal demokratik haklarının inkarı temelinde şekillendirilen "ulusal devlet" politikasının devamı ve uzantısıdır.

Bu savaş tabii ki, durup dururken çıkmamıştır. '50'lerden başlayarak '60'lı '70'li yıllarda Kuzey Kürdistan'da da işbirlikçi kapitalizm hızla gelişir. Kuzey Kürdistan, kapitalist sömürünün pençesine düşer. Ve '60'lı yıllar yeniden Kürt ulusal uyanışına tanıklık eder. Ulusal bilinç, değişik düzeylerde ulusal örgütlenmelere doğru gelişir. Diğer yandan işçi sınıfının sendikal örgütlenmeleri, grev ve direnişler, köylü hareketleri, devrimci gençlik hareketi gelişir. Az ya da çok, şöyle veya böyle ilerici toplumsal muhalefet güçlerinin gündemine Kürt ulusal sorunu da girmektedir: '60'lı '70'li yılların yarattığı birikim Kürt ulusunun saflarında sömürgeciliğe karşı direnişi, ulusal köleleştirmeye karşı başkaldırını mayalar. Bu uğurda örgütler kurulur, hazırlıklara girişir-

lir... Bugünkü savaşın ilanı olan 1984 gerilla çıkışı, sömürgecilğe karşı ulusal direniş politikasının üst bir düzeyi, sıçraması ve uzantısından başka bir şey değildir.

Kürt yurtsever devrimcileri, Kürt ulusunun varlık ve yaşama hakkı için savaşmaktadırlar. Tehlikede olan kardeş Kürt halkının ülkesi ve ulusal varlığıdır. Komünistlerin yüreklerini yanına koyduğu haklı ve meşru, ilerici bir savaştır bu.

Bu savaşta tehlikede olan nedir? Türk burjuvazisi ve egemen sınıflarının yalanları tehlikededir. Kürdistan'daki sömürgeci egemenlikleri tehlikededir. Kürt ulusuna vurdukları kölelik prangaları tehlikededir. Tehlikede olan, Türk egemen sınıflarının ayrıcalıklarıdır.

Bu savaşta tehlikede olan nedir? Kürt ulusal varlığı ve ülkesi Kürdistan tehlikededir. Türk egemen sınıfları Kuzey Kürdistan'daki sömürgeci egemenliklerini sürdürmek, Kürt ulusunu köleleştirmek için gerici, sömürgeci bir savaş sürdürüyorlar. Tecavüze uğrayan Kürt vatanıdır. Ulusal varlığı ve haklarıdır. Kürt yurtseverleri ülkelerini savunmak, ulusal varlıkları ve hakları için sömürgecilerle karşı yurtsever, devrimci bir savaş, tamamen haklı ve meşru bir ulusal kurtuluş savaşı yürütüyorlar.

Kürt ulusal kurtuluşçularının vatan savunmasını "bölücülük" olduğu Türk egemen sınıflarının ve bilcümle sosyal şovenlerin sömürgeci bir yalanıdır. Bütün diğer uluslar gibi, Kürt ulusunun da ulusal varlığını, ülkesini ve vazgeçilmez ulusal demokratik haklarını silaha sarılmak dahil her biçimde savunma hakkı vardır. Bunu reddedenler cellattın uşakları ve yordakçılardır.

BÖLGESEL BİR ULUSAL KURTULUŞ SAVAŞI

İki karşıt politika ve irade çatışıyor. Bir taraf ta emperyalist, sömürgeci politika ve irade.

Karşı tarafta ulusal kurtuluşçu, antisömürgeci politika ve irade. İşte bu iki politikanın

devamıdır savaş. Taraflar zor kullanarak, muharebeyle politikalarını sürdürüyor ve olanaklı bütün diğer araç ve yöntemleri de devreye sokarak iradelerini karşı tarafa dayatmaya, karşı tarafın iradesini kırmaya çalışıyorlar.

Açıktır ki, burada iki (ya da daha çok) devlet arasındaki bir savaş sözkonusu değildir. Çünkü, Kürtler bugünkü şekliyle Ortadoğu'da "devletsiz bir ulustur". Kürdistan 20. yüzyıl başında emperyalistler ve bölgedeki sömürgeciler tarafından bölünmüş ve paylaşılmıştır. Kuzey Kürdistan ile sınırlandırılan bir bakışla, yani sınırlı bir görüş açısından ele alındığında, Türk burjuva devletinin sınırları içerisinde olması nedeniyle bu "bir iç savaştır". Fakat yalnızca kayıtlandırılan anlamda böyledir. Çünkü açıktır ki, "iç savaş kavramı" herhangi bir devletin içinde nüfusun iki kesimi arasındaki bir savaştır ama, özünde kural olarak ulusun karşıt sınıfları arasında, ezen ve ezilen, sömüren ve sömürülen sınıflar arasındaki savaştır. Belirtilen kayıtlarla, devlet sınırları içindeki bir savaş, bir iç savaş olarak kabul edilse bile, açıktır ki, Kürt halkı çağdaş, modern bir ulusal kurtuluş savaşı yürütmektedir. Korucu aşiretlerin, sömürgecilerin saflarında savaşıyor olması da bu gerçeği ortadan kaldıramaz.

Fakat gerek savaşın fiziki boyutları ve gerekse ulusal kurtuluş mücadelesinin "azami" programı bakımından süren savaş Türkiye burjuva devlet sınırları içindeki bir iç savaş olarak görmek bazı gerçekleri yansıtmakla birlikte esasen geçersiz, bu nedenle de yanlıştır. Fiziksel çapı ya da yayıldığı alan/coğrafya açısından alındığında bile savaş yalnızca Kuzey Kürdistan'da sürmüyor. Hatta son yıllarda daha çok ve daha büyük çaplı ve daha şiddetli biçimde savaş Güney Kürdistan'da sürüyor. Emperyalist Körfez Savaşı'nın ve yıkılan uluslararası statükonun oluşturduğu koşulların da yardımı ile Kürt ulusal kurtuluş savaşı büyük ölçüde ve esasen bölgesel bir karakter kazanmıştır. Bölgesel, çünkü her şeyden

önce Güney ve Kuzey Kürdistan Irak ve Türkiye savaş alanıdır. TSK, sık sık ve bilindiği gibi zaman zaman çok büyük askeri güçleri Güney Kürdistan'a savaşa seferber etmektedir. Hava harekatiyle desteklenen, 250 tankın, zırhlı birliklerin 80100 bin kişilik askeri kuvvetleriyle Güney'e tecavüz edebilmektedir. İngiltere, Almanya bile resmen bir "sınır sorunu" olduğunu açıklamaktadır. Savaş, Kuzey'le Güney arasındaki sınırı şilen ortadan kaldırmıştır. PKK'nin Kürdistan'ın diğer parçalarını da kullanabildiği bilinmektedir. Mücadele deneyleri, program ve strateji, sınıfsal/siyasal karakteri vb. büyük farklılıklar gösterse de, Kürdistan'ın bütün parçalarında değişik ulusal kurtuluşçu güçlerin varlığı, şöyle ya da böyle mücadele ediyor olmaları, Kürt ulusal kurtuluş savaşının bölgesel çapını daha belirgin kılmaktadır.

Emperyalistler ve bölgenin sömürgeci devletleri arasında Kürdistan'ın bölünmüşlüğü ve savaşın bölgesel çapı, Kürt ulusal kurtuluş savaşının/mücadelesinin özgünlüklerini kavramaya yardımcı olacak çok temel gerçeklerdir. Ulusal kurtuluş savaşının, düşmanlarıyla ilişkisi, strateji ve taktik sorunları, keza ulusal kurtuluşçu güçler arasındaki ilişkiler, düşmanları arasındaki ilişki vb. çok karmaşık, büyük riskleri olduğu kadar muazzam olanakları da barındıran, çok sallantılı ve kaypak, oldukça girift, spesifik bir durum oluşturmaktadır.

Güney ve Kuzey'i, Kürdistan'ın bu iki en önemli parçasındaki gerçekler, Kürdistan'da devrimci bir durumun varlığına işaret ediyor. Kürt ulusal sorunu, Doğu ve özellikle Suriye'deki durumun olgunlaşmamış ve belki başlangıç aşamalarında olmasına karşın, sömürgeci ve emperyalist ilişkiler sisteminin temelinde yerleştirilmiş, bölgedeki statükoyu tehdit eden devasa boyutlarda bir patlayıcıdır.

İP-Aydınlık sosyal şovenlerinin "Kürt sorunu" uluslararasılaştırılmasına sözde anti-emperyalizmle karşı çıkışları, herşeyden önce savaşın bölgesel uluslararası çapının

yadsınmasına, reddine dayanıyor. İP-Aydınlık şoven milliyetçileri, emperyalistlerin Türk sömürgecilerini destekledikleri bu açık, göz çıkarıcı gerçeğini sürekli gizliyorlar. Emperyalizme karşı mücadeleden dem vuruyorlar ama, emperyalistlerin Türk egemen sınıflarını ve onların Kürdistan'daki ayrıcalıklarını desteklemesine karşı çıkmıyorlar. Eğer ulusal kurtuluş savaşının gelişimi ve gücüyle emperyalistler, Kuzey Kürdistan'da (ve Ortadoğu'da) Kürt ulusal varlığını reddeden Türk sömürgeciliğinin tezini desteklemekten vazgeçer, Kürt ulusal varlığını kabule zorlanırlarsa, birileri "Sevr hortluyor" diye yırtınsa da bu, ulusal kurtuluş savaşının bir kazanımı olur. Yeni durumda da elbette ki emperyalistler yine kendi çıkarlarının politikasını yapacaklardır. Fakat bu vurguladığımız gerçeği ortadan kaldırmaz, geçersiz kılmaz. Sorun bu yeni durumda da ulusal kurtuluşçu güçlerin tutarlı ve kararlı antiemperyalist duruşu sürdürüp sürdürmeyecekleridir. Çok açıktır ki, bu da yalnızca yurtsever güçlerin istek ve niyetleriyle ilgili değildir.

Kürt ulusal sorunu bölgesel çapta uluslararası bir sorundur. Buna '80'li ve '90'lı yıllarda büyük bir önem kazanan Kürt diasporası da eklenmiştir. Gitgide güçlenen diplomasi ve uluslararası ilişkiler cephesi yalnızca ulusal kurtuluş mücadelesinin kendi toprağında sağladığı gelişme ve ilerlemeyle bağlı değildir. Kürt diasporası da temel bir belirleyicidir. Kürt ulusal kurtuluş hareketinin uluslararası bir nitelik kazanması, diğer pek çok durumda olduğu gibi kaçınılmaz bir durumdur da. Bu herşeyden önce bölgede emperyalistlerin çıkarları nedeniyle böyledir, dahası emperyalistler baştan itibaren savaşın tarafıdır. Türk egemen sınıflarıyla süregiden ittifak ilişkilerini görmemek için kör olmak yetmez, kasıtlı da olmak gerekir. Ne kadar riskli olursa olsun, ulusal hareket kendini bütün olanakları değerlendirmek zorunda hissetmektedir.

SAVAŞ VE EMPERYALİZM

Aydınlık-İP sosyal şoven burjuva milliyetçileri, her vesile ile PKK'yi ve ulusal kurtuluş savaşını, "sorun"u uluslararasılaştırmakla, emperyalistlerle uzlaşmakla "Sevr"çili ve "mandacılık"la vb. suçluyorlar. şoven burjuva karakterlerine uygun düştüğü için bunda anlaşılmayacak bir yan yok, fakat bu paçavraların teşhiri de küçümsenemez. Onlar "sol"dan, burjuva sosyalizm pozisyonundan Türk ırkçı-şoven milliyetçiliğine destek sunuyor, kan taşıyorlar. İşçi ve emekçileri, gençleri ve aydınları zehirliyorlar. Tarih tekerrür etmeyeceğini, Türk ulusal burjuvazisinin yurtseverliğinin, eskisi gibi artık bir daha geri gelmemek üzere emperyalistlere ve Yunan işgalcilerine karşı savaş yıllarında kaldığını, tarihe gömüldüğünü gizliyorlar. Üstelik bunu keskin antiemperyalist bir söylemle tahkim ediyorlar, ama emperyalizmle işbirliği içinde ayakta duran egemen sınıflara ve onların hakimiyet aracı devlete kafa tutamıyorlar.

PKK'nin antiemperyalizmini sallantılı, tutarsız ve kararsız gören ve hatta neredeyse onu emperyalizmle uzlaşmakla suçlayan (örneğin, neredeyse KDP ile aynı kefeye koyanlar oldu, Musa Anter Barış Treni Girişimi döneminde) devrimci örgütlerin durumu da gerçekten hazindir. Hazindir, çünkü antiemperyalizmden ne anladıkları veya emperyalizme karşı mücadeleyi somut siyasal/pratik olarak nasıl kavradıkları gerçek bir sorundur. Emperyalizm bölgedeki hakimiyetini nasıl sürdürüyor? Bırakalım yurtsever devrimci, ulusal kurtuluşçu PKK'yi, fakat devrimci örgütler emperyalizme karşı mücadeleyi nasıl sürdürüyorlar?

Sorunu doğru kavramak için gerçek bağınları içinde ele almak gerekir. Antiemperyalizmi ne kadar öne çıkarırsanız çıkarın, Türkiye gibi bir ülkede, emperyalizme karşı mücadeleyi propaganda ve ajitasyonun ötesinde esas olarak dolaylı tarzda yürütmek zorundasınız. Kabul edip etmemeniz bunu değiştirmez. Devrimci bir program ve

strateji emperyalizme karşı mücadeleyi, Türk egemen sınıflarına, işbirlikçi tekelci burjuvazi ve büyük toprak sahiplerinin sınıf egemenliğine yönelme temelinde ele almaktan başka ne yapılabilir? Emperyalizme yumruğunuzu kaldırdığınız her durumda, karşınızda işbirlikçi egemen sınıfların devlet aygıtını buluyorsunuz.

Kürt ulusal kurtuluşçuların emperyalizme karşı nasıl mücadele edeceklerdir? Bu bakımdan, Türk sömürgeciliğini hedefleyen ulusal kurtuluş savaşı nasıl bir anlam taşıyor? Ya da, bu savaşta emperyalistler hangi tarafta yer alıyorlar? Yoksa Kürt ulusal kurtuluş savaşı, antiemperyalist bir savaş değil mi? Türk sömürgeciliğine karşı yürütülen ulusal kurtuluşçu savaşın aynı zamanda emperyalizme yöneldiğinden, antiemperyalist bir karakter taşıdığından şüphe etmek için emperyalizme karşı mücadeleyi, emperyalist ilişkiler gerçekliğinin dışında iyiden iyi soyut kavriyor olmak gerekir. Bütün keskinliğine karşın burada görüş açısı bulanıklığı ile karşı karşıya olduğumuz çok açıktır.

Savaşın 14. yılında emperyalist 'kamptan' çatlak sesler çıkmaktadır. Emperyalistlerin politikalarını yeniden şekillendirmeye yöneldikleri görülmektedir. Şüphesiz ki, emperyalistler hakkında en küçük bir hayale kapılmak büyük bir gaflet olur. Emperyalistler Kürt halkına "dost" olacak değiller, politikaları değişecek ama yine de her biri emperyalist çıkarlarının politikalarını yürütecektir. Bu, Sevr'de Anadolu'yu parçalama planı yaparken de böyledir, Lozan'da TC'yi kabul ederken de böyledir. Ama Lozan'a kendini dayatan ulusal bağımsızlıkçı, ulusal kurtuluşçu iradeyle gidilmiştir. Hiçbir zaman emperyalistler kadiri mutlak olmadılar ve olamayacaklar. Eğer bugün Kürt ulusal sorununda emperyalistler politikalarını yeniden şekillendiriyorlarsa, bu her şeyden önce kendini dayatan ulusal kurtuluşçu iradenin bir sonucu ve kazanımıdır. Ve elbetteki, ulusal kurtuluşçular uluslararası düzeyde yasallık kazanmaya da çalışacaklardır.

Çok açıktır ki, başlangıcından günümüze emperyalistler, bu savaşa Türk sömürgecilerini desteklemişler ve desteklemektedirler. Emperyalistler, Türk sömürgecilerinin ağzından, "bölücü terörün" yani ulusal kurtuluşçu devrimin ezilmesini onaylayıp, desteklemediler mi? Türk sömürgecilerinin bütün yalanlarına ve suçlarına ortak oldular mı? Türk sömürgecileri emperyalistlere rağmen, karşı çıkmaları bir yana, onlar destek vermediği halde mi savaşı sürdürdüler ve sürdürüyorlar? Emperyalistlerin mali, diplomatik, siyasi, moral, askeri-teknik desteğinin küçümsenmesi olanaklı mı? Emperyalistler bu savaşta taraftır; Türk sömürgeciliğinin saflarında yer alıyorlar. Türk egemen sınıflarının Kürdistan'daki sömürgeci kölelik zincirlerini parçalamayı hedefleyen ulusal kurtuluş savaşı, şu veya bu emperyalistin askeri güçleriyle dolaysız bir çarpışma biçimi almasa da emperyalizme karşı bir savaştır. Kaldı ki, her şey bir yana TSK, emperyalist NATO askeri ittifaklar sistemine bağlı bir ordudur.

Türk burjuva devletine karşı yürütülen ulusal kurtuluş savaşında antiemperyalizm göremeyenler, ne derlerse desinler onu bağımsız bir devlet olarak ele alıyorlar. Onun emperyalizme mali, askeri, diplomatik ve ekonomik, bütün bunların sonucu olarak da siyasal bakımdan bağımlı bir devlet olduğunu reddediyorlar, bağımsız bir devlet olarak sunuyorlar. İP-Aydınlık sosyal şoven çevresinin daima çizgisinin odağına devleti savunmayı koymasının temelinde de bu gerçek yatıyor.

Yalnızca Türk egemen sınıfları emperyalistlerin desteği ile sömürgeci savaşı yürüttüğü için değil, bunun da ötesinde Kürt ulusal kurtuluş savaşı bölgedeki istikrarsız emperyalist statükoyu tehdit ettiği için de emperyalizme yönelmiştir. Emperyalistler çıkarlarını bildikleri kadar, düşmanlarını tanıma yeteneğine de sahip oldukları içindir ki, "PKK'yi kanlı ve ortadan kalkması gereken bir terörist örgüt" olarak değerlendiriyorlar. PKK ise ulusal kurtuluş savaşı

yürüten bir güç olarak tanınmak istiyor. Buradan da bir irade mücadelesi sürüyor.

ENTERNASYONALİZM VE MİLLİYETÇİLİK

Her çeşit milliyetçiliğe karşıyız diyor, İP-Aydınlık sosyal şovenleri ve "ilerici" aydınlarımız. Her çeşit milliyetçiliğe karşıyız, kisvesi altında mahkum edilmeye çalışılan Kürt ulusal kurtuluşçuluğudur. Her çeşit milliyetçiliğe karşı olma ideolojik söylemi, Türk milliyetçiliğini ve onun ayrıcalıklı konumunu savunan şoven bir tez olduğu kadar, antidemokratik ve gericidir.

Her çeşit milliyetçiliğe karşı olmak, her şeyden önce tarihsel bir perspektiften yoksundur. Bu baylar, Anadolu'nun işgaline, ulusal köleleştirilmeye karşı direnişini, bağımsızlıkçılığın ideolojisi olarak, yurtsever Türk milliyetçiliğine de karşı mıdır? Türk egemen sınıflarının masasındaki artıklardan beslenen sözde demokrat ve sözde ilerici aydınlarımız ve İP-Aydınlık sosyal şovenleri de çok iyi bilirler ki, milliyetçilikten milliyetçiliğe fark vardır. Dahası bütün diğer ideolojiler gibi milliyetçilik de donmuş ve ölü değildir. Burjuvazinin ideolojisi olarak, kendini burjuvazinin ihtiyaçlarına ve koşullara uyarlar.

Milliyetçilikten milliyetçiliğe fark vardır. Bu farklılık, ezen ve ezilen uluslar kategorik ayrımı temelinde yükselir. Ezen ulus milliyetçiliği şoven ve antidemokratik, gerici bir içeriğe sahiptir. Çünkü diğer uluslar karşısında ezen ulus burjuvazisinin ayrıcalıklarını savunur, meşrulaştırır ve kutsar. Fakat ezilen ulus milliyetçiliği, ulusal baskı ve köleleştirmeye karşı eşitlikçi, demokratik bir içeriğe sahiptir.

Proletarya enternasyonalizminin doruğu Lenin şöyle der:

"Eğer ezilen ulusun burjuvazisi, ezen burjuvaziye karşı savaşırsa, biz, her zaman ve her durumda, herkesten daha kararlı olarak bu savaştan yanayız; çünkü biz, zulmün en amansız ve en tutarlı düşmanıyız. Ama

ezilen ulusun burjuvazisi, kendi öz burjuva milliyetçiliğinin çıkarlarını savunuyorsa, biz ona karşıyız. Ezen ulusun ayrıcalıklarına ve zulmüne karşı savaşıyoruz, ama ezilen ulusun kendisi için ayrıcalıklar sağlamayı yolunda çabalarına destek olmayız.

Çünkü "her ezilen ulusun burjuva milliyetçiliği, zulme karşı yönelmiş olan genel bir demokratik içerik taşır ve bizim ulusal ayrıcalıklar sağlama eğiliminden bunu kesin olarak ayır ederek; Polonya burjuvazisinin Yahudilere zulmetme eğilimine karşı savaşım vererek vb. vb. kayıtsız şartsız desteklediğimiz işte bu içeriktir." (Ulusların Kaderlerini Tayin Hakkı, s. 7677)

Her çeşit milliyetçiliğe karşı olmak, Türk burjuvazisinin ayrıcalıklarını savunmaktan, Kürt ulusunun varlığını ve haklarını reddetmekten başka bir anlam taşımıyor. Her çeşit milliyetçiliğe, yani Kürt ulusunun kendi varlığını ve haklarını dayatmasına, eşit haklar istemesine karşıyım. İşte sözde enternasyonalizmden yana, sözde milliyetçiliğe karşı Türk şovenlerinin duruşu. Kosova'da Arnavutların, Bulgaristan'da Türklerin-müslümanların, Yunanistan Batı Trakya'da Türklerin, Çeçenlerin, Kıbrıs Türklerinin haklarını savunur bu sözde demokratlar, fakat sıra Kürt ulusuna geldi mi, "her çeşit milliyetçiliğe karşı"dırlar. Hatta, Irak, İran, Suriye'deki Kürtlerin varlığının ve haklarının kabul edilmesine bile karşıdırlar. Kürtler sözkonusu oldu mu, yalnızca şoven milliyetçi değil, ırkçıdırlar. Üstelik bu aşağılık adamlar, PKK'yi ırkçılıkla itham edecek denli pişkin ve yüzüzdürler. Oysa gerçekte ırkçı olan kendileridir.

Enternasyonalizm, ulusal sorunda her çeşit ulusal ayrıcalıkların en kesin, en kararlı şekilde reddedilmesini emreder. O, ulusların eşitliğinin, eşit haklarının savunusudur. Ulusal baskı, ayrıcalık ve zulmün bütün türevlerine karşı çıkıştır enternasyonalizm, uluslar arasında zora dayanan, gönüllülük ve eşitlik temelinde yükselmeyen her çeşit ilişki biçimine kesin bir tutarlılıkla savaş-

maktır. Milliyetçilikle yakından uzaktan benzerliği yoktur. Anadolu ulusal kurtuluş mücadelesine övgüler dizen, ama Kürt ulusal kurtuluş mücadelesini "bölücü terör" olarak ilan eden; sömürgeci savaşla ezilmesini destekleyenler iki yüzlü alçaklar ve celladın kırbacıdırlar. Onlar bugün, burjuva milliyetçiler karşısında İstanbul hükümetinin, son Osmanlı hanedanı Vahdettin'in pozisyonundadırlar.

Kürt ulusunun boyunduruk altında tutulduğu, ulusal kurtuluşçu devrimin boğazlanmak istediği, Türk şovenizminin, proletarya ve emekçi yığınları, Türk halkını zehirleyip düşürdüğü, siyasal/sınıfsal birliğini felç ettiği mevcut koşullar altında, Kürt milliyetçiliği tehlikesini ön plana çıkarmak alçaklık olmanın ötesinde cinayetin suç ortaklığıdır.

Evet, biz marksist leninist komünistler "Hiçbir özel ulusal gelişme yolunu savunmuyoruz", "bütün olanaklı olan yollardan sınıf hedefimize doğru yürüyoruz.". Çok açıktır ki, Kürt ulusunun eşitliği uğruna savaşım veremezsek, burjuva milliyetçiliğine karşı, özel ulusal gelişme yoluna karşı savaşım vermezsek, bütün uluslardan proletaryanın sınıf çıkarları ve birliği için savaşım da olanaksız olacaktır.

İŞÇİ SINIFI VE SAVAŞ

Türkiye Cumhuriyeti devleti sömürgeci bir savaş sürdürüyor. O da, bütün diğer devletler gibi, bir sınıf egemenliği aracı olduğuna göre, en başta işbirlikçi tekelci burjuvazinin sınıf çıkarları için yürütüyor Kürdistan'daki sömürgeci savaş. Büyük toprak sahiplerinden orta burjuvaziye, zengin köylülüğe değin sömürücü sınıfların bütün kategorileri işbirlikçi tekelci burjuvazinin yanında/ arkasında saf tutmuştur. Dahası Türk aydınlarının en geri kesimleri olduğu gibi, Türk küçük burjuvazisinin en geniş kesimleri de "bölücü teröre" karşı savaşı destekliyorlar.

Kuzey Kürdistan her şeyden önce Ortadoğu ve Kafkaslar, dünyanın en önemli petrol

bölgelerinin en yakın kesişme alanı olarak, Türk egemen sınıfları için vazgeçilmez stratejik değere sahip. Yeraltı ve yerüstü kaynaklarıyla olduğu gibi, bir ucuz işgücü deposu ve pazar alanı olarak da işbirlikçi kapitalizm için vazgeçilmez yaşam alanıdır. Kuzey Kürdistan işbirlikçi kapitalizmin bir bakıma dış pazar gereksinimini karşılama işlevi de görüyor. Kuzey Kürdistan gibi bir pazara sahip olmasaydı, işbirlikçi kapitalizmin gelişim düzeyi her halde farklı olurdu. Bütün bunlara, Kürdistan'ın yetişkin beyin gücünün sömürülmesi vb. de eklenmelidir.

Türk işçi sınıfı ve emekçi yığınlarının savaş karşısındaki durumu, devrimci ve komünist hareket bakımından en önemli noktayı oluşturuyor. Öncelikle vurgulanması gereken, savaşın başlangıç yıllarından günümüze durumun değişmeden kalmadığı gerçeğidir.

Cumhuriyet tarihine çok genel hatları ile baktığımızda Türk işçi sınıfı ve emekçi yığınlar bakımından özgün çarpıcı bir gerçekle karşı karşıya geliriz. İşçi sınıfı ve emekçi yığınlar, emperyalizme ve Yunan işgallerine karşı yürütülen ulusal kurtuluş mücadelesinden başlayarak Türk burjuvazisine yedeklenmişlerdir. Taktir'i Sükun Yasası'ndan başlayarak '50'lere değin, bırakın bağımsız siyasal eylemi, ama mesleki-sindikal örgütlenmeye bile sahip değildir. Tamamen atomize durumdadır ve burjuvaziye yedeklenmiştir. Oportünist çizgisi ve sosyal şoven karakteri bir yana TKP'nin faaliyetleri geniş işçi ve emekçi yığınlar bakımından çok şey ifade etmez. '45'lerden sonra mesleki işçi örgütlenmeleri, dernek niteliğini aşamayan işçi örgütlenmeleri gündeme gelir. Fakat burada daha önemli olan, burjuvazinin kendi iç sorunlarını çözmek ve "Hür Dünya"ya eklenmek ve tabii özellikle savaş yıllarında biriken ve patlamaya doğru giden halkın öfkesini marsetmek üzere gündeme getirilen "çoğulcu parlamenter sisteme" geçiştir. Bu yeni durumda, işçi sınıfı ve emekçi yığınların burjuvazi ve egemen sınıflara yedek-

lenmesi yeni biçimlerde yeniden üretilmektedir. İşçi ve emekçi yığınlar CHP'ye karşı DP'ye yedeklenme hattına girerler. '60'ların ortalarına değin, bir ona, bir diğerine burjuva partilere yedeklenme durumu yarım yüzyıl sürer.

Türkiye İşçi Partisi ve DİSK, gelişen gençlik hareketi, burjuvaziye yedeklenmeye, burjuvazi tarafından yönetilmeye itiraz, burjuvazi ve egemen sınıflardan bağımsızlaşma eğilimidir. Fakat köklü bir ideolojik ve politik kopuşmayı getirebilecek programatik ve teorik temelden yoksundur. '70'li yıllar, 12 Mart darbesi ve onu izleyen dönem dışta tutulursa, özellikle de '75-80 dönemi, Türkiye tarihinde Türk milliyetçiliğine ve şovenizme karşı en yaygın mücadele yıllarıdır. İşçi ve emekçi yığınlar içinde burjuvazinin ideolojik siyasal hegemonyası zayıflamakta, toplumsal gerçeklerimizin bilinci yayılmakta, sosyalist sınıf bilinci uyanmaktadır. Fakat bu dönemde de tarihsel bakımdan belirlenmiş olan işçi sınıfı ve emekçi yığınların burjuvazi ve egemen sınıflara yedeklenme, onlar tarafından yönetilme alışkanlığı atılabilmiş değildir. Gelişme olumlu yönde olmasına rağmen bu böyledir.

12 Eylül döneminin açtığı azgın terör ve gericilik yılları bu süreci kırar, işçi sınıfı ve emekçi yığınları içerisinde burjuvazinin ideolojik ve siyasal hegemonyasını tesis eder, pekiştirir. Askeri faşist diktatörlük işçi sınıfı ve emekçi yığınların, gençliğin mücadelesini fiziki olarak ezip, örgütlenmelerini dağıtmakla kalmamış, aynı zamanda gelişmekte olan sosyalist siyasal bilincini de dumura uğratmıştır. DİSK'in ve komünist ve devrimci örgütlerin fiziki tasfiyesi de burada çok önemli bir yere sahiptir. Komünist ve devrimci hareketin büyük ölçüde daralıp, bir varlık yokluk dönemi yaşamış olması, Türk milliyetçiliği ve şovenizmin gericilik yıllarında işçi sınıfı ve emekçi yığınlara derinden derine tekrardan nüfuz etmesini getirmiştir. '90'lı yıllara değin komünist ve devrimci hareketin, Kürt ulusal kurtuluş savaşı karşısında devrimci görev-

lerini yerine getirmede çok başarısız kaldığı da eklenmelidir. Zira, devrimci ve komünist örgütler "bölücü terör" demagojisine karşı, Kürt yurtseverlerinin haklı ve meşru bir devrimci savaş yürüttüklerini, geniş işçi ve emekçi yığınlara açıklama, aydınlatma ve Türk burjuva milliyetçiliği ile savaşıma görevlerini başarıyla yerine getirememişlerdir.

Türk burjuvazi ve egemen sınıfların ideolojik hegemonyası altındaki, Türk işçi ve emekçileri, Türk halkı içinde, gerilla hareketi biçiminde gelişen Kürt ulusal kurtuluş savaşının ilk etkileri, milliyetçi bir reaksiyon olmuştur. Bu herşeyden önce değinilen tarihsel gerçekler nedeniyle anlaşılır bir şeydir. Fakat aynı zamanda bu tarihsel gerçekler zemini üzerinde, faşist diktatörlük koşulları altında yani, yoğun ve sistematik devlet terörü ile tahkim edilmiş tarzda yığınların tabi tutulduğu "bölücü terör" ideolojik bombardımanı etkili olmuştur. Yukarıda işaret edildiği gibi "bölücü terör" yalanının etkili olmasının bir nedeni de, PKK'nin geliştirdiği Kürt ulusal kurtuluş savaşı karşısında devrimci ve komünist güçlerin, antiemperyalist devrimci görevlerini yerine getirmede cüretkar ve başarılı bir çizgi geliştirememeleridir.

Türk işçi sınıfı ve emekçi yığınların en geniş kesimlerinin sömürgeci savaşta Türk burjuvazisi ve egemen sınıflara yedeklendiği inkar edilemez bir gerçektir. Bunun görmezden gelerek atlamanın gerçekçi bir yanı yoktur. Hiçbir yararı da yoktur. Devrimci öncülerin işini zorlaştıran bir durumdur bu. Bu gerçekleri görmeksizin devrimci görevlerin doğru bir şekilde kavranmasının olanağı da yoktur.

En geniş kesimleri sömürgeci savaşta devlete yedeklenmiş olmasına karşın işçi sınıfı ve emekçi yığınların durumu tek yanlı ve statik olarak da ele alınamaz. Çünkü her şeyden önce, işçi sınıfının ileri bölükleri ve hareket halindeki kesimleri üzerinde, Kürt ulusal kurtuluş savaşına karşı milliyetçi reaksiyonun etkisi daha zayıftır. Ya da kı-

ılmaktadır. Çünkü isterse mesleki, ekonomik, sendikal nedenlerle olsun, işçi sınıfı ve emekçi yığınların hükümetle karşı karşıya geldiği her mücadele, nesnel olarak ulusal kurtuluş mücadelesine destek özelliği taşımaktadır. Çünkü, sömürgeci savaşa karşı işçi sınıfı ve emekçi yığınlar arasında komünist ve devrimci hareketin etkisinden kaynaklı ve son yıllarda belirgin biçimde gelişen bir eğilim mevcuttur. '80'lerin sonunda revizyonist sistemin çöküşünün yarattığı uluslararası yeni karşıdevrimci dalgaya rağmen, '90'lı yıllardan itibaren Türk işçi ve emekçi yığınları arasında sömürgeci savaşa karşı çıkma eğilimi gelişip güçlenmektedir.

İşçi sınıfının tavrında bir değişimin gelişmekte oluşunu sendikaların tavrında da görebiliyoruz. Kürt sözcüğünü kullandığı için, kimi elemanlarının işine son veren DİSK, çok zayıf da olsa, pratikte anlatımını bulmasa da bir tavır alabilmiştir. Kimi sendikalar örneğin Belediye-İş daha belirgin bir tavır almaktadır. Keza Türk-İş içinde de daha zayıf da olsa bir tavır gelişmektedir vb. Daha mücadeleci sendikalar ve bazı şubeler sömürgeci savaşa karşı daha belirgin bir duruşu sergilemektedir. Diğer yandan işçi kitle eylemlerinde, halkların kardeşliği sloganı daha fazla ilgi görmektedir.

Emekçi memurların ve sendikaların sömürgeci savaşa karşı tavrı, işçi sendikalarından daha ileri ve belirgindir. Bu, emekçi memur hareketinin gelişimiyle ve devrimci etkinin gücüyle bağlıdır. Emekçi memur hareketinde ve sendikalarında şovenizmin etkisi daha zayıf, sömürgeci savaşa karşı duyarlılık daha yüksektir.

Sendika bürokrasisi ve ağaları ile aydınlara dayanarak, sosyal demokrasiyi kullanarak burjuvazi, faşist devlet terörüyle tahkim edilmiş ideolojik saldırılarıyla işçi sınıfı ve emekçi yığınları alıklaştırmayı, sersemleştirip gerçekleri anlayamaz hale getirmeyi başarmıştır. Türk halkının düşkünleşmesi, Türk burjuvazisi ve egemen sınıflarına,

onların savaş hükümetlerine ve devletlerine yedeklenmesinin sonucudur. Bir başka ulusu ezen bir ulusun özgür olamayacağıının en yalın bir anlatımıdır bu. Kürt ulusunu köleleştirmek için yürütülen sömürgeci savaşı onaylarken gerçekte kendi onurlarına ve özgürlüklerine karşı savaşmakta, daha da köleleşmektedirler.

Eğer bugün işçi sınıfı, sınıf dayanışması ve düşüncesi ve geleneğini önemli ölçüde kaybetmişse, yine sınıf dayanışması ilkesi dumura uğramışsa işte bu, önce 12 Eylül darbesine, sonra da sömürgeci savaşa karşı burjuvaziye yedeklenmenin, burjuvazinin çıkarlarını destekleme ve payanda olmanın bir sonucudur.

Eğer bugün, örneğin ilk '90'lı yıllara göre sendikalar hemen hemen üyelerinin yarısını kaybetmişler, önemli ölçüde en dar anlamda mesleki /sendikal işlevlerini dahi yapamaz hale gelmişlerse bu, burjuvaziye yedeklenmesinin sonucudur.

Eğer bugün, Türk-İş'i, DİSK'i laiklik adına generallere destek sunmak için, kapitalist patronların örgütleriyle cephe kurma küstahlığını ve cüretini gösterebiliyorsa, buna karşı işçi sınıfının öfkeyle ayağa kalkmasının altında aynı gerçekler vardır.

Şüphesiz ki, Türk proletaryası ve emekçi yığınlarının Kürdistan'da yürütülen sömürgeci savaştan hiçbir çıkarı yoktur. Dahası, sömürgeci savaşın faturasını en ağır biçimde, yalnızca genç evlatlarını sermayenin çıkarları uğruna kurban vererek değil, savaşın ekonomik/mali yükünü taşıyarak ve özgürlüklerinden olarak da ödemektedir. Tarihin tekrar tekrar doğruladığı gibi, kendi çıkarları için savaşmayanlar, sınıf düşmanlarının çıkarları için savaşmaktadırlar. Kendi sınıf çıkarları için savaşmayan Türk proletaryası ve emekçi yığınları; kendini ezen, sömüren, adam yerine bile koymayan Türk burjuvazisi ve egemen sınıflarının çıkarlarına destek ve payanda olmakta, kirlenmekte, onurunu ve kişiliğini kaybederek düşkünleşmektedir.

Türk proletaryası ve emekçi sınıfları bugünkü durumdan nasıl çıkabilir? Türk şovenizmi, Türk proletaryası ve emekçileri, burjuvazi ve sömürücü sınıflara bağlayan en güçlü bağıdır. Burjuvazi ve sömürücü sınıfların ideolojik hegemonyasından kurtulması ve siyasal bakımdan bağımsızlaşabilmesi, denilebilir ki, Kürt ulusal kurtuluş savaşı karşısında proleter enternasyonalist devrimci bir tavır alabilmesiyle özdeştir. En barışçı mücadele biçimlerinden, silahlı mücadele biçimlerine kadar, yasal ve yasadışı, açık ve gizli bütün mücadele yöntemlerini en uygun tarzda birleştirerek burjuvazi ve egemen sınıflara karşı geliştirilecek devrimci iç savaş, Türk proletaryası ve emekçilerinin, Türk halkının bugünkü düşürülmüşlükten, yegane çıkış yolu olabilir. Türk sömürücü sınıflarının Kürt ulusunu köleleştirmek için yürüttüğü aşağılık sömürgeci savaşa karşı, devrimci iç savaş, proletaryanın burjuvazi ve egemen sınıflardan bağımsızlaşmasının, Türk ulusunun düşürülen onurunu kurtarmanın, Türk ulusunun proletarya önderliğinde devrimci yeniden kurtuluşunun da yoludur.

BARIŞ TALEBİ ÜZERİNE

Evrensel barış, komünist programın temel talebidir. Ancak, her çeşit savaşın kaynağını gezegenimizden temizleyerek elde edilebilir. Her çeşit savaşın kaynağında özel mülkiyet ve insanlığın ezen, ezilen; sömüren sömürülen sınıflara bölünmüşlüğü gerçekliği vardır. Evrensel barışa, özel mülkiyetin ve onun yol açtığı toplumsal sonuçların, toplumun sınıflara bölünmesi, ulusal ve cinsel ayrımcılık dahil her çeşit yabancılaşmanın kaldırılmasıyla ulaşılabacaktır. Evrensel barışa değin sınıf mücadelesi çok değişik biçimleri ile devam edecek, ezilen ve sömürülenler, ezenlere ve sömürülenlere karşı silahların ve savaşın diliyle de konuşacaklardır. "Evrensel barış", toplumsal devrim savaşımının nihai amacıdır.

Evrensel barış ve somut siyasal bir sorun olarak, süren savaşta barış; koşulları, kap-

sam ve içeriği farklı iki ayrı sorundur. Devrimci parti ve örgütler, bu iki ayrı sorunu bilerek ya da bilmeyerek karıştırıp aynılaştırıyorlar. Çok büyük bir kolaylıkla, süren sömürgeci savaşla ilgili barış talebini, emperyalizm yeryüzünden silinene, bütün ezenler ve sömürülenler yenilgiye uğratılana değin barışın sözünü etmeyeceğiz diye yanıtlarken, onlar gerçekte evrensel barıştan söz ediyorlar. Az çok bilinçli biçimde, somut siyasal bir sorun olarak barış talebinin yerine evrensel barış sorununu ikame ederek, en küçük oportünizm ve uzlaşma tehlikesine karşı kendilerini güvenceye almaya çalışıyorlar. Fakat mevcut kitlesel barış talebini somut olarak incelemeye yanaşmıyorlar.

Eğer devrimci bakımdan doğru bir duruş geliştirilmek isteniyorsa, bütün siyasal sorun ve taleplerde olduğu gibi, barış talep ve sorununun da somut olarak incelenmesi gerekli ve kaçınılmazdır.

Yüzbinlere ve milyonlara hitap eden barış talebi üzerinde, ciddiyet, büyük bir sorumluluk ve titizlikle durulması, her şeyden önce talebin kitleselliği nedeniyle gereklidir. Devrimcilik, sorumluluk ve yığınlara önderlik iddiasının gereğidir bu. Diğer yandan, barış talebi ulusal devrimin kaderiyle de ilgili olduğu gibi, günümüzde en önemli küçük burjuva reformist mihrak ÖDP'nin, şovenizmin etkisinden uzaklaşmakta olan Türk işçi ve emekçileri arasında reformizmi örgütlemenin etkili bir politik enstrümanı haline getirilmeye çalışıldığı için de çok önemli bir politik sorundur. Kim ne derse desin, nasıl bir tavır alırsa alsın, "barış talebi" savaş devam ettiği müddetçe, bazen alevlenerek, bazen geri plana düşerek politik gündemde kalmaya devam edeceği için de somut doğru bir tutumun alınması ihmal edilemez.

"Barış talebi"ne ilgisiz kalışı barış talepli kitle hareketlerinin dışında kalıp, dışarıdan çok zayıf ve inandırıcı olmaktan uzak eleştirel yaklaşım ve "barışa" dolaysız karşı çıkış

geniş antifaşist yığınlar için inandırıcı olmaktan uzaktır. Devrimci örgütlerin bu duruşu kuşkusuz reformistlerin işini kolaylaştırmaktan başka bir işlev yerine getiremiyor. Devrimci örgütler, barış talebinde sorunu ciddi bir incelemeye tabi bile tutmaksızın, faşizmle uzlaşma ve oportünizm görüyorlar. Bilumum reformistlerin barış talebini sahiplenmeleri de bu durumu besliyor.

Kuşkusuz ki, başta ÖDP olmak üzere, yasalıcı oportünist, reformist politik parti ve çevreler, barış talebini izledikleri stratejinin görüş açısından kavriyorlar. Yasal, barışçı örgütlenme ve mücadele yolundan burjuva demokrasisini elde etmeyi hedefleyen, devrimden, birleşik devrimden umudunu kesmiş politik güçler için Kürt ulusal sorununda zevahiri kurtarmanın, izlemekte oldukları sosyal şoven çizgiyi gizlemenin etkili kamufajı oluyor. Süren savaşın gerçek niteliğini, savaşan tarafların pozisyonunu, haklı ve haksız geniş yığınların bilincinde aydınlığa çıkarmak için çalışmak riskli ve zor. Ve bunu yapabilmek için ezen ulus milliyetçiliğinden bütünüyle kopuşmak gerekir. Dahası, yasal alandan sürülmeyi ve doğal olarak gizli ve yasa dışı mücadeleyi de göze almak gerekir. Kuşku yok ki faşist rejim, Türk burjuva devletinin Kürdistan'da sömürgeci bir savaş yürüttüğünü, bunun tamamen haksız bir savaş olduğunu ve diğer yandan Kürt gerillasının ulusal kurtuluş savaşı yürüttüğünü, haklı olduğunu, işçi ve emekçileri, Türk halkının kendi Türk sömürücü sınıflarına ve devletine karşı savaşan gerillayı desteklemesi gerektiğini, Kürt ulusunun ayrı bir devlet kurma hakkının bölücülük olmadığını vb. açıklayan enternasyonalist devrimci bir hat izleyen partilere örgütlenme hakkı tanımayacak, onları derhal kapatma ve tasfiye yoluna gidecektir. 'Barış talebi' yasalıcı reformist partiler için en ileri tutumu ifade ediyor. Orada bile açık, tutarlı ve kararlı değiller. Zira kapsam ve içeriği açıkça tanımlanmış bir barış talep etmiyorlar. Onlar için barış Kürt ulusal sorununun burjuva çözümü

yolunda muğlak, şu ya da ne idüğü belirsiz bir adımın atılmasından ibarettir.

Kalıcı bir barış, ancak Kürt ulusal sorununun köktenci/radikal tarzda çözümünüyle olanaklıdır. Kürt ulusunun varlığını, özgürlüğünü ve eşitliğini tanımayan bir "barış" adil ve demokratik olamayacağı gibi, kalıcı da olmaz. Kalıcı, adil ve demokratik bir barış, Kürt ulusunun özgürlüğü ve eşitliği ile sağlanabilir ki, bu, faşist MGK rejiminin yenilgisiyle elde edilebilir. Çünkü, işbirlikçi egemen sınıflar ve onların faşist diktatörlüğü, Kürt ulusal varlığını kabul etse bile, onun ayrı bir devlet kurma hakkını kabule yanaşmayacaktır. Barış özgürlükle gelecektir. Kardeşlik de eşitlikle. Mevcut durumda "barış talebi"nin nesnel anlamı nedir ve bu talep politik bakımdan nasıl bir rol oynamaktadır?

Savaş, politikanın devamı, uzantısıdır. Politika daha büyük bir bütündür ve belli koşullar altında amaçlarına muharebe ya da savaş vasıtasıyla ulaşmaya çalışır. Bu, politikanın savaşa dönüşmesi olarak kabul edilir. Genel kabul gören bu teorik yaklaşıma göre, "barış" da tekrar politikaya dönüşür. Büyük sorunlar üzerinde karşıt iradeler arasındaki gerilimin, inatlaşmanın kendilerini dayatması giderek savaşa dönüşür/savaşa yol açar. Taraflar kendi çözümlerini çok ikna edici bir araca, muharebe/ savaş vasıtasına başvurarak, ateş ve barutun gücüyle karşı tarafa dayatmaya çalışırlar. "Barış", muharebeyle ulaşılmak istenen sonuçtur, savaşın amacıdır.

SAVAŞAN TARAFLAR ARASINDA BARIŞA GİDİŞİN POLİTİK DİYALEKTİĞİ NEDİR?

Savaşan taraflar muharebe vasıtasıyla, üzerinde savaşın koptuğu soruna ilişkin iradelerini birbirlerine dayatmaya, karşı tarafın iradesini kırmaya çalışacaklardır. En yüksek şiddetteki bu gerilimde barış hangi koşullarda gündeme gelebilir? Savaşan taraflardan birisinin şu veya bu ölçüde veya bütünüyle amacına ulaşmasıyla, ya da en azın-

dan savaşan taraflardan birisinin savaş iradesinin kırılmasıyla. Fakat, savaşan taraflar dışında üçüncü bir güç de barışı gündeme getirebilir ve hatta dayatabilir.

Barış talebi ulusal kurtuluşçu güçler tarafından öne sürülüp yükseltildiğine göre, ilk anda akla şu iki temel soru geliyor:

Acaba Kürt ulusal kurtuluşçu güçlerin somut olarak PKK'nin savaş iradesinin kırılmasının bir yansıması ve sonucu mu, bu barış talebi?

Ya da acaba, ulusal kurtuluşçu güçler savaşla amaçlarına ulaştıkları için mi barış talep ediyorlar?

PKK'nin ateşkes ve barış yönündeki her ciddi hamlesini sömürgeci savaşı yöneten yürüten politik ve askeri odaklar, Genelkurmay ve hükümetler, birinci soru yönünde yorum yapıyorlar. "PKK'nin beli kırıldı, taktik yapıyor" vb. diyorlar. Bunu PKK'nin zayıflığının belirtisi olarak kabul ve ilan ediyorlar. "Barış" mı istiyorsunuz, "silahlarınızı teslim edip, Türk adaletinin, Türk devletinin şefkat ve merhametine sığının" diyorlar. "Barış"tan anladıkları, PKK'nin fiziklen tasfiye edilmesidir. "Bölücü terörü" sınırlandırıp daraltarak, marjinalleştirip kabul edilebilir düzeye çekmeyi, savaşın askeri amacı olarak vurguluyorlar.

Ulusal kurtuluşçu devrimin üstesinden gelmeye çalıştığı muazzam zorluklara ve özellikle '92/97 döneminde ulusal kurtuluşçu devrimin kitle bazında Kürt halk yığınları arasında yansıyan belirgin savaş yorgunluğuna rağmen, PKK'nin savaş iradesinin kırılmadığı aşikardır. En büyük muharebelerin son yıllarda yaşanmış olması şurada dursun, şemdin Sakık olayı çevresinde, PKK'nin bir anlamda yeniden yapılanması, savaş iradesinin düne göre güçlendiğini göstermektedir. '98 Newroz'u, savaş yorgunluğunun aşılmağa olduğunu ve büyük ölçüde aşıldığını, metropollere göçertilen yüzbinlerin yeniden ileri atılmaya hazırlandığını göstermektedir.

"Ordunun ve halk yığınlarının moralleri bozulmadan savaşın uzun yıllar sürdürülebileceği düşünülebilir mi? Kuşkusuz hayır. Uzun bir savaşın böylesine bir sonucu, bir kuşağı olmasa bile, bir çok yılları içine alan bir dönem boyunca kesinkes kaçınılmazdır." (Sosyalizm ve Savaş, Lenin, s. 150)

Savaşın en büyük acılarını, en büyük yıkımını Kürdistan ve Kürt halkı yaşamaktadır. 30004000 köyün göçertilmesi, yüzbinlerin ve milyonların aç-sefil, yokluk ve yoksulluk içinde kentlere ve Batı'ya sürülmesi tarifsiz ıstıraplara neden olmaktadır. Kürt halkında savaş yorgunluğunun oluşmasında anlaşılabilir bir yan yoktur. Fakat bunun geçici bir durum olduğu ortaya çıktığı gibi, dengeleyici öğeler de vardır.

Örneğin Kürt diasporası devasa bir yedek rezervi oluşturmaktadır.

PKK, emperyalist politikaların alanına mı girmiştir, onun dillendirdiği emperyalistlerin barış planını mı yansıtıyor? Devrimci çevrelerde bu yönde çok ciddi çekincelerin, kuşkuların olduğu biliniyor. PKK'nin diplomasi alanındaki girişimleri ve uluslararası ilişkiler geliştirme çabaları, ateşkesler ve barış talebi ve barış girişimleriyle birlikte, sözkonusu kuşku ve eleştirilerin en önemli gerekçesi olmaktadır. Diplomasi ve uluslararası ilişkiler geliştirme çabalarının muhatabının devrimci ilerici güçlerin yanısıra, daha çok emperyalist, burjuva vb. devletler olması elbetteki büyük riskleri de barındırmaktadır. Ulusal kurtuluşçu saflarda ulusal burjuva güçlerin varlığı ve onların sınıf karakterleri gereği kararsız ve uzlaşmaya açık oluşları, sözkonusu riski daha da artırmaktadır. Bütün bunlara rağmen, diplomasi alanında sağlanan gelişmeler, bugüne kadar esas olarak ulusal kurtuluşçu devrimin yan ürünü olarak elde edilmiştir. Kürt diasporasının özellikle Avrupa'daki büyük Kürt nüfusun bu alanda çok önemli bir rolü olmaktadır. Fakat bunların da ötesinde, bütün ulusal kurtuluş mücadelesinde, ulusal kurtuluşçu güçler uluslararası

ilişkilerde tanınmak ve meşruiyet kazanmak için de mücadele etmişler, bu cephe de de bir irade savaşı yürütmüşlerdir. Burjuva, emperyalist güçlerin önünde eğilmekle, onlara kendi varlığını ve haklılığını dayatmak çok ayrı şeylerdir. Diplomasi ve uluslararası ilişkiler, ulusal kurtuluş mücadelesinin bir boyutu, bir cephesidir. Kuşkusuz ki, devrimci ulusal kurtuluşçu güçlerin, proletarya ve halklara hitap etmesi, herkesten önce onların ilerici, devrimci örgütlenmeleri ve kurumlarıyla enternasyonalist dostluk ve dayanışmayı geliştirmeleri gerekir. Fakat bu diğerinin önemsiz ve ihmal edilebilir olduğu anlamına da gelmez. Diğer pek çok şeyin yanısıra şemdin Sakık olayının da çok net olarak ortaya çıkardığı gibi, emperyalistler fiziki olarak tasfiyesinin olanaksızlığını gördükleri için, devrimciliğinden arınmış bir PKK yaratma, plan/hesap ve yönelimi içerisindedir. Gelecekte bunu başarıp başaramayacaklarını kestiremeyiz, burada vurgulamak istediğimiz, bugün pratikte emperyalist politikalara yatmış bir PKK'den sözemenin henüz erken bir saptama olduğudur. Kimi emperyalist devletlerin "barış talebi"ne belli bir mesafeden yakınlık göstermeleri de bu gerçeği değiştirmez. PKK'nın derinleşmekte olan reformcu yönelimi de onları cesaretlendiriyor.

Tepesinde MGK bulunan faşist diktatörlüğün sömürgeci savaş iradesinin kırılmadığı kanıtlarla doğrulanmayı gerektirmeyen yalın bir gerçektir.

Kürt ulusal kurtuluşçularının barış talebinde bulunması, buna karşı faşist MGK diktatörlüğünün barış talebine yakınlık göstermemesi, yukarıda geliştirilen analizler ve hareket edilen teorik öncüller ışığında süregelen savaşta, savaşa neden olan sorun henüz çözülmemiş olmasına karşın, ulusal kurtuluşçu güçlerin "Belli ölçülerde" amaçlarına ulaşmış oldukları ve bunu karşı tarafa da kabul ettirerek, hukukilik kazandırma anlamı taşımaktadır. Ulusal kurtuluşçu savaş Kürt ulusal varlığını göstermiş, ulusal

bilinçlenmede devasa bir sıçrama yaratmış, ulusal örgütlenmede önemli atılımları başarmıştır. "Barış talebi" nesnel olarak şilen elde edilmiş kazanımlara hukukilik kazandırarak pekiştirmek anlamını taşıyor. Çünkü ulusal kurtuluşçu savaş iradesinin kırılmamış olduğu koşullarda, olanaklı en geri "barış" için bile, Kürt ulusal varlığının kabulü/tanınması zorunlu başlangıç noktasıdır.

Barış talebine pratik/politik bir yaklaşım da gösterilmelidir. Barış talebi, Kürt ulusal hareketine destek veren kitleler arasında nasıl bir etki yaratmıştır? Onları pasifize eden, hareketsizliğe sürükleyen ve mevcut rejim hakkında hayaller yayan ve büyüten bir etki mi yaratmıştır. Gerillanın ve savaşın gereksizliğini mi yaymıştır? Geride kalan süreçte barış talepli hareketler, Ankara'daki hükümetler ve rejimin sömürgeci, militarist faşist yüzünü, geri yığınlar nezdinde açığa çıkartıcı olduğu gibi, serhıldanların geriye çekildiği, ulusal kitle hareketlerinin düştüğü, yığınlarda savaş yorgunluğunun belirgin biçimde yansıdığı bir dönemde, yurtsever yığınları harekete geçirmenin aracı olmuştur. Diğer yandan "barış talebi" diplomasi cephesinin güçlenmesine ve faşist rejimin uluslararası ilişkilerde, özellikle değişik uluslardan proletarya ve emekçiler, halklar nezdinde deşifre olmasına yardımcı olmuştur.

Türk işçi ve emekçilerinin, Türk halkının en geri kesimlerinin, Türk milliyetçiliği ve şovenizmin etkisi altında, Kürt ulusunun varlığını kabul etmediği, Kürt ulusal kurtuluş mücadelesinin faşist rejim tarafından bölücülük ve terörizm olarak sunulmasını açık ya da dolaylı, aktif ya da pasif desteklediği, sömürgeci savaşa karşı açık ve dolaysız bir tutum geliştiremediği koşullar altında, "barış talebi", antifaşist, anti-şoven ve antimilitarist demokratik ve enternasyonalist

bilincin uyanmasına hizmet edebilir. Barış talebinin, burjuvazi ve işbirlikçi egemen sınıflar ve onların faşist diktatörlüğünün Türk işçi ve emekçileri üzerindeki ideolojik ve politik hegemonyasıyla savaştan başka bir anlamının olmadığı açıktır. "Faşist diktatörlükle mi barışılacak?", "faşist diktatörlüğün hüküm sürdüğü koşullarda ve namlularının gölgesinde bir barış sağlanamaz" vb. yaklaşımlar, yüzeysel olmanın ötesinde üstünkörüdür. Sorun, barışın sağlanıp sağlanamayacağına ötesindedir. Çünkü barış, Kürt ulusunun demokratik bir hakkıdır.

Ezen ulusun proletaryası ve emekçilerinin sınıfsal çıkarlarının görüş açısından bakıldığında, biricik demokratik, enternasyonalist ve devrimci tutum, Türk sömürgeci egemen sınıflarının sürdürdükleri sömürgeci savaşta yenilmeleri için çalışmaktır. Marksist leninist komünistler bütün içtenlikleriyle, Kürt ulusal kurtuluşçularının zaferini ve faşist rejimin yenilgisini istiyorlar ve bu yolda çalışıyorlar. Faşist diktatörlüğün yenilgisine hizmet edecek, bunu kolaylaştıracak ve yakınlaştıracak, yığınların uyanmasına, şovenizmden kurtuluşuna ve faşist rejime karşı mücadeleye seferber edilmesine hizmet edecek talepler ileri sürmek ya da, bu talepleri desteklemek, sömürgeci savaşa karşı mücadelenin bir yolu, bir biçimdir. Kuşkusuz ki, barış talebi her şey haline getirilemez. Yukarıda da vurgulandığı gibi en nihayetinde barış talebi de bütünüyle özgürlük talebine bağlıdır. Faşist diktatörlüğün yenilgisi ve özgürlüğün devrimci yoldan elde edilmesinin bir kaldıracı olarak barış talebi kullanılabilir. Yeter ki Türk işçi ve emekçileri, Türk halkının geniş yığınları arasında, Kürt ulusal sorunu ve süren savaşın kapsamlı bir aydınlatma çalışmasıyla birlikte yürütülebilsin.

ASKERİ STRATEJİ TAKTİK VE KADRO SORUNU

Bilindiği gibi siyaset sahnesine çıktıkları andan itibaren marksistlerin ilk ve son sözü "toplumsal devrim"dir. İlk ve son söz olması dolayısıyla proletaryanın kilitlendiği esas sorun, bu amacın anahtar halkası olan iktidar sorunudur.

Toplumlar ve sınıf savaşmaları tarihinde iktidar sorunu ve savaşı hep süregelmiştir. Her toplumsal savaş iktidar savaşı olmuştur. Tüm savaşların merkezinde politik iktidar sorunu vardır. Sınıflı toplumlardaki mücadelenin sonucunda iktidarı eline geçiren sınıf, onu her tür araç, yasa, yöntem vb. ile daha da yetkinleştirerek, diğerleri üzerinde tahakküm kurma aracı olarak kullanmıştır. Tüm bunlardan farklı olarak proletaryanın iktidar savaşımı, sonuçta kendisini de ortadan kaldıracak ve insanlığı nihai kurtuluşa, komünizme götürecektir bir kavga. Tüm diğer kavgalardan özsel farklılığı da buradadır.

Proletarya iktidar savaşımını, belli kurallara dayalı olarak ve bilimsel bir tarzda ele alır. O dünyayı yorumlamadaki ustalığının ve doğru yorumlamasının kaynağı olan diyalektik materyalizmi iktidar savaşımında en mükemmel tarzda hayata geçirir. Stratejik hedefini belirler ve çeşitli inişli-çıkışları da hesap ederek hedefe varmanın strateji ve taktiğini genel anlamıyla belirler. Ve proletarya ile onun öncüsü, doğru bir stratejik

ve taktiksel konumlanma çerçevesinde savaşa girerse işi çok daha kolaylaştırır. Belirli bir amacı ve bu amaca ulaşacak yolları açıklığa kavuşturulmayan hiçbir mücadele zafere ulaşamaz. Yazımızın ana konusu askeri strateji-taktik ve bu bağlamda strateji ve taktiği yaşama geçirecek kadro sorunudur. Ancak vurgulamalıyız ki, bu konuyu politik yanından sıyrarak, salt askeri açıdan ele almak kesinlikle yanlıştır. Böyle yapmak siyaset biliminden, diyalektikten hiçbir şey anlamamak olacaktır. Proletaryanın iktidar savaşı özünde bir siyasal savaştır. Ve bu mücadelede kullanılan tüm araç yöntemler siyasal hedefe ulaşmanın yalnızca birer parçasından ibarettirler. Askeri strateji, politik stratejiden farklı değil, bilakis, onun yoğunlaştırılmış ifadesidir.

Devrimci hareketin yanlıgılarından biri de buradadır. Strateji ve taktiği çizerken daha baştan politik ve askeri stratejiyi birbirinden ayırarak, yanlış bir temel üzerinde şekillendirmektedir teorisini. Nasıl siyaset ekonominin yoğunlaşmış hali ise, savaş da politikanın yoğunlaşmış ifadesidir. Politikanın askeri dilde telaffuzudur savaş. Ya da herkesin bildiği gibi "savaş politikanın başka araçlarla devamıdır" (Clausewitz) Engels'in de ifade ettiği gibi "Ordu ve savaş kadar politikaya bağlı bir şey yoktur."

Askeri strateji dar anlamda düşmanın zor

(silahla) yoluyla fiziki imhasını gerçekleştirmeyi amaçlar. Oysa, düşmanı saf dışı edecek birçok faktör askeri stratejinin kapsamına girer. Yani psikolojik, bilimsel, coğrafi, ekonomik vb. faktörler gibi. Demek ki askeri strateji denildiğinde akla çıplak zor gelmez. Onu çıplak zora indirgemek sığılığın ifadesi olabilir ancak. Hem de bir devrimcinin şubede işkenceyi salt o anki elektirik, askı vb.ye indirgemesi gibi bir sığılık.

Her ciddi toplumsal gücün strateji ve taktiği olmak zorundadır. Devrim kuvvetlerinin bir stratejisi olduğu gibi, karşıdevrimci kuvvetlerin de stratejileri vardır. Karşıdevrimcilerin stratejilerinin esas yanını devrim ve komünizm "hayaletini" bertaraf etmek oluştururken, diğer yanını bu kuvvetlerin kendi aralarında birbirlerine karşı uyguladıkları stratejiler oluşturmaktadır. Örneğin her emperyalist gücün birçok konuda birden fazla oluşturduğu strateji ve taktiği vardır. Bu emperyalist güçler kendi stratejilerini "ulusal strateji", "ulusal güvenlik stratejisi", "büyük strateji" vb. olarak adlandırmaları. Emperyalist dünyada üstünlüğü ele geçirebilmek için, oluşturdukları strateji merkezleri ve stratejilerine yön veren, "stratejileri" vardır.

STRATEJİ VE TAKTİK

Coğrafyamızda belki de en sık sözü edildiği ve herkesin hakkında çok şey söylediği için en az kavranan konulardan birisidir strateji ve taktik.

Strateji, öncü devrimci sınıf partisinin kendi politik, programatik hedeflerine ulaşabilmesi, iktidar sorununu çözebilmesi, düşmana nihai, bitirici ve esas vuruşu yapabilmesi için devrim kuvvetlerinin izlemeleri gereken temel rotanın bilimsel tarzda açıklığa kavuşturulmasıdır. Strateji ve taktik proletaryanın sınıf mücadelesinin yol göstericisidir.

"Stratejinin konusu, devrimin belli bir aşamasını temel kabul ederek proletaryanın başlıca darbesinin doğrultusunu saptamak,

devrimci güçlerin uygun düzenlenişi için (esas ve yedek güçler) plan hazırlamak, devrimin belirli bir aşaması boyunca bu planın gerçekleştirilmesi için mücadele etmektir." (Stalin)

Strateji, devrimin bir aşaması boyunca değişmez. Örneğin bugünkü stratejimiz antiemperyalist demokratik devrimdir. Ancak bu devrimin gerçekleştirilmesi sonrası, stratejik hedef ve doğrultu sosyalist devrim olacaktır. Stratejik hedef doğrultusunda, devrimin temel gücü, dolaysız yedekleri, dolaylı yedekleri, vurulacak darbenin esas hedefi, bunun yanında düşman cephesini daraltmak için yapılacak manevralar, ve bu amaçla düşman cephesinde olan ama direkt karşımızda olmayıp, yalıtılmayı, etkisizleştirmeyi hedeflediğimiz güçler vb. hepsi hesaplanır.

Stratejik hedefe ulaşmak için verilen mücadelenin şu ya da bu aşamasında uygulanan yöntemler ise taktiği oluşturur. Tamamen stratejinin hizmetinde olan taktik, asıl olarak içinde bulunan dönemi kazanmayı amaçlar. Taktikler kısa zaman içerisinde değişkenlik gösterebilir. Öyle ki hafta hafta, gün gün, saat saat dahi değişiklikler yapmak gerekebilir. Pratik mücadele hızlandığı ve şiddetlendiği oranda taktikler hızla değişir. Öyle ki, bir olaya ilişkin iki farklı zamanda aynı taktik düşünülse dahi, iki farklı zamanda aynı taktik iki farklı biçimde uygulanabilir. Örneğin 1 Mayıs taktiği: 1989'daki 1 Mayıs taktiği ile bugünkü 1 Mayıs taktiği 1 Mayıs'ı kazanmak ekseninde ortak bir paydaya sahip olsa da kazanmak için birbirinden farklı yöntemler izlemek zorunludur.

Bir anlamda herhangi bir muharebeyi kazanmak için yapılan savaş, taktiksel savaştır. İyi bir taktiği esaslıca hayata geçirebilmek için güçlü bir örgüt gerekir. Örgüt ne kadar güçlüyse taktiği de o kadar "güçlüdür" ve o oranda kitlelerin içerisinde derinlemesine bir etkide bulunur. Taktik, savaşan gücün, savaş cephesinde sonuç alacak

tarzda en uygun, en elverişli ve en rasyonel biçimde konumlandırılmasını içerir. Taktikler tamamen nesnel ve öznel koşulları hesaba katarak belirlenir. Kitlenin ruh hali, savaşa azmi, ülkenin içinde bulunduğu durum vb. Taktikler değişkendir, çünkü her taktik belirleme nihayetinde pratikte sınırdır. Ve yaşam bulamayan, ihtiyaca cevap vermeyen taktikler, yerini başkalarına bırakır. Yani taktikler soyut formülasyonlar değildir. Nasıl soyut gerçek olmazsa, soyut taktikler de olamaz. En iyi taktisyenler savaşın, pratiğin içinde yetişirler.

Taktik, "Nispeten kısa olan, hareketin kabarması ve alçalması, devrimin hızlanması ve yavaşlaması döneminde proletaryanın davranış çizgisini saptamak, eski mücadele ve örgüt biçimlerinin ve eski sloganların yerine yenilerini koyarak mücadele örgüt biçimleri arasında uyum sağlayarak bu çizginin uygulanması için mücadele etmektir." (Stalin)

Taktik, belirli bir "an", bir dönemi kazanmaya yöneliktir. Taktik hedeflenen temel ve stratejik hedefe varana kadar, o an uygulanan yöntemi başarıyla sürdürmektir. Taktik, devrimin kabarma ya da geri çekilme dönemlerine göre farklılıklar taşır. Bazen saldırı, bazen geri çekilme, pasif, ya da aktif savunma olabilir. Geri çekilme ve saldırı dönemlerinde esas olan, devrim kuvvetlerinin dağılmasına, parçalanmasına izin vermemektir.

Sloganları (yani şiarları) belirlemek konusu da strateji ve taktiğin görevidir. Sloganlar, içinde bulunulan döneme en uygun sözler olmalıdır. Dönemi ele alış tarzıyla sloganların içeriği doğrudan bağlantılıdır. Slogan partinin talep, amaç ve perspektiflerinin en kısa ve en yalın anlatımıdır. İyi sloganlarla tamamlanmıyorsa taktik başarılar elde etmek güçtür.

Askeri strateji ve taktik, devrimin mevcut kitle gücüyle, temel ve yedek güçlerle ne derece askeri zor uygulayabileceği ve uygulanacak askeri zorun hangi biçimde

olacağıyla ilgilenir. Proletarya devrimcileri savaş sanatını uygulamakta da bağımsız bir stratejik ve taktiksel hat izlerler. Devrimimizin bugünkü aşamasında askeri strateji ve taktikte zorun yöneleceği esas hedef, işbirlikçi tekeli burjuvazi ve onun hükümlerlik kurumu olan faşist devlettir, mevcut merkezi iktidardır. Orta burjuvaziye direkt bir yönelimi tercih etmemek ve onu mümkün olduğunca "yalıtmak", karşıdevrimci faaliyet içine girmedikçe ona karşı zor kullanmayı tercih etmemek askeri strateji ve taktiğimizin amacıdır. Asıl askeri hedef merkezi iktidardır. Ancak partinin içinden geçmekte olduğu dönem, öznel ve nesnel koşullar, partinin donanım durumu vb. zorun yöneleceği taktik hedefleri belirlemede esas unsurlardır.

Askeri strateji ve taktiği belirlerken, aynı zamanda düşman cephesinin mevcut durumunun çok iyi çözümlenmesi şarttır. Karşıdevrim cephesinin zayıf yanları, kendi iç çelişkilerini iyi gözlemlemek ve uygun koşullarda oraya yüklenmek düşman cephesindeki çatlakları derinleştirecektir. Hatta daha kapsamlı düşünülmesi, uluslararası konjonktürel gelişmeler, emperyalist güçler arası çelişki ve çatışmalar hesap edilmelidir. Bu gerçek bir devrim partisinin görmezden gelmeyeceği bir konudur.

Komünist hareketin askeri stratejik hedefi, faşist Türk ordusunu dağıtarak, faşist diktatörlüğü yıkmaktır. Ve komünistler kendi programatik görüşlerine birebir katılmasa da çeşitli sınıfsal katmanları (kent, kır yoksulları, kent-kır küçük burjuvazisi) kendisine yedekleyerek, onları faşist diktatörlüğe karşı savaştırmak için tüm enerjilerini harcarlar.

Ulusal ve mezhepsel topluluklardan emekçiler, komünistlerin iktidar savaşının dolaysız yedekleridir. Devrimci bir dalga ve devrimci savaş, politik özgürlüklerini kazanma temelinde bu kesimleri devrim kuvvetlerinin yanına çekecektir. Bunun için bazen basit ve tekil istemlerle yola çıksalar da bu

kesimleri devrim mücadelesine yedeklemek görevi ile karşı karşıyayız.

Bundan dolayı ulusal azınlıklara ve mezhepsel topluluklara dair özgün politikalar üretmek strateji ve taktiğimizin önümüze koyduğu görevlerdendir. Devrimci hareketin bu alandaki sığ, duyarsız ve ufuksuz yaklaşımını mahkum ederek sorun üzerinde düşünmek, çözüm yolları aramak kendisini iyice dayatmıştır. Konumuzun esasını oluşturmadığı için konu üzerinde yoğunlaşmayacağız. Ancak, coğrafyamızdaki ulusal-mezhepsel çelişkileri görmezden gelen bu kavrayışsız ham düşünceyi taşıyanlara şu kadarını söyleye biliriz; Lenin, ulusal ve mezhepsel kesimlerin sorunlarıyla, onları siyaset sahnesine çekmek için ilgilenmiştir. Hatta bu amaçla ezilen mezhepler için yayın faaliyeti önermiştir.

Askeri strateji ve taktiğimizin bir diğer konusu/sorunu ise coğrafyamızda örgütlü güçlerin dışında lokal, yerel planda kendiliğinden ortaya çıkacak antifaşist direniş/saldırı gruplarıyla koordinasyon sorunudur. Osmanlı İmparatorluğu'nun son dönemlerinden bu yana coğrafyamızda egemenlere karşı direniş sürekli tarzda devam etmiştir. Büyük çoğunluğu plansız, bağlantısız, kendiliğinden ve ufku belirsiz olan, tek ortak hedefleri egemenlere karşı savaş olan bu gruplar, yine saydığımız özelliklerinden dolayı yenilmekten kurtulamamışlardır. Mezhepsel direnişler için de söylediklerimiz geçerlidir, keza ulusal direnişler için de aynı. Kendiliğinden bir devrimci yükselişin egemen olduğu 70'li yılların ikinci yarısında da bu durum yaşanmıştır. Güçlü bir devrimci dalga yükseldiğinde bu dalganın etkisine kapılan kitleler ayağa kalkmakta gecikmemektedir. Ancak devrimci dalganın yararlanacak olan devrimci öncüler her yana yetişemedikleri ya da devrimci bir teori ile donatılmış olmadıkları ve dolayısıyla devrimci bir strateji ve taktik izleyemedikleri için, "kendiliğinden" ayağa kalkan bu kitleler bir süre mücadele ettikten sonra tekrar pasifleşmektedirler. Bu her devrimci

kabarış döneminde böyle olmuştur. O halde proletaryanın savaş kurmayı olan komünist partinin bu güçleri koordine etmek, bir "merkez" altında toplamak zorunluluğu önümüzdeki dönemde kendisini iyice hissettirecektir. Bu durum, yani kitlelerin hemen ayağa kalkabilecek dinamikle-re sahip olması aynı zamanda onların düzenle savaşmaya objektif anlamda ne kadar hazır olduklarını gösteriyor. Sorun onlarla "kontak" kurmaktır. Eğer bu tür lokal direniş gruplarıyla ilişki çabucak sağlanmazsa, bu grupların zamanla soysuzlaşması çeteleşmesi kaçınılmazdır. Yaşam boşluk tanımıyor. Bu tür unsurlar bizimle çakışan taleplerle ayağa kalkmış olsalar da onlara ulaşarak etkimiz, yönlendiriciliğimiz altına almazsak bu unsurların düşman tarafından bize karşı vurucu bir güç olarak kullanılması dahi mümkündür. Bunun için mevcut olanaklar en ince ayrıntısına kadar gözden geçirilmeli, bu tür gruplarla ilişkilerin nasıl sağlanacağı hesaplanmalıdır. Bazen bir dernek, bir gazete vb. bile bu güçlerle "kontak" kurmaya yetebilir.

Stratejik başarı için güçlü ve önder bir kurmaylık gereklidir. Bu komünist partidir. Ve komünist partisi bir savaş partisidir. Ancak bu da onu tanımlamaya yetmez. O, çeşitli savaş örgütlerini yöneten, koordine eden, daha komple bir teşkilattir. Partinin savaş kurmayı olma misyonu bizzat sıcak savaşın kızgın pratiği içerisinde olacak ve parti orada çelikleşecektir. Parti "ateş hattında" yürüye yürüye gerçek bir savaş partisidir. Devrimin kendi içinde belirsizlikler taşıdığını hesap edecek olan parti, esas olarak kazanamayacağı, başarı elde etmeyeceği, saflarında moral bozukluğu yaratacak çarpışmalara girmeyi hiçbir zaman tercih etmeyecektir. Ancak bu partinin "tüm hazırlıklarını tamamladıktan sonra" savaşa gireceği anlamına da gelmez.

Faşist ordunun dağıtılması stratejik bir hedeftir. Ve her dönem, bu amaçla olanaklar dahilinde ve çeşitli yöntemlerle buna uygun bir taktik hat izlemek zorunludur.

Mevcut ordu dağıtılmadan hiçbir devrim başarıya ulaşamaz. Orduda düşük rütbeli subaylar, erler arasında faaliyet yürütmek de mümkündür. Orduya yönelik ajitasyon, propaganda faaliyetleri geliştirilmelidir. TC, dünyanın en büyük ordularından birisine sahip. Ve askeri teknik yanı da hayli gelişkin olan ordunun dağıtılması stratejik önemdedir. Faşist diktatörlük, bugün faşist ordunun zor yöntemleriyle mevcudiyetini sürdürüyor. Ve klasik Batı Avrupa ordularından belli ölçülerde farklı olarak TC ordusu, bizzat bir sermaye gücüne dönüşerek iyice palazlanmıştır. Ancak ordu Kürdistan'da sürdürdüğü kirli, haksız savaştan dolayı iyice yıpranmıştır. "Vietnam sendromu" yaşamaktadır. Ve özellikle en vahşi ve pis yöntemlerle sürdürülen kirli savaş ordunun içerisinde yapılacak çalışmada kullanılacak en etkin ajitasyon malzemesidir. Ordu içinde her dönem varolan çekişmeler, ahlaksal yolsuzluk, faşist uygulamalar, Alevi-Sünni, Kürt-Türk ayrımı vb. çalışmalarımızda sonuç almamızı kolaylaştıracaktır. Erler arasında "Askerler silahlarınızı biz devrimcilere (ya da Kürt halkına) değil, faşist komutanlarınıza çevirin" gibi sloganlarla faaliyet yürütülebilir. 12 Mart'ın öngününde küçük burjuva bir mantıkla ele alınsa da, ordu içinde yürütülen faaliyet bir oranda başarılı olmuştur. Ordu tamamıyla kan içicidir, vahşidir, faşisttir. Ancak, bu orduya askerlik yapmaya gidenler, son tahlilde yaşamdaki tüm çelişkileri yanlarında götüren emekçi halkın çocuklarıdır. "Faşist orduya askerlik yapma" çağrısı sürelileştirilmelidir.

DEVİRİM VE ASKERİ MÜCADELE

Devrim bir silahlı ayaklanma ile gerçekleşebilir. Ancak bu, o zamana kadar askeri alanda hiçbir şey yapmamak ya da devrimin askeri hazırlığını fi tarihine ertelemek, askeri zorun birkaç günlük bir iş olduğu anlamına gelmiyor. Kentlerdeki silahlı ayaklanma stratejik hedefimizin en büyük sorunudur.

Devrimimiz, gelişme süreci içinde bir iç savaş biçimini alacaktır. Her devrim aynı zamanda bir iç savaş sürecinden geçmek zorundadır. Sınıf savaşımının en üst biçimi olan iç savaş, coğrafyamızda üzeri çeşitli biçimlerde örtülü olarak yaşanacaktır. Stratejimizin zayıf noktasını oluşturan bu duruma, en etkin tarzda müdahale için, proletarya partisi hazırlıklarını ciddiyetle ele almalıdır. Coğrafyamızdaki iç savaş değişik formlarda yaşanabilecektir. Bu son derece mümkündür. Tercihimiz değil, bu var olan bir gerçekliktir. İşçi ile kapitalist arasında çıplak bir sınıf kapışmasının olanakları bugünden bakıldığında zayıftır. İç savaşı kazanmak askeri stratejimizin temel hedefidir.

Biliniyor, ama yine de söyleyelim, marksist-leninistler hiçbir mücadele biçimini baştan reddetmezler. Evet, ama aynı zamanda marksist-leninistler mücadele biçimlerinden hiçbirini soyut ve gerçek yaşamdan ve sınıf savaşımının canlı gelişiminden kopuk bir biçimde kabul de etmezler. Yani somut durumu, somut çözümlenmesi gereği içinde bulunulan durumu diyalektik materyalist bir bakış açısıyla çözümlerler. Ve hangi mücadele biçim ya da biçimlerinin kullanılacağı ve kullanılacak bu yöntemlerden hangisinin diğerine oranla daha önde olacağına somutta karar verilebilir. Bu, marksist bakış açısıdır. Yine marksistler hareketi hiçbir zaman tek bir mücadele biçimine endekslemeyizler. Zaten onu diğer tüm ilkel sosyalizm biçimlerinden ayıran budur.

Zor, devrimimizin kaldıracıdır. Zor, silahlı ayaklanmayı destekleyen her tür yöntem ve eylem demektir.

Silahlı mücadeleyi belirli formlara, şablonlara, reçetelere hapsetmek, ona yapılabilecek en büyük kötülüktür. Devrimi önceden reçetelere hapsetmek Türkiye devrimcilerinin bir hastalığıdır. Maocu "halk savaşı" çizgisi, Guevaracı "PASS" çizgisi vb. buna örnek gösterilebilir. Bu tür yaklaşımlar ciddi daralma ve devrimi soyut ve cansız formülasyonlarla düşünmekten ibarettir. Böylesi

bir mantığın devrimi yapabilmesi, zaferi elde etmesi hayalden öte bir anlam taşımaz. Özellikle Maocuların, "kırlardan şehirlere" cilerin hali hem trajik hem komiktir.

Evet, devrim ve silahlı devrimci mücadele asla belirli şablonlara hapsedilemez. Coğrafyamız için de durum budur. Somut durumun somut çözümlenmesine dayanarak (çünkü her somut durum bir sonraki sürece ait emareleri içinde taşır) şu kadarını söyleyebiliriz: Faşist diktatörlüğün, halkları bir birine boğazlatma amaçlı iç savaş taktikleri, askeri-teknik donanımı, kendi etki alanı içindeki karşıdevrimci paramiliter güçler vb. önümüzdeki sürecin çok kanlı ve kavgalı bir devrimci savaş süreci olacağını, silahlı mücadelenin, mücadelenin diğer biçimlerine oranla daha önde olacağını göstermektedir. Parti, bu dönemde tam bir savaş partisi/kurmayı olacaktır. Ama o zaman dahi silahlı mücadele tek ve sabit bir mücadele biçimi olmayacaktır. O koşullarda da politik iktidarı yıkmak için bir araç rolünde olacaktır.

Partizan savaşını salt şehirlere ya da kırlara hapsedmek, bir taraftan diğerini kuşatmak vb. düşünce sistematiği marksistlerden uzaktır. Diyebiliriz ki savaşın kızgınlaşması bizi tüm bu alanları kullanmak zorunda bırakacaktır. Ancak bugün için kırlar daha çok eğitim kampları, sığınak gibi ihtiyaçlar için kullanılabilir konumdadır ya da şehir partizan eylemleri için geçici korunaklar, üsler biçimindedir. Kır gerilla savaşı Kürdistan'da verilmektedir. Orada eksik olan, şehirlerde sürdürülecek bir askeri faaliyetlerdir.

"Uzun acılı ve kanlı deneyler bize devrim taktiklerinin sadece, devrimci duygusallık üzerine kurulamayacağını öğretti. Taktikler devrimci hareket deneylerine olduğu kadar belirli bir devletin (ve çevredeki devletlerin, hatta bütün dünya devletlerinin) bütün sınıfsal güçleri hakkında temkinli ve objektif bir değerlendirmeye dayandırılmalıdır." (Lenin) Evet Lenin'in söylediği gibi taktikler,

objektif gerçekler üzerine oturtulmalıdır ve coğrafyamızın stratejik konumu, dış müdahale olasılıkları hesaplanmalıdır.

Devrimimizde kullanacağımız zorun esas biçimi, bugün için partizan (gerilla) savaş yöntemleridir. Aynı biçimde gerilla faaliyeti içinde faşist devletin, ordunun, bürokratların, işkencecilerin cezalandırılması, sokak savaşlarıyla tamamlanmış barikat savaş taktiklerinin kullanılması, askeri, politik, ekonomik hedeflere yönelen sabotaj vb. yöntemler de kullanılacaktır. Bugün için ileri unsurların, partinin kendi aktif kitlelerinin yaptığı eylemler biçiminde gelişse de gerçek bir savaş kitleseldir.

Gerilla savaşı yöntemini besleyecek asıl damar, halkın öz örgütlülükleri olan milislerdir. Varoşların stratejik önemi hesaba katılırsa özellikle buralarda yoğun ve yaygın bir milis örgütlenmesi yaratmak şarttır. Askeri anlamda varoşlarda kurulacak devrimci otorite aynı zamanda düşmana ciddi bir darbe vuracaktır. Gece devriyeleri, arama ekipleri, savunma ekipleri vb. oluşturmak milisin görevidir. Milisin vuruş gücü bu aşamada düşmanın buradaki uzantıları ve dayanaklarıdır. İşbirlikçiler, sivil faşistler, mafyavari gruplar, düşmanın yozluğu derinleştirmek için kurduğu fuhuş yerleri vb. hedef durumundadır. Buralarda çeşitli şiddet yöntemleriyle bu düşman uzantılarını saf dışı bırakmak mümkündür. Milis, aynı zamanda parti ile emekçiler arasında uzanan bir köprüdür. Milis, şiddeti kitlesel kullanmayı tercih etmelidir. Ana hedefi kitlesel devrimci şiddettir. Düzene, kolluk kuvvetlerine kin duyan, sağlam güvenilir unsurlar milise dahil edilmelidir. Ne fazla seçkin davranmak iyidir, ne de herkesin içine gireceği aşırı esnek bir model.

Milisler, bugün her ne kadar halkın öz savunma örgütleri olsalar da, bu mutlak böyle kalacağı anlamına gelmez. Partinin dönem tespitiyle bağlantılıdır milisin durumu. Yani geri çekilme, ya da salt pasif savunma dönemlerinde milis asıl olarak savunma

işlevini görürken, saldırı döneminde saldırı işlevini üstlenecektir. Halkın tabiriyle, milisi "gündüz külahlı, gece silahlı" olarak adlandırmak mümkündür. Gündüz kitlenin içindedir, onlardan biridir, gece görevi ne ise onu yapar ve sonraki gün yine işine devam eder. Bu alandaki ileri unsurlar, profesyonel askeri birimlerin kadro adaylarıdır. Çalışma tarzı, partizan yöntemleridir. Milis hareket tarzında amatör bir ruh, ancak profesyonel bir çalışma hattı oluşturmak durumundadır. Aynı zamanda açık teşhir olmuş hedeflere şiddet yoluyla yönelmesi emekçilerde milise karşı ciddi bir sempati doğmasını sağlayacaktır. Milis partiye olanak yaratmanın yanında, bulunduğu alanı, geleceğin çok ciddi çarpışmalarının yaşanacağı yerler olarak algılayıp, ona uygun örgütlülükler yaratmalıdır. Mücadelesini kitlelere mal etmelidir. Bu amaçla önce kendisi silah kullanmasını, patlayıcı yapımını vb. öğrenmelidir ve kitlelere bunları öğretmelidir. Çünkü kitlesel bir devrimci savaş yaşayacağız. Varoşlar burjuvaların oturduğu yerleri çepeçevre saran bir ahtapotun kolları halindedir. Düşmanı kent merkezlerine sıkıştırmak, hapsetmek mümkündür. Bu yolla devrimcileri kitlelerden soyutlayarak marjinalleştirmeye çalışan burjuvazinin kendisi marjinalleşecek, tecrit olacaktır. Varoşlardan şehir merkezlerini kuşatmak mümkündür. Bunun yolu, varoşlarda etkin bir devrimci denetim/otoritedir. Devrimci otoritenin sağlandığı varoşlardan çıkarak kent merkezine askeri baskınlar düzenlemek ve tekrar geri çekilmek mümkündür. Üzerinde düşünülmesi/derinleştirilmesi ve daha önemlisi pratik adımların atılması gereken bir konudur. Bu amaçla varoşlarda sığınaklar, geçitler, kanalizasyon şebekeleri gözden geçirilmeli, nasıl yararlanılabileceği hesap edilmelidir.

Partizan (gerilla) savaş yöntemleri, önümüzdeki iç savaş sürecinin öne çıkaracağı yöntemlerdir. Gerilla savaşı daha önce de söyledik, tamamlayıcı bir unsurdur. Hedefi devrimci savaş döneminin ileri aşamaların-

daki devrimci ordunun nüvelerini oluştur- maktır. Cezalandırma, caydırma, sabotaj faaliyetleri, sokak savaşı yöntemlerini kullanır gerilla.

Gerilla sokak savaşını özellikle tercih eder. Çünkü bu savaş yöntemi gerilla için son derece elverişlidir. Sokaklarda düşmanın manevra kabiliyeti daha azdır. Fazla sayıda giriş çıkışın olması ve gerillanın buraları iyi bilmesi düşmana hiç beklemediği yerlerden ağır darbeler vurmak için birebirdir. Sokakların etrafı evlerle çevrilidir. Düşman her yanı çevrilmiş, gözetlenebilen, denetlenebilen sokakları ele geçirmek için çok ciddi kayıpları göze almalıdır. Düşman sokak savaşında tekniği öne süremez. Bu savaş yönteminde kendisi gelmek zorundadır. Bedel ödeyeceğini hesap etmiş olmalıdır. Bir anlamda bu savaş biçiminde her ev, oda, bina, birer mevzidir. Ve ele geçirilmemiş her ev düşman açısından ölüm saçan bir kutudur, tuzaktır. Şehirlerin sokakları çok çeşitli sebeplerden dolayı (başta çarpık kentleşme) labirent gibidir. Buraları avucunun iç gibi iyi bilen gerilla, düşmanı bu labirentte soktuğu an üstün duruma geçer. Keza barikat savaş yöntemi de sokak savaşı yöntemleriyle birleştirilmek, zenginleştirilmelidir.

Sabotaj faaliyeti her devrimci savaşta, devrimci kuvvetlerin en etkin tarzda kullandığı, olmazsa olmaz eylem türlerindedir. Düşman faaliyetini işlevsizleştirmek bakımından olduğu kadar, onu ayakta tutan temel kurumlara yönelerek oradan darbelemek, baltalamak açısından da özel önemdedir. Sabotajın iki amacı vardır; askeri ve ekonomik. Düşmanın resmi kurumlarına, karakollarına, ordu, valilik, kaymakamlık, vergi daireleri, DMO (Devlet Malzeme Oşsi) binaları, devlet depoları, elektrik santralleri vb. hedeflerin yanında düşmanın ekonomik hedeflerine, doğalgaz borularına, petrol rafinerilerine, THY vb. kurumlarına, NATO'ya ait hedeflere, işbirlikçi tekелci burjuvaziye ait yerlere vb. saldırılar düzenlenebilir. Aslolan onu felç etmek, işlevsiz kılmak-

tır. Sabotaj üzerine deneyimler araştırılmamıştır. Uygun dönemde öne çıkarılacak bu yöntemlerle düşmana ağır darbeler indirilebilir. Sabotajın daha küçük, basit biçimleri semtlerde faşist diktatörlüğün geri hatlarına karşı uygulanabilir.

Bu eylem tarzı partizanlıkta en risksiz eylem biçimlerindedir. Basit bir araç gereçle güçlü bir vuruş gerçekleştirmek için idealdir. Kadrolar, partinin bu konuda ki olanaklarını öğrenerek uygulamaya hazır olmalıdırlar.

Gerilla aynı zamanda devrim kuvvetlerinin askeri refleksi gücüdür. Onlar, vahşi uygulamalara, devrimcilere karşı imha operasyonlarına, büyük Güney Kürdistan operasyonlarına vb. bu yolla karşılık vermelidir. Bu yanıtlamanın boyutu, içinden geçtiğimiz dönemin ruhuna uygun olmalıdır.

Çok tekrar edildiğinin aksine "en iyi savunma saldırı" değildir. Gerilla kendisini savunmak için saldırmaz. Kendisini savunması, koruması gerekiyorsa korur ve tercih kazanamayacağı savaşa girmez gerilla. Aynı şekilde parti hiçbir zaman elindeki güçlerin tümünü düşmana karşı savaşa sürmez. Bu bir savaş yasasıdır. Kendi yedekleri, alternatifleri her zaman elinin altındadır.

Bu noktada partizan savaşı ve partizan savaşında dikkat edilmesi gereken hususlar hakkında kısa hatırlatmalar yapmak yerinde olacaktır.

Silahlı savaş düzeni bozar. Aynı zamanda uygulayanın da düzenini bozar. Yani devrimci savaş ve savaştaki bu yöntemlerin kendisi bir anlamda düzensizliktir. Eski rutin işleyiş, geniş tartışmalar, bu dönemde artık geçersizdir.

Partizan savaşı, emekçilerin ekonomik mücadelesi içinden doğmamıştır. Örgütlenmiş bir hareket, bir mücadele yöntemi olarak, politik öncülerin kitleler içerisinde yaygınlaştırdığı bir mücadele biçimidir. Gerillanın faaliyeti basitten karmaşığa, alttan üste,

basitten komplekse bir gelişim seyri izleyerek yetkinleşir.

Partizan savaşının kendisi kitlelere bilinç taşır. Partizanın bilinçlendirme eylemi, partizan faaliyetleridir.

Partinin savaşta uyguladığı askeri taktiğin, askeri teknikle doğrudan ve açık bir ilişkisi vardır.

Örgütlenme biçimleriyle savaşım biçimleri arasında doğru orantılı diyalektik bir bağ vardır. Nasıl ve hangi perspektifle örgütleniyorsa öyle savaşırız.

Partizan savaş yöntemlerinde olumluluklar üzerinde yükselmek şarttır. Emekçi yığınlar olumlu örneklerle moralize olur, onu izlerler. Gazi ayaklanması böylesi bir olumlu süreçtir.

Varolan iktidara karşı, savaşın toplumsal dayanağı, geniş işçi ve emekçi yığınlarıdır. Bu yanı sıra devrimci şiddetin yöneleceği hedefler arasında düşmanla işbirliği yapan faşist işbirlikçilerin dışında halktan kimse yoktur.

Gerillanın eylemleri kitleleri harekete geçirmelidir. Partizan savaşının varlık sebeplerinden biri de budur. Savaş, emekçi yığınları ve proletaryayı örgütlemek, silahlandırmak, savaştırmak, ayaklandırmak ve iktidara taşımak perspektifiyle yaşama geçirilmelidir. Partinin kitlelere dönük faaliyetinde tamamlayıcı bir öge olarak düşünülmelidir partizan savaşı.

Partizan savaşının diğer yanı, emekçi halka mücadelenin nasıl bir düzen getireceğini anlatmak, ajitasyon propaganda faaliyetini hiç aksatmamaktır. Bununla beraber kitleler inandıktan ve savaşa kararlığı taşıdıktan sonra gerisi kolaydır. Ölümü kitleler küçümsedikçe savaşa daha aktif katılırlar.

Partizan eylemleri tek başına, kitleleri ayaklandıramaz. Olsa olsa halkta kahramanlara karşı özel bir ilgi uyandırır. Gerillanın eylemi yığınsal hareketi, kitle hareketini destekleyen eylemlerdir. Yani halkın o anki en

ileri hareketini daha da ilerletmek, önünü açmak, temizlemek için kullanılmalıdır.

Partizan eylemleri geniş emekçi yığınların duygu ve umutlarıyla uygunluk içinde olmalıdır. Emekçilerin, içinde bulunduğu ruh halini ileriye taşımaları, güven vermeli ve onu cezbetmelidir. Bu ince çizgi farkedilmezse devrimci şiddetin yerini kör şiddet alır.

Partizan, örgütlenme/örgütlenme işindeki emekçilerin sevgisini kazanmakla, emekçilerin desteğini kazanmayı bir tutma yanılığısına asla düşmemelidir. Önemli olan, yığınların salt bizi sevmesi değil, ama tüm gücüyle bizi desteklemeleridir.

STRATEJİK ÖNDERLİK TAKTİKSEL ÖNDERLİK VE AKTİF SAVUNMA

Bir sosyal devrim partisinin, kendi önderliğini devrim mücadelesi boyunca koruması, düşmanın ulaşamayacağı biçimde konumlandırılması, son derece büyük bir önem taşır. Lenin de ifade ettiği gibi "sürekliliği sağlanan istikrarlı bir önderler örgütü olmadan hiçbir devrimci hareket varlığını sürdüremez." Büyüyen bir partinin önderlik kurumunda bazı örgütlenmelere, yeni düzenlemelere gitmesi doğaldır. Karşımızda tepeden tırnağa en modern araç-gereçlerle kendisini örgütlemiş bir düşman varken, bizim bu konuda eski tarz ve yöntemlerde ısrar etmemiz şüphesiz ilkellik olacaktır. Bir siyasal hareketin devrimdeki ciddiyetiyle önderliğini "koruyabilmesi" arasında bir paralellik vardır. Düşman nerede bir örgütü yok etmeye kalkıyorsa, önce önderliğini hedeflemektedir. Tüm psikolojik saldırılarını, fiziki imha planlarının merkezini önderliğe yöneltmesi boşuna değildir. Partinin stratejik önderliği düşmanın ulaşamayacağı tarzda konumlandırılmalıdır ki, kendi esas işlerine, görevlerine yoğunlaşarak, daha ciddi tarzda üretebilsin, verimli olabilsin. Bir ton ayrıntı içinde boğulmak, gününbirlik sorunlarla uğraşmak parçaya takılıp kalmak stratejik önderliğin ölümü, işlevsizleşmesi ve felç olmasıdır. O, belli bir dönem için

tüm iradesini kendine teslim etmiş olan, ciddi bir devrim partisinin yol göstericisi olma misyonunu taşımaktadır. Önderlik, partinin en üst kurumudur. Partinin kendisidir. O halde ona, kendisini ve partiyi yeniden ve daha üst boyutta devrimci tarzda üretebileceği olanaklar sunulmalıdır. Stratejik önderliği, tüm partinin takip edeceği bir kutup yıldızına benzetmek yanlış olmayacaktır.

Taktiksel önderlik, cephenin ön saflarında savaşı pratik tarzda yönlendiren, mücadele eden, anlık kararlar verebilen, tüm taktiksel saldırı ve geri çekilme kararlarını alabilen genelkurmaydır. Güncel sorunlara müdahale eden, örgütsel ilişkilerin düzenlenişine kadar birçok pratik görevi yerine getirmekle görevlidir. Yerel önderliğin ve savaşın başında, mücadelenin içindedir. Ama o, mücadeleyi sevk ve idare ettiği için her gelişmenin, ayrıntıların "dışında" olmalıdır. Bu hem onun niteliğini yükseltecek, hem konum kaybetmesini engelleyecek ve hem de ona "dışından" olayları bütün olarak görüp değerlendirme olanağı sağlayacaktır.

Partinin içinde bulunduğumuz evreyi "aktif savunma" dönemi olarak adlandırdığını biliyoruz. Aktif savunma, askeri stratejideki taktiklerden birisidir. Türkiye devrimci hareketinin kaba anlayışının tersine, bu bir geri çekilme, pasifizm, örgütsel pratiği minimum seviyeye çekmek değil, tersine bir sonraki saldırı dönemine, sürekliliği sağlanmış bir çıkışa hazırlıktır. Bu dönemin tek özgün yanı, düşmanın ileri, asli unsurlarıyla karşı karşıya kalmayı "tercih etmemek"tir. Partinin strateji ve taktiğinin yaşama geçirilebilmesi (sanayi merkezlerinde, yerel-lokal genel grev genel direnişler, bölgesel silahlı çarpışma, kalkışma ve ayaklanmalar, partizan savaşı ve bu savaşın müfreze, milis örgütlülüklerinin hazırlanması, iç savaş gibi gerçekten ciddi bir savaşa hazırlık vb.) partinin "gücüne" bağlıdır. Engels'ten devşirerek söylersek "silahlı bir güç isen her şeyisin, silahsız bir güç isen hiçbir şey."

Parti savaşta düşmanın koyduğu kurallarla değil, kendi kuralları ile hareket eder. Her saldırı dönemi öncesinde bir kuvvet biriktirme süreci mutlaka gereklidir. Aktif savunma dönemi böylesi bir dönemdir. Parti tüm faaliyetlerini bu dönemde de yoğunlaştırarak sürdürür. Bu dönem tüm parti örgütlerinin kendilerini gözden geçirerek eksikliklerini gidermeleri için fırsattır. Çünkü iç savaşta olaylar çok çabuk ve baş döndürücü bir hızla gelişir. Öylesi bir süreçteki bir tek günün "yirmi yılı kapsayacak" gelişmelere sahne olması, muhtemeldir. İlkelliklerimizi, geriliklerimizi, savaşçı yanıtlanmayan yanlarımızı yok etmemiz için bu bir fırsattır. Bunun yanında güç biriktirme salt bu dönemin sorunu değildir. Devrimin dayandığı toplumsal taban genişledikçe, saflara yeni yeni unsurlar dahil oldukça devrime kadarki tüm süreçte bunları işleyip, eğitime, devrim ordusuna katma sorunuyla her zaman yüz yüze olacağız.

Bu dönem, tüm güçlere hakim olma dönemidir; ama aynı zamanda fırsat kollama, uygun anlarda düşmana darbeler indirme dönemidir. Düşmanla istediğimiz zaman karşı karşıya geleceğimiz dönemdir. Düşmanla hazır olmadığımız koşullarda savaşmak bizim işimiz değil. Proletaryanın ve emekçi halkın "kahraman"lara değil, ciddi devrimci öncülere ihtiyacı vardır. Gözümüzü budaktan sakınmayacağız, ama düşmanın psikolojik savaşına aldanıp onunla "düelloya" asla girişmeyeceğiz. 19901992 sürecinde Devrimci Sol'un durumu buna bir örnektir. Orada reddettiğimiz, o gözüpek devrimci eylemler değil, mantıktır. Oradaki mantıktır sakat olan. Önümüzdeki dönem en az o kadar cüretli eylemliliği geliştirmek durumunda olduğumuzu biliyoruz ve zaten onun için bu derece önem veriyoruz bu döneme. Ancak dönemin ciddiyetini kavrayanlar, ona ciddi bir şekilde hazırlanabilirler.

Aktif savunma döneminden çıkmamız tüm partinin hazır olması ile de ilgili bir durumdur. Ve ne kadar çabuk eksik ve gedikleri-

mizi giderir, eski yanlarımızdan arınırsak o kadar hızlı biçimde bir sonraki döneme geçebileceğiz. Kürdistan devriminin pratik politikanın esas gündemi olarak orta yerde durduğu, aynı zamanda "boğulma" tehlikesiyle karşı karşıya olduğu bu süreçte en hızlı biçimde kendimizi tahkim etmeli, hazırlıklarımızı tamamlamalıyız.

Dönemsel açıdan bu sürecin askeri taktiği; düşmanın asli değil, yedek güçleriyle savaşmak biçimindedir. Varoşların düşmanın dayanaklarından arındırılması, devrimci otoritenin hakim kılınması, askeri savaşımın zorunlu ihtiyaçlarından olan yeraltı dehlizlerini, geçitlerini, depoları, sığınakları vb. yaratmak, işyerlerinde patronun işbirlikçilerine vb. yönelme, okullarda sivil faşist örgütlenmeleri dağıtma, yoğun ve yaygın bir milis faaliyeti... Güçlerimizin şimdiden pratiğe sokulması, sınanması ileriye dönük bir hazırlıktır aynı zamanda.

Saydığımız; sabotaj, partizan faaliyetleri vb. dozajı düşürülmüş ve bu dönemin ruhuna, mantığına uydurulmuş biçimde uygulanmalıdır. Bunları uygulamak için esas olan, teknik hazırlık vb. değildir, esas olan, dönemi kavrayabilmektir.

KADRO SORUNU

Partinin strateji ve taktiğine yaşam bulduracak olan kadrolardır. Büyüyen bir partinin her dönem kadro ihtiyacı olacaktır. Bu doğaldır. Kadro konusuna yoğunlaşmak stratejik bir görevdir. İyi bir kadro, askeri strateji ve taktiği yaşama geçirme bağlamında da, iyi bir savaşçı, iyi bir komutan olmalıdır. Nasıl bir kadroyu hedefliyoruz?

Kadro sorunu başlı başlına bir konudur, ayrıca ele alınmalıdır. Biz genel hatlarıyla, konuyla alakalı olduğu kadarını kısaca ele alacağız.

Kadro bir anlamda partiyi yansıtan aynadır. Kadroya bakıp partiyi tanımak mümkündür. Kadro adaylarında şüphesiz belirli nitelikler arıyoruz. Her şeyden önce parti kadrolarının marksizm-leninizmle donan-

miş, toplumu, savaşı, süreci diyalektik materyalist açıdan tahlil edebilen, gelişmeleri kavrayan bir niteliğe sahip olması gerekir. Devrim davasına bilimsel olarak inanmış olması gerekir. Yaşamını, her şeyini faaliyete adayan bir dava adamı olma kararlılığı ve azmini taşımalıdır. Partinin kendisini yeniden daha üst boyutlu üretimine aktif katkıda bulunuyor olmalıdır. Olaylara bakış açısı son derece devrimci olmalıdır. Onun devrimci bakışı öncülük ettiği kitlelere de yansır. Kitlenin siyasal ufku, kadronun ufkunun derinliğine göredir. Dünyayı ve coğrafyamızı sağlam kavramayan bir unsurun, savaşı sonuna kadar kararlıca götürebileceğini söyleyemeyiz. Yanısıra partinin programatik hedeflerini, strateji ve taktiğini içselleştirmiş olmalıdır. Yenilenme faaliyetini aksatmadan sürdürmelidir. Eleştiri-özeleştirme mekanizmasını azami düzeyde işletebilmelidir.

Günlük yaşam/savaş/mücadelede bir komutanın, kadronun özelliklerini kısaca şöyle tanımlayabiliriz.

Zafere inanmış ve kilitlenmiş olmalıdır.

Mücadeledeki misyonunu kavramış, özümsemiş olmalıdır.

Üstün bir iradeye sahip olmalıdır.

Sorun üreten değil, sorun çözen olmalıdır. Sorunlarla boğuşabilme yeteneği olmalıdır. Bunun için üstün bir ikna kabiliyetine sahip olmalıdır.

Savaşı büyütmeyi, savaş kapasitesini arttırmayı hedeflemelidir.

Bildiklerini öğretmeli, bildiği konularda yorum yapmalı, kitlelerden, savaşçılardan öğrenmesini bilmelidir. Ahkam kesme, bilgiçlik taslama gibi özellikler ona uzaktır.

Analitik düşünme yeteneğine, bütünü görüp resimleme yeteneğine sahip olmalıdır. Savaşın bütününe görebilen, günlük taktikleri belirleyebilen, savaş yöntemleri üzerinde durmadan kafa yoran özelliği olmalıdır.

Savaşta yardımcı tüm diğer faktörleri he-

sap edebilmelidir. Doğru bir zamanlama yapabilmelidir.

Büyük düşünmeli, kafasında savaş mizansenleri çizebilmeli, "hayal kurmayı" bilmeli, ufkunu sınırlamamalıdır.

Komutanın karakter özelliği çok önemlidir.

Bilimsel bir cesaret, kıvrak bir zeka, soğukkanlı bir yaratılış ve üstün moral değerlere sahip olmalıdır.

Alçakgönüllü, fedakar, paylaşımcıdır. Kendisine konumundan dolayı hiçbir ayrıcalık tanınmasını talep etmez, kabul etmez.

Disiplinli ve inisiyatiflidir. Karar alıp uygulayabilen, denetleyebilen, hesap sorabilen bir kişiliktir.

İyi bir ajitatör ve propagandisttir. Savaşçıları ve kitleleri yönlendirme yeteneğindedir.

Yaşamında örnektir. Herkesten çok çaba sarf eder, emek harcar. Her yönüyle savaşçılarından önde olmalıdır. Büyük sorumlulukların büyük çaba ve emek istediğini ve konumundan dolayı herkesten daha çok özverili olması gerektiğini bilir.

Kararlar alırken buna mümkün oldukça etrafındaki savaşçıları dahil etmeye çalışan, savaşçıların genel eğilimini görebilen, kolektivizmi yaşama geçirmek için mücadele edendir.

Sürekli bir eğitim faaliyetinde ısrar edendir.

Yaşamın her anında büyük bir savaşa azmiyle doludur.

Yoldaşlarına ve devrime karşı duygu yüklüdür. En yoğun duyguları yaşar, ancak duygularının mantığının önüne geçmesine, kendisini yönlendirmesine izin vermez.

Saflarda moral bozukluğu yaşanmasına asla izin vermez. Bununla mücadele eder. Savaşta moral değerlerin çok önemli olduğunu bilir. Ve etrafındaki yoldaşlarını devamlı moralize eder. Onlara savaşma ve kazanma azmini aşılar. Bu konuda ünlü

savaş stratejisti Clausewitz'in "Savaş Üzerine" adlı yapıtından bir pasaj aktararak konuyu bitiriyoruz.

"Askerler cesur, moralleri yüksek olduğu sürece, komutan amacını gerçekleştirmek için nadiren büyük bir irade gücü göstermek zorunda kalacaktır. Fakat güçlükler ortaya çıkar çıkmaz ki büyük muharebelerde bu kaçınılmazdır işler artık iyi yoğunlaşmış bir makina gibi yolunda gitmez, yani her şey kendiliğinden olmaz. Tersine makinanın kendisi direnç göstermeye başlar ve işte bu direnci kırmak komutan hesabına büyük bir irade gücünü gerekli kılar... Bütün maddi ve manevi güçlerin çözülmesi, bunun yarattığı genel çöküntü, kanlı fedakarlıkların komutanın önce kendinde, sonra bütün adamlarında yenmek zorunda olduğu yürekler acısı görüntüsü, kendisine doğrudan doğruya ya da dolaylı intikal ettirilen bütün o izlenimler, duygular, kuşku ve özlemler: İşte makinanın bozuldu-

ğu asıl bunlardan belli olur. Savaşçıların gücü birbiri ardından çöktükçe, iradeleri artık bu gücü korumaya yetmedikçe, kitlelerin tüm iç direncinin ağırlığı komutanın omuzlarına yüklenir. Bütün ağırlık komutanın iradesine biner. Komutanın kalbindeki ateş, kafasındaki kıvılcım artık hiç durmadan bütün öteki askerlerin cesaretini kamçılamak, kalplerindeki umut ışığını yeniden yakmak zorundadır. Ancak bu görevini gereği gibi yerine getirebildiği ölçüde kitlelerin kontrolünü elinde tutabilecek, onların başında kalabilecektir. Kendi cesareti başkalarının cesaretini körüklemeye yetmezse, kendisi de kitlelerin seviyesine düşecek, tehlikeden kaçan ve utanç nedir bilmeyen hayvan tabiatının aşağılık bataklıklarına saplanacaktır. İşte büyük şeyler yapmak isteyen bir komutanın cesareti ve moral gücü ile omuzlamak zorunda olduğu güçlükler." (s. 80)

AYDINLIK'IN GÜNCEL KONUMU: ŞOVENİST GERİCİLİK VE SINIF İŞBİRLİĞİ ÇİZGİSİ

Kürt ulusal sorununda, bugünün zor koşullarında "sol" adına sosyal-şoven görüşler ve tavırlar daha kaba biçimlerle kendilerini gösteriyor. Bu kaba sosyal-şoven görüşlerin başta gelen temsilcisi karşıdevrimci Aydınlik-İP'tir. Daha doğrusu Aydınlik-İP'ten Birikim çevresine, ÖDP'den reformcu sendikalist kesimlere, Kemalizm kuyrukçusu aydınlardan pek çok Alevi aydınlara ve çevresine değin geniş bir yelpaze, Kürt ulusal sorununda benzer kaba sosyal-şoven görüşleri bugünün koşullarında benimsiyor ve yayıyor. Kimisi çok daha pervasızca, kimisi bu konuda sessiz bir belirsizlikle, ama egemen kirli savaş propagandasını güçlendiren tavır, tutum ve taktiklerle. Bugünkü koşullarda, sözkonusu kaba sosyal-şoven görüşleri, en belirgin tarzda formüle eden akımların başta gelenleri karşıdevrimci Aydınlik-İP revizyonizmi ile liberal küçük burjuva, burjuva akım olarak Birikim çevresidir. Bunlara ÖDP'yi de eklemek gerekir.

Bu akımlardan birinci kategorideki Aydınlik ve Birikim, etkiledikleri kesimlere sosyal-

şoven ideolojik görüşler, politika ve taktikler de hazırlıyorlar; böylece "sosyalizm" lafızlarıyla onları, kirli savaşa bağlıyor, kirli sömürgeci savaşa kitle desteği zincirinin değişik bir halkasını örmeye çalışıyorlar. Bunlardan başlayarak güncelde Kürt ulusal sorunundaki sosyal-şoven görüşleri devrimci eleştirinin hücumuna tabi tutmak yalnızca devrimci görev olmakla kalmaz; bu, aynı zamanda kitle hareketi üzerindeki şovenist etkilere karşı aydınlatıcı rol de oynayacaktır. Özellikle şovenizmin Türk emekçilerinin geniş kitleleri üzerindeki etkilerini sürdürdüğü dikkate alınırca bu özgün rol büyük devrimci öneme sahiptir. Ulusal Eşitsizlik ve Baskı Sorunu mu, İlhakçı ve Sömürgeci Boyunduruğa Karşı Mücadele Sorunu mu?

Aydınlik-İP revizyonizmi, şovenist sınıf işbirliği çizgisinin bir parçası olarak, Kürt ulusal sorununu, emperyalist sisteme ve onun bir parçası olan egemen Türk burjuvazisinin sömürgeci-ilhakçı boyunduruğuna karşı ulusal özgürlük mücadelesi sorunu olarak koymuyor. O, sorunu, "ezilen dünya

içindeki kardeşler"ın, eşitlikte biraz eksikliği sorunu, biraz da ikna yoluyla giderilebilecek basit bir ulusal baskı sorunu olarak gösteriyor. Bunu yaparken gerici Kuzey-Güney teorisine dayanıyor. Ona göre, "emperyalist Kuzey"ın, karşısına, gericisi, şovenist, faşisti, liberaliyle egemen sınıflar ile işçi sınıfı, diğer emekçi sınıflar, devrimci, komünist, ilerici güçleri aynı cephede sözde "ezilen Güney" cephesinde toplanmalıdırlar! Bu sınıf işbirlikçi ve şovenist tez şöyle ifade ediliyor:

"Örneğin Türkiye, İran, Irak ve Suriye'de yaşayan Türk, Kürt, Fars, Arap, Azeri, Beluci, Türkmen milliyetlerinin hepsi ezilen milliyetler kampında bulunuyorlar. Emperyalizm, işte bu gerçeğin üzerini örterek, emperyalizm ile ezilen uluslar arasındaki ayrımı, ezilen uluslar kampının içine yıkıyor; ezilen uluslar arasındaki çelişkileri kışkırtıyor. Ezilen uluslar arasındaki eşitsizlik ve baskılar bunun için elverişli bir zemin oluşturuyor." (Teori, Sayı 85, Şubat '97, s. 9)

"Kürt sorunu, bir 'sömürge' sorunu değil, fakat ezilen dünya saflarındaki bir ulusal eşitsizlik ve baskı sorunudur. Sorunun kaynağında emperyalizm ve feodalizm bulunmaktadır." (İP, Teori, Program ve Siyaseti, Program, 3. Kongre, MK Raporu Broşürü, sf. 127)

Karşıdevrimci Aydınlik revizyonizmi, çok uluslu bağımlı ülkelerdeki ezilen ve sömürge ulusların, emperyalizme karşı devrimci ulusal kurtuluş potansiyelinin nesnel olarak sözde var olamayacağını bu uyduruk tespitlerle koyduktan sonra '90'lara geliyor:

"...devletler içindeki (...) milliyetçilik, Ekim devrimi sonrasında farklı olarak emperyalizmi hedef almıyor, (...) tersine birbirine karşı emperyalizmle ittifaka yöneliyor." (D. Perinçek, Teori, Sayı 88, s. 8)

"Bugün dünyamıza baktığımız zaman, Körfez Savaşı sırasında Irak ve geçen yıl Somali dışında emperyalizme tavır alan bir milliyetçilik görülüyor." (D. Perinçek, agd, s. 8)

"Türkiye, İran, Suriye ve Irak gibi ezilen dünya ülkelerini ve uluslarını 'sömürge' ilan etmek, emperyalistlerin ürettiği bir teoridir."

H. Yalçın; "Fakat bugün Türkiye emekçilerine öncelikle anlatılacak olan Kürt meselesine uzatılan emperyalist eldir." (Teori, Sayı 59, Kasım '94)

Karşıdevrimci, milliyetçi sınıf işbirlikçisi Aydınlik-İP şeflerine göre bağımlı ülkelerdeki ezilen, sömürge ulusların sorunu bir devrimi gerektiren temel demokratik bir sorun değildir ve özgül olarak bugünkü dünya koşullarında ise emperyalizmin kışkırttığı "ulusal çatışmaların" aracıdır.

Aydınlik-İP 'in bağımlı ülkeler egemen burjuvazilerinin çıkarlarının teorisini yapan karşıdevrimci şefleri, bu sorunda da aynı çizgiyi izliyor, şovenist burjuva tezler geliştiriyorlar.

Emperyalist sistemin yeni sömürgeci hegemonyası altındaki "çok uluslu" ülkelerde, alışlagelen söylemle "iç" ulusal sorunlar, antiemperyalist demokratik devrimlerin temel sorunlarından biridir. Ve sorunun özü, bu ülkeler egemen işbirlikçi büyük burjuvazi ve toprak ağaları sınıflarına ve emperyalizme karşı mücadele sorunudur.

Sorun çok karmaşık değil nettir. Geri ülkelerin egemen sınıfları, ezilen ulusları üzerinde politik ilhaklarını, emperyalist devletlere bağımlılıkları sayesinde, emperyalist sistemin bir parçası olmaları sayesinde sürdürebiliyorlar. Emperyalizme rağmen değil, ama, emperyalizme bağımlılık ilişkilerinin bir devamı olarak, ezilen ulusları üzerinde kapitalist sömürüyü de geliştirebiliyor ve sömürgeleştirme politikası izleyebiliyorlar. Bu gerçeğe daha 1930'lu yıllarda işaret eden Komintern'in 5. Kongresi, Balkan ve Orta Avrupa "çok uluslu" ülkelerinin egemen burjuva-toprak ağası sınıfları için şunları söylüyordu:

"Kongre küçük emperyalist devletlerin (Polonya, Romanya, Yugoslavya vb.P. D.)

hakim sınıfları tarafından yürütülen, ulusal karşıtlıkların son derece keskinleşmesine yol açan sömürgeleştirme politikasının (P. D.) karşıdevrimci anlamına işaret eder. Kongre, Polonya, Romanya, Yugoslavya, Çekoslovakya ve Yunanistan komünist partilerini, bu sömürgeleştirme politikasına karşı enerjik bir mücadele yürütmekle yükümlü kılar." (Ulusal Sorun ve Sömürge Sorunu, Leninizm 6. Defter, 2. basım, s. 195)

Ve elbette benzer bir süreç, Türkiye, İran, Güney Afrika beyaz azınlık burjuvazileri için de '30'lu, '40'lı yıllar için yaşandı ve sürüyor. II. Paylaşım Savaşı sonrası, siyonist İsrail burjuvazisi, Hindistan, Etyopya, Endonezya ve pek çok ülke burjuvazisi de benzer bir süreci geliştiriyor.

Böylece, II. emperyalist savaş öncesinden başlayarak, sonrasında daha da hızlanarak yaygınlaşan bir gerçek sorun olarak, emperyalizmin bağımlılığı altındaki "çok uluslu" ülkeler egemen ulus burjuva-toprak ağası sınıfları, ezilen uluslarını politik ilhak altında tutuyor, bunu ekonomik ilhakla tamamlamaya, bu ulusları sömürgeleştirmeye çalışıyorlar. Bu, görece yaygın politik-ekonomik-toplumsal bir gerçek olarak, emperyalist sistem ilişkilerinin bir parçası olarak günümüzde var ve sürüyor.

Günümüzde görece yaygın olan bu gerçek, emperyalist sistem ilişkilerinin başlıca bir parçası olduğuna göre, emperyalizme karşı devrimin de başlıca bir sorunudur. Emperyalist bağımlılık, ezen ulusun işbirlikçi egemen sınıflarının ilhakçı ve sömürgeci boyunduruğu devrimle tasfiye edilmeden, bu ezilen-sömürge ulusların kurtuluşu gerçekleşemez.

O halde, sorun basitçe "kardeşler arası ulusal eşitsizlik" ve "biraz ulusal baskı" sorunu değildir. İkona, reform, anayasa sorunu değil, emperyalist sistemin, ezilen sömürge uluslara, ilhakçı, sömürgeci boyunduruktan başka bir şey vermemesi sorunudur. Sorun, emperyalist sistemin bir

parçası olarak, ezen ulus egemen sınıflarının emperyalist devletlerle işbirliği içinde ezilen ulusların emekçi kitlelerini ve kaynaklarını sömürmeleri, o ulusları ilhakçı ve sömürgeci boyunduruk altında tutmaları sorunudur. Buradan şu sonuç çıkar: Sözkonusu ezilen ve sömürge ulusların özgürlüğü sorunu, bu uluslar emekçi yığınlarının, ezen ulusların burjuva-toprak ağası egemen sınıfları ve emperyalizmin sömürsünden kurtuluşu, ezen ulus egemen sınıflarının emperyalist sisteme dayanarak sürdürdüğü-ilhakçı ve sömürgeci boyunduruktan ulusal kurtuluşu sorunudur. Böyle olduğu için, bu sorunun var olduğu ülkelerde, bu ezilen ve sömürge ulusların ulusal mücadeleleri, emperyalizme ve işbirlikçi gerici, faşist diktatörlüklere karşı devrimci potansiyel ve nitelik taşımakta, proletarya ve halkların sosyalist ve antiemperyalist devrimlerinin müttefikleri rolü oynamaktadırlar.

194546 İran Azerbaycanı ve Kürdistanı halklarının, 1925'te İran-Gilan bölgesi Türkmen halkının, Filistin, Güney Afrika siyah halklarının, Kürt, Tamil, Kuzey İrlanda, Bask, Angola, Mozambik, Gine Bissau, Cape Verde, Batı Sahra, Eritre, Tigray, Doğu Timor, Moro, Chiapas (Meksika), Ogoni (Nijerya) vb. halklarının ulusal özgürlük mücadeleleri, emperyalizme ve ilhakçı gericiliğe karşı devrimci rol oynadı, oynuyor. Bu halklar, bölgesel ve dünya çapında proletaryanın devrimci müttefikleridirler. Potansiyel olarak, sözkonusu ülkelerde, proletarya önderliğindeki antiemperyalist demokratik devrimlerin temel bileşenlerinden birini oluşturuyorlar.

Karşıdevrimci Aydınlık şeflerinin demagojisinin tersine, bağımlı ülkeler içindeki ezilen ve sömürge ulusların kurtuluş hareketleri 1990'lı yıllarda da, emperyalizme karşı devrimci potansiyel ve rolünü sürdürüyorlar.

Bu dönem, proletarya ve halkların devrim dalgasının geçici gerilemesi nedeniyle,

proletarya hareketi içinden de, ezilen ulusların hareketi içinden de küçük burjuva akımların yıkıma yol açma, emperyalizm ve gericilikle uzlaşıcı-reformcu bir çizgiye kaymaları olasılığı ve pratiği çok daha fazla artmıştır. Yine burjuva reformcu akımların, ulusal hareketi, emperyalizm ve gericilikle uzlaşma ve işbirliği çizgisine sokma olanağı daha fazla artmıştır. Ama artan bu uzlaşıcı karşıdevrimci olasılık ve olanaklar, hem sınıfsal hem de ulusal hareketler için geçerlidir. Ulusal hareketlerde, yalnızca bu dönem değil, hemen Ekim devriminin ertesinde de sınıfsal hareketlere göre bu olasılığın daha fazla olması ne anlama gelir? Bu, birincilerin devrimci misyonlarını sürdürdükleri, ama ikincilerin bu misyonlarını yitirdikleri ve ancak emperyalizmin "istikrarsızlık" yaratma ve küreselleşme stratejisinin aleti rolü oynayacakları anlamına gelir mi? Hayır. Bunu ileri sürmek için bağımlı ülkeler egemen sınıfları yararına milliyetçi gerici propagandadan alıklaşan sıradan biri olmak ve Aydınlik revizyonistleri gibi şovenist ve sınıf işbirlikçisi olmak gerekir.

Dünya proletaryasının sosyalizm mücadelesinin gerilemesi, elbette bugün ezilen ve sömürge halkların ulusal kurtuluş mücadelelerini sağa, uzlaşıcı yöne daha çok koşullandırıyor. Ama bundan çıkarılacak sonuç şudur: Proletarya, ileri atılımlarla bu hareketlerin olduğu ülkelerde kendi devrimci hareketini ne denli yükseltirse bu hareketleri devrimcileştirmede o denli ileri bir rol oynar, bu devrimci potansiyeli antiemperyalist demokratik birleşik devrime o denli seferber edebilir. Lenin ve Komintern'in ünlü sözleriyle, bu koşullarda da, ezilen ve sömürge ulusların özgürlüğü talebini desteklemeyen ve yükseltmeyen proletarya hareketi sosyalizme ihanet etmiş olur.

Diğer yandan revizyonist blokun çökmesiyle Sovyet sosyal-emperyalizminin hegemonyasındaki alanlarda ve Batılı emperyalistlere yakın duran Yugoslavya gibi ülkelerde gelişmeye yüz tutan ulusalcılığa gelince. Baltık ülkelerinden Transkafkasya'ya,

federatif cumhuriyetler, özerk cumhuriyetler ve yerel yönetimler biçimlerinde ulusal yönetimlere sahip uluslar ve milliyetlerin ayrı devlet kurma mücadelelerinin tamamına yakını ya Rus emperyalistlerinin nüfuz alanında kalmakla ya da ABD ve Batı Avrupa emperyalistlerine bağımlılık kısılcasına girmesiyle sonuçlandı. Revizyonist bürokrat, hatta mafya tipi burjuvazilerin başını çektikleri hareketler çoğunlukla ABD emperyalizminin güdümünde geliştirilen, emperyalizme bağımlı yeni sömürge devletlere yol açtılar. Yanısıra, Azeri-Ermeni çatışmasında ve Yugoslavya'daki ulusal boğazlaşmalarda görüldüğü gibi, gerici ulusal kavgalara yol açtılar. Ama, Çeçen, Abhaz ulusal hareketleri, önderlikleri burjuva da olsalar, haklı ulusal mücadelelerdi.

Bunun bir kısım nedenleri şöyle sıralanabilir. Her şeyden önce revizyonist sistemin hüküm sürdüğü 30 küsur yıl boyunca, eski sosyalist sistemin sağladığı ulusal özgürlük, aynı federatif biçim içinde gaspedildi. Görünüşte federatif özgürlük, gerçekte ise Sovyet revizyonist bürokrat burjuvazisinin emperyalist boyunduruğuna bağımlılık geçerliydi. Yerel bürokratik burjuvazilerin belirli klikleri, halkların buna tepkilerini burjuva sınıf bayrakları üzerine "bağımsız devlet" demagojik sloganını yazarak etkili bir biçimde kullanabildiler. Yani halk kitlelerinin, revizyonist dönemde birikmiş "ulusal" tepkileri Batılı emperyalist devletlere bağımlı yeni sömürge devletlerin kurulmasını kolaylaştırdı. Ulusalcılık, bu nedenle de rahatça Batılı emperyalist yeni sömürgeciliğin işbirlikçisi ve dayanağı rolünü oynadı. '80'li yıllardaysa bunun bir başka örneğine de Afganistan'da tanık olunmuştu.

Yine, ulusal hoşnutsuzluğun biriktiği revizyonist dönemde, Sovyet bürokratik burjuvazisi ideolojik motif olarak sosyalizm söylemlerini kullanıyordu. Dolayısıyla halklar ulusal tepkilerini yönelttikleri Sovyet bürokratik burjuvazisinin şahsında sosyalizmi görme yanılgılarını sürdürdüler. Bu da süreçte bu halkların görece kolay bir bi-

çimde ABD'ci ve Batıcı işbirlikçi egemen burjuva kliklerin arkasına takılmalarına yol açtı. (1980'lerde benzer bir süreç biriken sınıfsal tepkilerin sözkonusu olduğu Polonya'da yaşanmıştı. İşçi hareketi sosyalizm söylemli bürokratik burjuvaziye karşı biriken hoşnutsuzluğu sonucu, Batılı emperyalistlerin işbirlikçi güçleri olan Walesa kliğinin ve Katolik kilisesinin arkasına takıldı ve gerici burjuva iktidarına dayanak rolü oynadı.) Dünya ölçeğinde komünist hareketin zayıflığı ulusal hareketler içinde gerici burjuva hareketlerin egemen olmalarını kolaylaştıran ek bir önemli faktör rolünü oynadı.

Ama, eski Sovyetler Birliği'nin egemenliği altında ve eski Yugoslavya'da ulusal hareketlerin, belirttiğimiz nedenlerle de olsa gerici rol oynamaları, 1990'lı yıllarda bağımlı ülkelerdeki ezilen ve sömürge ulusların ulusal kurtuluş hareketlerinin esas itibarıyla gerici ve emperyalizm yanlısı bir rol oynadığının ve oynayacağına kanıtı asla olamaz.

Çünkü, her şeyden önce, Güney Afrika'dan, Filistin'e, Filipinler'den Türkiye'ye değin, "çok uluslu" bağımlı ülkeler egemen sınıfları, ABD ve Batı Avrupa emperyalistlerinin yeni sömürgeleridirler. Onlar, Batılı emperyalistlerin yeni sömürgeci boyunduruğunun dayanaklarıdır. Bu dayanaklara yönelen, ezilen, ilhakçı ve sömürgeci boyunduruk altındaki ulusların ulusal özgürlük mücadeleleri, kaçınılmaz olarak ABD ve diğer Batılı emperyalistlere yöneliyor ve antiemperyalist rol oynuyorlar.

Önceki on yıllarda, "çok uluslu" bağımlı ülkeler içindeki ezilen ulusların çok sayıda ulusal kurtuluş hareketi bu nedenle, antiemperyalist rol oynadı. Bu, sözkonusu hareketlerde burjuva ulusal grupların da yer almalarına, bu grupların ulusal köleliğe kendi bencil sınıf çıkarları için karşı çıkmalarına rağmen böyle oldu. Bu burjuva grupların "kendi pazarına egemen olma" politikasına rağmen, sözkonusu ulusal özgürlük mücadelesinin esasını, ezilen

ulusun işçi ve emekçi köylü kitlelerinin emperyalizmin ve ezen ulusun işbirlikçi egemen sınıflarının ilhakçı-sömürgeci boyunduruğu ve sömürsünden kurtuluş savaşımı oluşturuyordu. Ezilen ulus burjuvazisinin de kısıtlama ve baskı altında olması sorunun özünü oluşturmadığı gibi, onun ulusal pazara hakim olma mücadelesi de, ulusal kurtuluşu getirmiyordu. Bu, sorunun esasını oluşturan, ezilen ulus işçi, köylü, halk sınıflarının, ulusal devrimci potansiyel ve mücadelelerini engelleyemez, ortadan kaldıramaz.

Önceki on yıllarda, Batılı emperyalistlere karşı devrimci rol oynayan, bağımlı "çok uluslu" ülkelerdeki ezilen ulus hareketlerinin en belirgin örnekleri olarak, Filistin, Güney Afrika siyah halkı, Namibya, Angola, Mozambik, Gine Bissau, Cape Verde (Yeşil Burun), 1970 öncesi Güney Kürdistan'ı, 1945'lerin İran Azerbaycan'ı ve Kürdistan'ı, Batı Sahra, Dofar, 1975 öncesinin Eritre ve Tigray'ı, Moro, Bask ve daha birçok ulusal hareket sayılabilir. Yine 1990'lı yıllarda, Kuzey Kürdistan, Bask, Chiapas, Perm, Tamil, Doğu Timor, Eritre ve Tigray vb ulusal hareketleri, ezen ulus egemen sınıfları, Batılı emperyalistler, Rus emperyalistleri karşısındaki devrimci rollerini '90'lı yıllarda da sürdürdüler. Şimdi Batılı emperyalistler ve ABD'yle uzlaşma yoluna giriyor veya girmiş olmaları onların 1990'lı yılların başındaki devrimci nitelik ve misyonlarının kabul edilmesini engellememelidir.

Filistin, Güney Afrika, Namibya, Moro vb. ulusal hareketlerinin şimdi reformcu bir yolla devrimciliklerini tüketmeleri, onların, emperyalizmin başlattığı, yönlendirdiği ve ittifak kurduğu ulusal sorun ve hareketler olduğunu kanıtlamaz asla. Karşıdevrimci Aydınlik şeflerinin işbirlikçi egemen sınıfları korumak için iddia ettiklerinin tersine, bu ulusal sorunlar devrimci hareketler ürettiği için, emperyalistleri zor kullanmanın yanı sıra reform yoluyla da tasfiye politik manevrasına başvurmaya zorlamıştır. Dünya komünist ve devrimci hareketinin gerilemesi,

uzlaşıcı reformcu burjuva ve küçük-burjuva önderliklerinin önlerini belli ölçülerde açmıştır. Ama, tam da bu yüzdender ki, sosyalizm için mücadele eden proletaryanın sorumluluğu artmıştır. Proletaryanın, devrimci ulusal kurtuluşçuluğa önderlik göreviyle, bu sorunları devrim ve sosyalizm mücadelesinin temel birer parçası olarak değerlendirmeye devam etmesi gerekiyor. Ulusal hareketlerin devrimci antiemperyalist misyonunun devam ettiğini yadsımak, bu hareketlerin emperyalizmin kullandığı hareketler olduğunu Aydınlikçuların söylediği budur iddia etmek ve bunun teorisini yapmak, tam da "ezilen Güney"ün işbirlikçi egemen sınıflarının ve devletlerinin çıkarlarını ve toprak bütünlüğünü savunmaktır. Hatta bu yoldan emperyalizme de hizmet etmektedir.

Karşıdevrimci Aydınlik'ın gerici Kuzey-Güney teorisinin ilgili tezi de, genel olarak bağımlı ülkeler, özel olarak "çokuluslu" bağımlı ülkeler egemen sınıfları ve devletleriyle sınıf işbirliğine dayanak oluşturuyor. Ona göre, '90'lı yıllardaki ABD'ci yeni dünya düzeninin küreselleşme saldırısı, bağımlı ülkelerdeki ulusal devletleri, egemenliği önünde engel görüyor ve "berhava" etmeyi öngörüyor. O halde devrimin görevi, gericisinden faşistine bu sözde ulusal devletleri korumak olmalıdır. Emperyalizm, "çok uluslu" bağımlı devletleri de "berhava" etmede özellikle bu "ulusal baskı ve eşitsizliği" kullanıyor, ulusal hareket(ler)i kışkırtıyor. O halde bu baylara göre, sözkonusu ulusal hareketler emperyalizmin müttefiki ve onun destekledikleri mücadeleler olmaktadır!

Karşıdevrimci Aydınlik, hem üç dünya teorisinin yeni versiyonu olan gerici Kuzey-Güney teorisini savunarak sınıf işbirliği çizgisi izliyor. Hem de, özgül olarak Kürt ulusal devrimi karşısında ve şovenizmin etkili olduğu ortamda, Kürt ulusal hareketinin antiemperyalist devrimci niteliğini reddetmek, kirli savaşı yürüten işbirlikçi Türk egemen sınıflarının sömürgeci bo-

yunduruğunu sürdürmek için şovenist teori üretiyor. "Ezilen dünya Güney içindeki" ulusal hareketler emperyalizmle ittifaka yöneliyor, emperyalizmin küreselleşme saldırısına yarıyorlar! Böylece Aydınlik, bu dönemdeki çizgisini yalnızca sınıf işbirlikçiliğiyle sınırlamıyor, ona şovenist milliyetçiliği de katıyor, sınıf işbirliği gerici çizgisini inşa etmiş oluyor.

Diğer yandan bütün bu uyduruk teoriler; Kürt ulusal sorununun bir devrim sorunu olmadığını, "Ezilen Dünya Güney'in içinde kardeşler arası"ndaki basit bir anlaşmazlık, basit bir ulusal eşitsizlik ve baskı sorunu olduğunu kanıtlamak için icat ediliyor. Bunlar, bağımsız devlet kurma özgürlüğünü sosyalizm adına savunmaya ve ulusal devrimci hareketi desteklemeye ki bu görüşü sosyalizm adına savunmamak sosyalizme ihanetle eşdeğerdir gerek olmadığını kanıtlamak için icat ediliyor. Aydınlik bu uyduruk şovenist tezleri kurgulayarak, Türk işçi sınıfı ve emekçi hareketindeki şovenist etkiyi teorize ediyor, kalıcı kılmaya çalışıyor. Sendika ağa ve bürokratlarının, Kemalist "sol" aydınların ve eğitimli küçük burjuva kesimlerin, Alevi halktan devletle uzlaşma içindeki kesimlerin eline teorik silahlar veriyor.

Oysa gerici şovenist tezlerin aksine, emperyalizm "çok uluslu" bağımlı devletler içindeki ulusal sorunlarda ayrı gözlemci bir taraf değildir. Emperyalizm, bu devletleri kendi dünya egemenliği stratejisinin dayanakları olarak, mali-ekonomik toplumsal politik diplomatik ve askeri binbir bağla kendisine bağlayarak yeni sömürgeci sistemin bir parçası haline getirmiştir. Tam da bu olgu nedeniyle, bu yeni sömürge "ulusal" devletleri, hem ezilen sınıfların, hem de ezilen ulusların devrimlerine karşı ayakta tutmak stratejisini izler. Bunu bir tercih politikası olarak değil, emperyalist sistemi bu ülkelerde ancak ve yalnızca bu dayanakları aracılığıyla sürdürebileceği için yapar.

* * * *

Kürt ulusal sorunu da, emperyalist sistemin egemenliği altındaki dünyada, tam da bu sistemden kaynaklanan görece yaygın "çok uluslu" devletler içindeki ezilen ve sömürge uluslar sorununun bir parçasıdır. Yani, basitçe bir "ulusal eşitsizlik ve baskı" sorundan çok daha karmaşıktır. Kürdistan 4 ayrı gerici devlet arasında parçalanmış, her bir parçası gerici bir devletin ilhakçı ve sömürgeci boyunduruğu altında tutulmaktadır. Ki bu, (İran egemen sınıflarının boyunduruğundaki 1639 Kasrı Şirin Anlaşması'yla olmak üzere) emperyalist sistem tarafından son şeklini 1920'lerde gerçekleştirilmiştir. Türkiye, İran, Irak, Suriye gerici egemen sınıfları, onyıllar boyunca emperyalist sistem sayesinde ve onun bir parçası sıfatıyla Kürdistan üzerindeki ilhakçı-sömürgeci egemenliklerini sürdürüyorlar.

Türk işbirlikçi burjuvazisi Osmanlı İmparatorluğu'ndan devraldığı politik ilhak mirasını, Lozan Anlaşması'yla 1923'ten bu yana yalnızca Kuzey Kürdistan üzerinde ve yine elbette emperyalist sistem sayesinde ve onun bir parçası olarak sürdürebilmektedir. Buna, yine emperyalist sistem ilişkilerinin bir devamı ve parçası olarak, ekonomik egemenliğini de ekleyerek sömürgeci boyunduruk kurmuştur.

Türk işbirlikçi teknelci burjuvazisi, Kürdistan'daki sömürgeci boyunduruğunu aynı zamanda feodal sınıflara dayanarak, Kuzey Kürdistan burjuvazisini kendine dayanak yapmaya çalışarak da korumaya, sürdürmeye çalışmaktadır.

Kürt ulusal sorununun özü, Türk işbirlikçi teknelci burjuvazisinin emperyalizmle özel olarak da ABD'yle işbirliği içinde Kuzey Kürdistan'ın kaynaklarını, işçi-köylü ve diğer emekçilerini ağır sömürsü altında tutması ve Kürt ulusu üzerinde sömürgeci bir baskı ve boyunduruk kurarak ulusal hak ve özgürlüğü tamamen ve ağır askeri mekanizmalarla gaspetmiş olması sorunu, inkarcı asimilasyon sorunudur. Kürt ulusal

kurtuluşu sorunu da, özü itibarıyla, Kuzey Kürdistan halkının (ve kaynaklarının) Türk işbirlikçi teknelci burjuvazisi ve emperyalizmin sömürsünden ve Türk işbirlikçi teknelci burjuvazisinin sömürgeci boyunduruğu ve emperyalist sisteme bağımlılığından kurtuluşu sorunudur. Bu sorunun özü, Kürt ulusal burjuvazisinin kendi pazarına egemen olma sorunu değildir. Kürt ulusal burjuvazisi de, sömürgeci baskıdan payına düşeni almasına rağmen, sömürgeci zulümden en çok acı çeken, katliama uğrayan işçiler, köylüler ve diğer emekçilerdir. Ulusal burjuvazinin kendi pazarına egemen olma mücadelesi, Kürt ulusal özgürlük mücadelesinin tali bir yanını oluşturur. Tam tersine eğer sorunun özü halk sınıflarının, sömürgeci boyunduruğa, Türk işbirlikçi teknelci burjuvazisi ve emperyalizme karşı ulusal özgürlük mücadelesine önem verilmez, devrimin bu temel devrimci dinamiği geliştirilmezse, asıl o zaman, Kürt ulusal burjuvazisinin, ulusal hareketi, reformcu uzlaşma yolundan karşıdevrimci bir anlaşmayla sona erdirmesine yol açılmış olur. Kürt ulusal burjuvazisinin, ulusal hareketi, Türk burjuvazisiyle anlaşarak da olsa, Türk burjuvazisinin efendisi emperyaliste olası rakip bir emperyalistle anlaşarak da olsa, sonuçlandırmayı başarması da aynı sonucu verecektir. İki biçim de, ulusal hareketin işçi, emekçi sınıfların devrimci başkaldırısının, dıştan kirli sömürgeci savaş ve emperyalizmin terörü, içten ulusal burjuvazinin reformcu uzlaşma çizgisi tarafından yenilgiye uğratılması ve sona erdirilmesidir.

Kürt ulusal devriminin, inişli-çıkışlı gelişmelerden sonra, 14 yıldır sürdüğü ve zor koşulları yaşadığı bugün, Aydınlik hainleri, bu biçimlerden birincisini, yani ulusal direnişin Türk işbirlikçi teknelci burjuvazisi ve devletiyle uzlaşması yoluyla bitirilmesini vaaz ediyorlar. Hem de Türk burjuvazisinin cephesinde doğrudan konumlanarak yapıyorlar. Bu karşıdevrimci yol için, teorik temel olsun diye de Kürt ulusal sorununu "basit bir ulusal baskı ve eşitsizlik", "ezilen ulus

burjuvazisinin kendi pazarına hakim olma mücadelesi" sorunu olarak gösteriyorlar. Onlar bu yaklaşımlarını, "Biz önceliği Kürt ulusal sorununa uzatılan emperyalist eli görmeye veriyoruz" ve "91'den itibaren Kürt sorunu uluslararasılaştı, emperyalizmin kışkırttığı bir sorun haline geldi" gibi uydurma gerekçelerle temellendirmeye çalışıyorlar.

KURTULUŞ SAVAŞI ÇÖZÜM MÜ, DEMOKRATİK ÇÖZÜM MÜ? ALDATICI, İLHAKÇI ÇÖZÜM MÜ?

Kürt ulusal sorununun çözümü devrim sorunudur. Devrim ve sosyalizm için mücadele eden devrimci proletarya, Kürt ulusunun bağımsız devlet kurma özgürlüğünü kayıtsız şartsız savunur, devrimin zaferiyle özgür ulusların İşçi Emekçi Sovyet Cumhuriyetleri Birliği'ni kurmaya çalışır. Devrimci proletarya, Kürt ulusal devriminin patlak verip yükselmeler ve kısmi gerilemelerle varlığını sürdürdüğü bu sürece, işçi sınıfı ve halklarımızın birleşik devrimini hazırlamak ve tutuşturmak perspektifiyle mücadele eder. Nitekim marksist leninist komünistler ve tutarlı devrimciler, bu devrimci perspektifle mücadele ediyorlar.

Devrimci proletarya, sürecin devrimci niteliğini azami ölçüde değerlendirmek için, faşist diktatörlüğün Kürdistan'da sömürgeci savaş koşulları, Türkiye'de iç savaş yöntemleriyle saldırdığı koşullar altında, işçi sınıfı ve emekçilerin, Türkiye'de faşizme, emperyalizme, şovenizme ve işbirlikçi tekelci burjuvaziye karşı mücadelelerini atılımcı, yaratıcı yöntemler, politikalar ve taktiklerle yükseltmeye çalışır. Yanısıra, Türk işçi sınıfı ve emekçi halk hareketini, Kürt ulusal özgürlükleri için de mücadeleye, kirli savaşın her önemli saldırı, katliam ve örgütlenmelerine karşı mücadeleye seferber etmek de, diğer başlıca devrimci enternasyonalist önderlik görevidir.

Bu devrimci önderlik görevleri bugün de tüm yakıcılığıyla sürüyor. Kürdistan ulusal

özgürlük devriminin zaferinin yazgısı Türkiye'de işçi-emekçi halk devrimine, Türkiye'de devrimi hazırlama, tutuşturma ve geliştirmenin yazgısı Kürt ulusal devriminin ezilmesinin önlenmesine bağlanmıştır. Bu, günümüzün devrimci mücadelesinin özgün olarak öne çıkmış yanını oluşturmaya devam ediyor. O halde, işçi sınıfı ve halk hareketinin devrimci önderlik görevleri bu güncel temel önermeyi dikkate alarak taktiklerini, politikalarını ve pratiklerini geliştirmeli, yaratıcı kılmalı ve zenginleştirmelidirler.

Faşist diktatörlük ve burjuvazi, bu gerçeği görerek, stratejisini ve politikalarını yönlendirmekte, Kürdistan'da kirli savaş saldırısını hemen tüm yöntemlerle yoğunlaştırarak, ulusal devrimi ezmeye çalışmaktadır. O, Kürdistan kentlerinde terörle sindirme ve çürüterek etkisizleştirmekten oluşan faşist sömürgeci kuşatma uyguluyor. Dahası buna, ekonomik sömürü seferberliği ve güdük ulusal kültürel kısıntılarla, Kürt halk kitlelerini ulusal devrimden uzaklaştırma taktiğini ekliyor.

Faşist diktatörlük, işçi sınıfı ve Türk halkına karşı ise, devrimci öncülere imhayla, kitle hareketine faşist yasaklar ve polis terörüyle saldırırken, bitmez bir demagojiyle şovenizm rüzgarını sürekli estirmekte, bu yolla gerici kitle dayanağını güçlendirmeye ve kitlelerin devrimci hareketinin büyümesini önlemeye çalışmaktadır.

Komünistler ve tutarlı devrimciler; buna karşı antifaşist, antiemperyalist taleplerle mücadeleyi devrim perspektifine bağlarlarken, Kürt ulusal sorunundaki mücadeleyi yine devrim sorununa bağlar ve devrimci çözümü öngörürler: Yani, Kürt ulusuna bağımsız devlet kurma özgürlüğü ve özgür ulusların gönüllü birliğine dayanan İşçi Emekçi Sovyet Cumhuriyetleri Birliği.

Komünistler, antifaşist, antiemperyalist ve anti-şovenist taleplerle mücadeleyi birbirine bağlarlarken, Kürt ulusal sorununda güncel ve kısmi taleplerle tüm mücadeleye

ri, bu tutarlı demokratik devrimci çözümün bilince çıkarılması ve yaşama geçirilmesi perspektifine bağlarlar.

Karşıdevrimci Aydınlık, '92'den itibaren Kürt ulusal sorunu konusuna kaba şovenist bir strateji izledi. Daha doğrusu, geçmişten beri sahip olduğu sosyal şoven stratejisini, ulusal devrimin yükseldiği yıllarda yumuşattırırken, '92 sonrasında yeniden kaba şovenist bir yönde değiştirdi. Ve deyim yerindeyse, aslına döndü.

Aydınlık'ın şovenizmi, çarpıcı olarak birkaç yönde kendini gösteriyor. Öncelikle Aydınlık, kirli sömürgeci savaşın katliamlarını ve kirli savaş aygıtını ve yöntemlerini teşhir etmeyi, bu tarihten itibaren bıçakla keser gibi sona erdirdi. Sosyal-şoven bile olsa eğer reformcu bir çözüm önerilecekse, bunun görünüm olarak Kürt ulusal hareketi ve müttefiki bir cepheden yapılması gerekirken, Aydınlık sömürgeci Türk burjuvazisinin devleti cephesinden, Kürt ulusal devrimini sona erdirmeyi önermeye özen göstermektedir. Yani o, işçi sınıfı ve Türk halkının, egemen sınıfların Kürt halkı üzerindeki topyekün savaş saldırısının tüm görüngülerini sessizce onaylamasını ya da pervasız bir desteklemesini sağlamaya çalışmaktadır.

İkincisi, karşıdevrimci Aydınlık revizyonistleri, işbirlikçi teknelci burjuva devletiyle aynı cepheden Türk burjuvazisinin Kuzey Kürdistan üzerindeki ilhakçı ve sömürgeci statüsünü bağınazca savunmakta, bu konumdan hareketle bir burjuva çözüm önermektedir. Onlar bunu, sözde antiemperyalist mücadele söylemleriyle, Türk halkını ikna etmek zorunluluğu ve tarihsel geçmişe dayanmak söylemiyle, teorize ediyor, onu, işçi sınıfı ve emekçi sınıfların "devrimci çözümü", "ulusal eşitlik ve özgürlük ilkesi ışığında çözüm" demagojisiyle allayıp pulluyorlar. '95 sonundan itibaren de bütün bu sosyal-şovenist saldırganlığı MGK yanında ve adeta onun sözcüsü gibi konumlanarak, çok daha pervasızca yapmaktadırlar.

Aydınlık karşıdevrimcilerinin, MGK ve devlet cephesinden getirdikleri sözde çözüm "kurtuluş savaşı" çözümüdür. Yani Kemalistlerin ilk çıktıkları ve sınırlı antiemperyalist özelliklere sahip oldukları dönemde demagojisini yaptıkları, ama gerçekte Kürt ulusunu sömürgeleştirme politikasına geçiş döneminin sözde çözümü. Aslında Aydınlık-İP şefleri bunu tümünden boş yere yapmıyorlar. Onlar, yorulduğunu hesapladıkları ulusal devrimci hareketi "Kemalist vaatlerle" teslim almaya çalışıyorlar.

Karşıdevrimci Aydınlık şefleri, "ulusal eşitlik ve özgürlük ilkesinin ışığında", "tam hak eşitliği temelinde...." (Teori, Sayı 93, Ekim 1997) gibi muğlak sözler altında, üstelik Kürt ulusal devriminin patlak verip sorunun devrimci demokratik çözümünü dayattığı bu koşullarda bu çözümü reddetmekte. Burjuva çözüm önerisi olarak, "tarihi kökleri var" diyerek Kemalistlerin 1920'22 yıllarında, yaptıkları demagojiye, sonradan sömürgecilik politikasına geçiş halkası olacak olan Kemalizmin demagojisine çözüm diye sarılmayı vaaz ediyorlar. Onlar şöyle diyorlar: "Devrimci çözümün tarihi kökleri vardır (...) tüm ulusal haklarına sahip olma hakkının kanıtlarını içermektedir."

"Kurtuluş savaşı döneminde Kürt sorununa getirilen çözüm, özetle ortak çıkar ve geleceğe sahip olan Türk ve Kürtlerin ortak vatanlarında Türkiyeli kimliğinde birleşerek, özgür iradeleriyle birlikte yaşamaları, ortak bir meclis ve hükümet kurmaları, ulusal haklara karşılıklı saygı göstermeleri ve kardeşlik esaslarına dayanmıştır." (M. Bedri Gültekin, "Sevr ya da Lozan", Teori, Sayı 93)

Kemalistlerin o yıllardaki demagojisinin bir an için iyi niyetle getirilmiş çözüm önerileri olduğunu varsaysak bile ortaya çıkan tablo nedir?

Karşıdevrimci Aydınlık şeflerinin çokça övdükleri Amasya Tamimi'nin "Türk ve Kürtlerin oturduğu arazi", "Türk ve Kürt unsurların oturduğu vatan kesimi" sözleri; sonradan görüldüğü üzere samimi çıkma-

di; Misakı Milli'yi galip itilaf emperyalistlerine kabul ettirmenin müzakerelerdeki dayanağı yapmanın aracı olarak söylenmiş sözlerdi. Bu, emperyalist sömürgecilğe karşı Kuzey ve Güney Kürdistan üzerindeki ilhakını korumanın manevrası ve Kürtlerle Türklerin yaşadığı bu bölgeleri Türk ulusunun ülkesi ilan etme tavrıydı. Kürtleri bir azınlık olarak o nedenlerle de olsa kabul etmek ama Kürdistan'da yaşayan bir ulus olarak lafızda bile kabul etmemek, inkar etmek tavrıydı.

Öte yandan, Kemalist Türk burjuvazisi, bu demagojisiyle Kürt egemen sınıflarını (ağa, şeyh, dede, aşiret reisi vb.) ve halk kitlelerini emperyalist işgale karşı kendi burjuva sınıf iktidarı için arkasına da bağlamaya çalıştı.

Yine, aynı dönemde M. Kemal'in kongrelerde ve bazı konuşmalarında sarfettiği ve Aydınlik şeflerinin tıpkı "kadrocu"ların yaptığı gibi göklere çıkardıkları aşağıdaki sözleri de aynı hedefleri taşıyor, aynı demagogiyi içeriyordu: Aydınlik şeflerine göre, "M. Kemal, Kürtler için 'milletlerin kendi mukadderatlarını bizzat idare etme hakkını' kabul ettiklerini belirtir. Kürtlerin 'reylerini açıkladıkları zaman kendi mukadderatlarına zaten sahip olduklarını, TBMM idaresinde yaşamaya talip olduklarını ilan etmelerini' ister." (M. Bedri Gültekin, Teori, agy, Sayı 93, s.10)

M. Kemal, Musulerkük sorununda, İngiliz emperyalist sömürgecileriyle rekabette, meşru bir kitle dayanağı bulmada Kürt ulusunun tercihini TBMM yönetimi altında yaşama lehine belirtmesini yararlı görüyordu. Bu amaçla, "Musul Vilayeti"nde yaşayanların referandumla, tercihlerini emperyalist İngiliz sömürgeciliğinden ya da Türk burjuva gericiliğinden yana yapmalarını önermişti. (Tabii, yalnızca Güney Kürdistan içindi bu; Kuzey için değil) İngiliz emperyalistlerinin kabul etmeye yanaşmadıkları bu öneride, M. Kemal, Kürtlerin kendi ulusal yazgılarını demokratik tarzda belirlemele-

rini değil, Türk burjuvazisinin, yeni yönetimi altına alma isteğini dile getiriyordu. Yani bu, Osmanlı ilhakçılığı mirasını, Kürtlerin Güney bölgesi üzerinde de sürdürme politikasıydı. Aydınlik'ın "kadrocu" Kemalistler gibi, Kemalizmi benimsetme gerici çabasının bir parçası olarak, karşı devrimci şeflerinden M. Bedri Gültekin, bu ilhakçı mirası sürdürme çabasını, Kemalist demagoglar gibi, "kendi kaderini demokratikçe belirleme" politikası göstermektedir. O, hem de 70 yıllık sömürgeci politika sürecinden sonra bunu yapmakla, yalnızca MGK'nın sadık bir kuyrukçusu olduğunu kanıtıyor, o kadar. Örneğin, ABD Başkanı Wilson'un sömürge tekeline sahip diğer emperyalistlere karşı, "ulusların kendi kaderlerini tayin hakkını" sözümona savunması, Türk ulusuna da bu söylemle İngiliz-Fransız emperyalist işgaline karşı "ABD mandası" önermesi nasıl ki "demokratik bir belirleme" değilse, Kemalistlerin de benzer bir şekilde İngiliz sömürgeciliğine karşı, Kürtlere TBMM yönetiminde, Türk burjuvazisinin yönetiminde ilhakçı bir bağımlılık önermesi "demokratik bir belirleme" değildir.

Karşıdevrimci Aydınlik'ın Perinçek'e sadık kalan az sayıdaki eski kadrolarından M. Bedri Gültekin, aynı kuyrukçu demagojisine kağıt üzerinde 2 yıl kalan "yerel iller özerk yönetimi" lafzını da ekliyor.

"Cumhuriyet'in ilk anayasası (1921 Anayasası kastediliyor P. D.) yerel yönetimlere geniş iktidar ve yerel yetkiler veren bir 'halk iradesi' sistemi getirmiştir. M. Kemal bu yönetim sistemini Kürt sorununun çözümü açısından da savunmuştur. Gültekin, 1921 Anayasası'nın, "Hangi ilin halkı Kürt ise onlar kendi kendilerini özerk olarak idare edecekler" lafları ettiğini vurguluyor.

Kemalistlerin, Koçgiri (Sivas) bölgesine, Kürt halkı üzerine kontracı Topal Osman gibi ünlü komutanlarını göndererek onları katlettikleri sırada, yani 1921'de, Anayasa'ya "yerel özerk iller yönetimi" vaadini

koymaları, M. Kemal'in yine o zamanlar benzer laflar etmesi, ezme stratejisinin başarısı için kullanılan "oyalama taktiğinden" başka bir şey değildir. Bu "oyalama" taktiği, üstelik lafızda bile BASK tipi bir burjuva çözümünden de daha geridir.

Sonuç olarak, Aydınlik-İP şeflerinin "demokratik çözüm", "tarihsel kökler" gibi sözcüklerle övdükleri "Kurtuluş Savaşı" çözümü, Kemalist burjuvazinin, Osmanlı mirasını Kuzey-Güney Kürdistan kapsamında sürdürme ve özgül koşullarda Kürt egemenlerini ve halkını kendisine yedeklemek için demagojiyle oyalamasından başka birşey değildir. Bu "çözüm";

Birincisi, Kürtleri varlık olarak kabul etmekten öte Osmanlı hanedanlığı da Kürdistan eyaletini zikrediyordu hatırlansın bir ulus olarak görmüyor ve Türk ulusunun ülkesi içinde yaşadıklarını öngörüyordu

İkincisi, Kürtlerin mukadderatını tayin etmelerini, İngiliz emperyalist sömürgeci yönetimine karşı, Türk burjuvazisinin yönetimi altında yaşamayı "TBMM'nin yönetimine rey vermeleriyle zaten mukadderatlarını belirleyecekleri"ni vurgulayarak öneriyordu. Türk burjuvazisinin ilhakçı boyunduruğu öneriyordu.

Üçüncüsü, Kemalistler, İngiliz-Fransız emperyalist işgaline karşı Kürt egemenleri ve halkının desteğini kendi arkalarına almak için ve yanısıra Koçgiri ayaklanmasını ezerek, oyalama aldatma ve zaman kazanma için geri bir iller özerk yönetimi boş vaadi vermişlerdir.

Dördüncüsü, Kemalistler, 1923'te bu demagojiye son vermişse, bu bir politika değişikliği tercihi değil, aynı ilhakçı ve sömürgeci politikanın 1920-1923 koşullarındaki versiyonuydu. Bu, Kemalist gericiliğin temsil ettiği Türk burjuvazisinin sınıfsal ve politik karakterinin doğal bir sonucuydu.

MGK kuyrukçusu Aydınlik şefleri "Ah, şu Kemalist çözüm ne demokratik çözümdü, terkedilmeseydi ne iyi olurdu" gibi boş ve

aldatıcı hayaller yaratarak, yalnızca halkların devrimci enternasyonalist mücadelesine zarar veriyorlar.

Yani, Kemalistler 1920-23 arası, emperyalist sömürgeciliğe karşı burjuva ilhakçılığını "kaderini tayin" demagojisiyle önerme, emperyalist işgale karşı destek olma hatırı için Kürtlerin varlığını dillendirme, ayaklanmayı ezmek ve aldatma, oyalama taktiği olarak iller yerel özerkliği boş vaadi politikası, 1923 sonrası sömürgeleştirme politikasına özgül koşullarda geçiş halkasıdır. Bu taktik, sömürgeleştirme politikasıyla özsel bir çelişki içermediği gibi, sömürgeci politika ve şovenist katliam politikası, Türk burjuvazisinin hızlı gelişmesine önderlik misyonu üstlenen Kemalist gerici iktidarın misyonuna en uygun gerici politikadır. Bu, Osmanlı'nın ilhakçı mirasını yalnızca Kuzey ve Güney Kürdistan üzerinde sürdürmek anlamına geldiği gibi, İttihak ve Terakki gerici diktatörlüğünün Ermeni ulusuna jenosit uygulayan sömürgeci politikasını sürdürmek anlamına da geliyordu. İttihak ve Terakki gerici diktatörlüğü, sömürgeleştirme politikasını en terörist biçimiyle Ermeniler üzerinde uygularken, Arap ulusu ve Kürt ulusunu da sömürgeleştirme politikası izliyordu. Kemalist diktatörlük bunu pratikte yalnızca Kürt ulusu üzerine uygulayabilirdi. Nitekim Kuzey Kürdistan üzerinde uygulamayı başardı da. Dolayısıyla "Ah eğer sözlerinden vazgeçmeselerdi, Kürt ulusal sorunu çözümlenirdi" hayalleri yaymak Kemalist gericiliğin Türk burjuvazisinin temsilcisi sıfatıyla, doğal olarak sömürgeci politika izlediği gerçeğini gizlemektir. Daha da önemlisi, Kemalistlerin bugün vardığı noktada, MGK'nın faşist diktatörlüğü yeniden yapılandırmasına bir de Kürt cephesinden dayanak yaratma uğursuz çabasıdır. Onlar, işte bu nedenle, "Kurtuluş savaşı çözümü"nü, yüceltiyor ve pazarlıyorlar. Onlar, karşı cepheden, PKK'yi MGK'nın "siyasi çözüm"e gideceğine ikna etmeye, yamandığı cephede de MGK'yi "kurtuluş savaşı çözümü"ne de ikna etme-

ye, "siyasi çözüm"le Kürt sorununu halledip emperyalistlere "zemin" sunmamayı Kürt ulusal devrimini sona erdirmeyi kabul et-tirmeye çalışıyorlar. Dahası onlar bu yolla, birleşik devrimin tutuşmasına etkili bir barikat örmeye çalışıyorlar.

BÖLGESEL ÇÖZÜM: KÜRDİSTAN'IN İLHAKÇISI BURJUVAZİLERİN ÇÖZÜMÜ

Karşıdevrimci Aydınlik'çı şeflerin bugün kutsadıkları bir sözde çözüm de "bölgesel çözüm". "Emperyalist Kuzey'e karşı, ezilen dünya Güney'in" birliği teorisine dayandı-rarak, Kürdistan ilhakçısı Türkiye, İran, Irak, Suriye egemen burjuvazilerinin muta-bakatiyla oluşturulacak bir "çözüm" u, de-mokratik çözüm olarak yutturmaya çalışı-yorlar.

"İşçi Partisi böyle bir tehlikeye (ilhakçı-sömürgeci burjuvazilerin boyunduruğunu tasfiye edecek ulusal devrimler ve bu du-rumun emperyalistlerin kullanması tehlike-sine P. D.) karşı, işçi hareketini geliştirmek yanında, bölge çapında politikalar da üretmiştir.

Türkiye, Irak, İran ve Suriye ile bölgedeki Kürt örgütleri, ortak bir tavırla emperyalist müdahaleye set çekmeli, aralarındaki anlaşmazlıkları ve özellikle Kürt sorununun, barışçı yollardan ulusal eşitlik ve özgürlük ilkesi ışığında çözmelidirler." (D. Perinçek, İP, Program Tüzük 3. Kongre Raporu, s. 127)

Buna göre, Kürt örgütleri, Kürdistan'ın ilhakçısı-sömürgeci Türk, Irak, İran, Suriye işbirlikçi egemen burjuvazileriyle barış içinde, birlikte çözüm arayıp bulacaklardır! Oysa, karşıdevrimci Aydınlik şef Perinçek'in bu çözümü ne yeni ve ne de yalnızca ken-disine ait. Öteden beri, bu bölge gericileri, "ortak zirveler" düzenleyegeldiler. Bu "bir-likte çözüm"ün anlamı hep, devrimci olsun, reformcu olsun Kürt ulusal hareketini ez-

mek olageldi. Bu konudaki en son girişim-ler, 1980'lerde Evren ve Özal'lı faşist dikta-törlükle Saddam arasında, 1990'larda ise 3'lü ve 4'lü zirveler (Irak, İran, Türkiye, Suri-ye devletleri) yapıldı. İlkinin hedefi, Güney Kürdistan'a faşist diktatörlüğün askeri ez-me hareketleri için onay ve işbirliği idi. İkincilerin hedefi ise, ağırlıklı olarak Türk işbirlikçisi tekeli burjuvazisinin 1990'lı yıllar boyunca, Kuzey Kürdistan ulusal dev-rimi ve PKK'yi ezmek.

Kürdistan ilhakçısı burjuvaziler, kendi bo-yunduruqları altındaki Kürt ulusal hareketi-ni her zaman haksız gerici savaşa ezmişler, hemen hiçbir ulusal hak tanımayan bir sömürgeci politika uygulamışlardır. Arala-rındaki çelişkiler nedeniyle kimi zaman rakip ülke burjuvazisine karşı (örneğin 1980-88 İran-İrak savaşı sürecinde Tahran, Barzani ve Talabani güçlerini rakibi Sad-dam'ı zayıflatmak için desteklerken, kendi ilhakı altındaki Doğu Kürdistan'da Kürt ulusal hareketini katliamlarla eziyordu) Kürt ulusal hareketinin bir bölümünü geçici bir süre desteklerlerken o durumda bile ulusal devlet kurma olasılığı belircince desteğini geri çekiyorlardı. Onlar, kendi boyunduruqları altındaki Kürdistan parçasındaki ulusal kurtuluş hareketini ise her zaman eziyor-lardı.

Kürdistan ilhakçısı-sömürgeci Türk, İran, Irak, Suriye burjuvazilerinin kendi ilhakçı-sömürgeci yönetimlerini sürdürme perva-sızlığı, rastlansal ve gelip geçici politik ter-cih değil, burjuva sınıf niteliklerinin kaçınılmaz ve doğal bir gereğidir. Burjuvazile-rin kapitalist sömürücü nitelikleri ve gerici ve faşist karakterlerinden kaçınılmaz olarak kaynaklanıyor.

Öte yandan Kürdistan ilhakçısı burjuvaziler bu egemenliklerini, emperyalist sistemle ilişkilerinin bir devamı ve parçası olarak, emperyalist sistemin dayanağı.

DÜNYA EKONOMİSİNİN GELİŞME EĞİLİMİ

Asya 'da patlak veren mali kriz, belli bir zaman sonra bazı ülkelerde (Japonya ve "Asya kaplanları" denen ülkelerde) fazla üretim krizine "dönüştü". Yaklaşık 14 ay sonra, yani Ağustos'un 20'sinden itibaren Rusya'da beklenen mali kriz patlak verdi ve bütün dünya borsalarını etkiledi. Zaten oldukça istikrarsız ve dengesiz bir gelişme, daha doğrusu var oluş içinde olan dünya ekonomisi, bu durumdan dolayı Rusya 'daki mali krizden oldukça etkilendi.

Dünya ekonomisindeki reel üretime; maddi değerlerin gerçek üretimine geçmeden önce spekülasyon, mali kriz ve bunun ekonomi açısından sonuçlarını teori-haber yorum tarzında açıklamayı uygun gördük.

Büyük /yüksek kar için mali muamele (transaksyon) ile iş yapmaya spekülasyon denir. Burada nesnel olan; reel olan üzerine hesap yapılmaz. Esas olan, umuttur. Öznel görüştür. Spekülasyon, kendini borsada değerli kağıtların fiyatındaki artışa ve düşüşe göre yönlendirir. Değerli kağıtların fiyat farkından yararlanır ve bu farkın olduğu andaki alış ve satışla yüksek kazanç elde edilir.

Spekülasyon, belli bir dereceye kadar maddi değerlere tekabül eder. Ama belli bir noktadan sonra onun ekonominin gerçekliğiyle, ekonominin gerçek hareketiyle hiç bir ilişkisi kalmaz. Spekülasyona katılanların hepsi veya büyük bir kısmı satın almaya başladıklarında değerler artar. Sonra bekleme pozisyonununa geçilir. Satış ne

kadar geciktirilirse, karın o kadar yüksek olacağı düşünülür: Bunun adı spekülasyondur. Sonra satışlar başlar ve değerlerde önce bir durgunluk, sonra düşüşler olur. Tabii bu arada, değerli kağıtların temsil ettiği maddi değerlerde bu denli değer değişimi olmamıştır. Bu durum, spekülasyonun, ekonominin gerçek hareketinden ne denli kopuk olduğunu gösterir. Böylesi alıp satmaların sonucu kaçınılmaz olarak paniktir. Büyük zararları, iflasları ifade eden panik!

Büyük mali gruplar, hesabını yaparak spekülasyon yaparlar. Bu mali grupların Asya'daki ve Rusya'daki mali krizde oynadıkları rol yeteri kadar biliniyor. Bu oyunda en çok çürük olan büyüklerin yanısıra, genellikle küçük spekülâtörler, "halk"tan spekülâtörler kaybeder ve George Soros gibileri kazanır.

Belirttiğimiz tarzdaki alış verişten doğan krize, spekülasyon krizi denir. Spekülasyon krizleri, 17. ve 18. yy'ın iktisadi krizleridir. Sanayi kapitalizmi döneminde ise bu krizler, fazla üretim krizinin refakatçisidirler veya fazla üretim krizine bir işaretler. Sanayi kapitalizminde devrevi olarak patlak veren fazla üretim krizleri, gerçek iktisadi krizlerdir.

Spekülasyonun olduğu yerde mali krizin nesnel nedenleri var demektir: Spekülasyon, gelişme seyri içinde mali krizin patlak vermesi anlamına gelir. Mali kriz, paranın, değerli kağıtların değer değişiminden

(düşmesinden), devlet harcamalarının olağan üstü artmasından, kredi musluklarının kapanmasından kaynaklanır. Bu gelişmenin böyle olduğunu Asya'daki mali krizde gördük ve şimdi de Rusya'daki mali krizde görüyoruz. Spekülasyon ve mali kriz, bir ve aynıdır veya birbirlerinden "siam ikizleri" kadar farklıdır.

KAPİTALİST DÜNYA EKONOMİSİ VE SPEKÜLASYON

Devlerin evliliği; firma birleşmeleri giderek hız kazanıyor. Dünya çapında petrol devleri British Petroleum (BP) ve Amoco'nun (ABD) birleşmesi, dünya iktisat tarihinin en büyük firma birleşmesidir. Bu iki devin birleşmesinden doğan borsa değeri, 200 milyar mark tutuyor. Sadece petrol alanında ve uluslararası planda birleşmeler olmuyor. Bütün emperyalist ülkelerde "ulusal" tekeller ve işletmeler, bu anlamda dev adımlarla ilerliyorlar. Bankacılıktan, sanayi sektörüne kadar her alanda ulusal ve uluslararası planda birleşmeler oluyor. Bu durum, bir taraftan toplumsallaşmanın ne denli ilerlemiş olduğunu gösterirken, diğer taraftan mülkiyet ilişkilerinin toplumsallaşmaya tekabül etmediğini de gösteriyor. Giderek az sayıda kişi, kurum ve şirket, giderek büyüyen üretim, tüketim ve mali araçları ellerinde tutuyorlar, yönlendiriyorlar. Bu güçler, toplumsallığın değil, özel mülkiyetin ifadesidirler. Yani toplumsal olarak yaratılan /üretilen zenginlik, özel mülkiyette kalıyor. Bu zenginlik, yığınların; insanların toplumsal ihtiyaçlarının giderilmesi /karşılanması için kullanılmıyor. Tersine, kar ve daha çok kar elde etmenin aracı olarak kullanılıyor. Yani toplumsal olarak yaratılan değer /zenginlik, sermaye olarak kalıyor.

Kapitalist, sadece kar elde etmekle yetinmez. O, en fazla/azami kar elde etmek ister. Ama bir taraftan zenginlik ve işin ("emeğin") verimliliği artarken, sermayeyi azami karla (kar oranı ile) değerlendirmenin olanakları azalıyor. Verimliliğin artması,

aynı veya daha fazla üretim aracını hareketle geçirmek için giderek daha az miktarda işgücünün (canlı işin) kullanılması anlamına gelir. Karın (burada artı değer) kaynağı ise üretim araçları değil, canlı iştir, işgücüdür.

Dev adımlarla ilerleyen tekelleşme, düşen kar oranlarına karşı koymak için sermayenin bir aracıdır. Birleşmeler (bu da bir tekelleşmedir) ise daha az sayıda işçinin çalıştırılması demektir. Birleşen tekeller onda, rakibi karşısında rekabet avantajına sahip olurlar. Ama diğer tekeller de aynı adımı attıklarından bu avantajın önemi oldukça kısa ömürlü kalır. Sonuç: daha az sayıda işçi. Kullanılan sermaye miktarının payına düşen artı değer azalması, yani kar oranlarının düşmeye devam etmesi. Bu durum, kapitalist sistemin hiç bir zaman içinden çıkamayacağı *circulus vitiosus*'dur; şeytani çemberidir.

KUMARA YÖNELİŞ

Tabi kumara -spekülasyona-yöneliş yeni değil. Ama özellikle '90'lı yıllarda, sermayeyi en karlı değerlendirmenin "yegane" yolu olarak görülüyor.

Bankaların karları (faiz) verdikleri kredilerden geliyor. Bu kredileri de sanayi ve ticaret işletmeleri alıyorlar. Bu işletmelerin elde ettikleri kar oranı düşünce, kaçınılmaz olarak faizler de düşüyor ve böylece bankaların karı azalıyor.

Bu durumdan kurtulmak için "Junk Bonds" ve "Emerging Market Bonds" oyununa başvuruluyor. "Junkies" uyuşturucu bağımlısı demektir. Buradaki anlamı ise yüksek karlı yatırımlara bağımlılık/düşkünlüktür. "Junkies Bonds", oldukça karanlık ve riskli hisse senetlerinin satın alınmasıdır. Risk büyük ama ona tekabül eden faiz de büyük. "Emerging Market Bonds" da da durum aynıdır. Tek fark burada değerli kağıtların sahibi, "Asya Kaplanları" denilen ülkelerin gelişme seviyesinde olan ülkelerdir ("yükselen", "gelişen" pazarlar). "Emerging Mar-

ket Bonds, böylesi ülkelerin dolar gibi istikrarlı para üzerinden yüksek spekülâtif faizle borçlanmasıdır. Burada spekülâtif olan, karanlık olan, bu kağıtların ifade ettiği yatırım alanıdır, yatırım konusudur. Bu ülkelere "Asya Kaplanlarının dışında Meksika, Arjantin, Venezuela, Rusya, Ukranya birer örnektir.

Spekülâtorlerin bu türden "ticaret"le hangi sonuçlar aldıklarını Meksika'da görmüştük. Yüksek faizli devlet istikrazları sayesinde ülkeye akan yabancı sermaye miktarı 150 milyar dolardı. 1994'te başka yerlerde Meksika'dakinden daha fazla kar vaad eden durum ortaya çıkınca, 150 milyar dolarlık yabancı sermayenin büyük bir kısmı Meksika'dan kaçtı. Birdenbire çok miktarda peso, başka paralara çevrildi ve kısa zamanda pesonun değeri % 50 düştü. Gelişme, Meksika'daki ABD yatırımlarının değerini de düşürecek derecede etkili oldu. Dolar baskı altında kaldı. Pesonun değerine istikrar vermek ve Meksika devlet borçlarının başka paralara dönüşümünü sağlamak için ABD ve İMF, Meksika'ya 50 milyar dolarlık kredi açtılar ve taleplerini dayattılar. Faizler %50 artı, enflasyon yükseldi, reel ücretler önemli boyutlarda düştü, iflaslar birbirini kovaladı ve işsizlik olağan üstü arttı.

Rusya'da olan da Meksika'da olandan pek farklı değil. En fazla kara bağımlılığın sonuçlarını görüyoruz. Rus hükümeti, kağıt üstüne kağıt çıkardı. Her seferinde vade kıaldı, faiz arttı.

Rusya'nın dış borcu 150 milyar dolar. Bütçenin % 34'ü dış borç ödemesine ayrılıyor. İMF ve batılı emperyalist ülkeler, Rus hükümetine, dış borçları zamanında ödeyebilmesi için kredi veriyordu. Ama yetmeyen bir miktarda. Son dönemde yaklaşık 11 milyar dolar. Rusya'nın önemli gelir kaynağı olan petrol de çare olmadı, çünkü dünya piyasalarında petrol fiyatları oldukça düştü ve bu düşüş devam ediyor.

Rusya, cari giderlerini (ücretleri vs) karşılamak ve borçlarını ödeyebilmek için "kuma-

ra" başladı. Vadeleri giderek kısalan ve faizleri de artan kağıtlar (istikrazlar) çıkarıldı. Bu akış bir yerde tıkanacak, oyun bozulacaktı. Bu biliniyordu ve öyle de oldu. Kokuyu alan spekülâtorler, yabancı sermaye, aniden kaçmaya başladılar. Bu kaçış, Rusya'da spekülasyon ve mali krizin patlak vermesinden başka bir anlam taşııyordu.

Rusya'daki mali kriz, bütün dünya borsalarını sarstı. Ama dikkati çeken bir durum da şu: Meksika örneğinde ABD ve İMF hemen, acilen müdahale etmişlerdi. Asya'daki mali krizde, biraz bekleyerek müdahale edildi. Görünürde müdahale eden ve koşulları sıralayan İMF idi. Rusya krizinde de bekliyorlar. Anlaşılan o ki, biraz daha bekleyecekler. Onlar bu mali krizin dünya borsalarındaki en büyük sarsıntıyı Ağustosun 2027'si arasında yaptığını, durumun bu noktadan daha da kötüye gitmeyeceğini sanıyorlar. Bu da başlı başına bir spekülasyon. Ama her halükarda hiç de acele edilmiyor. Anlaşılan o ki, krizin dünya çapında etkisi sınırlandırılarak Rusya'nın tamamen teslim olması veya dayatılan her koşulu kabul edecek kıvama gelmesi bekleniyor.

Yeraltı kaynakları bakımından Rusya, dünyanın en zengin ülkesi, sanayi teknolojisi (savaş ve uzay sanayi hariç) çöküntü, hurda keza tarım da öyle, modern anlamda bankacılık yok. Bu alanlardaki zorluklarla da uğraşan Rus emperyalizmi, İMF'nin koşullarını kabul edince uluslararası emperyalist güç olma durumundan çok şey kaybedecek. İki de bir Ortadoğu'da, Kıbrıs'ta boy gösteremeyecek. Arka bahçem dediği orta Asya ve Kafkasya'da nüfuzu gerileyecek. Rusya, İMF'nin koşulları altında Amerikan emperyalizmine bağımlı kılınacak. Diğer taraftan Rusya, batılı emperyalistlerin dayatmalarını kabul ettiği andan itibaren bugün kaçan spekülâtorler yeniden ülkeye akın edecekler ve tamamen değersizleşmiş olan bankaları, işletmeleri satın alacaklar. Ama bunun için önce mülkiyet durumunun yasayla açıklığa kavuşturulması gerekiyor. Nasıl ki spekülâtorler, İMF'nin koşulları

kabul edildikten sonra, örneğin G. Kore ekonomisini talan etmek için geri dönmüşlerse aynıysa Rusya'da da olacaktır.

Rusya'daki mali krizin önemli dünya borsalarında neden olduğu sarsıntının boyutuna gelince. Bunu bir tabloyla göstererek geçiyoruz.

1987'deki dünya borsa krizinde, 1629 Ekim (1987) arasında, borsalarda değere düşüşü New York'da %17,8, Londra'da %26,1; Frankfurt'ta %23,7 ve Tokyo'da da % 16,4 oranlarında olmuştur. Tokyo borsası hariç diğerlerdeki değer düşüşü 1987'de olduğu kadar değil. Şüphesiz, borsa değerlerinde düşme devam ederse bu, uluslararası bir mali kriz olur. Ama bu günkü haliyle ve emperyalist ülkelerde belli bir telaşın olmaması düşüşün en derin noktasına ulaşıldığını ve bu anlamda da bunun, krizden ziyade sarsıntı olarak tanımlanması gerektiğini gösteriyor.

En dramatik kumar Hongkong'da spekülasyonlarla hükümet arasında oynandı. Spekülasyonlar, Hang-Sang İndeks'ini düşürmek için ellerindeki bütün hisse senetlerini satışa sundular. Hükümet ise, satışa sunulan bütün hisse senetlerini aldı. Tahminlere göre hükümetin bu işlemlerinde harcadığı miktar 15 milyar dolar civarında, yani toplam döviz rezervesinin % 10'undan fazla bir miktar. Ama Hongkong doları üzerinde baskı devam ediyor. Ekonominin büyüme hızının tahmin edilenden % 4 daha düşük olacağını açıklaması bunun bir nedeni. Hongkong doları, Asya'da ABD dolarına bağlı tek para birimi. Hisse senetlerinin değer kaybından ve devalüasyon korkusundan dolayı sermaye kaçışının engellenmesi için ve sermaye çekmek için, baş döndürücü faizler teklif ediliyor. Şimdilik çark dönüyor, ama uzun süre böyle idare edileceğinin hiç bir işareti yok. Hongkong, Çin'in bir parçasıdır. Bu şehir düşerse, yani parası devalüe edilirse bu, Çin'i, Çin para birimi Renminbi'yi doğrudan etkileyebilecektir. Bunun dışında Yen'in (Japonya)

değer kaybı da Çin'i doğrudan etkiliyor. Rekabet gücüne sahip olmak için bölge ülkeleri birbirlerini gözlüyorlar. Önemli olan, en ucuza satabilmek. Parası pahalı olan Çin, rekabet gücünü kaybetmemek için devalüasyona gitmek zorunda kalacak. Bu sadece bir zaman sorunu. Çin bugün geri kalmış ülkeler içinde en çok yabancı sermaye çeken ülke durumunda. Şayet Renminbi ve Hongkong doları değer kaybına uğrarlarsa kapitalizmin tarihinde görülmemiş bir kaçış; Çin'den sermaye kaçışı başlayacaktır.

Çin ekonomisinin büyük bir krizle karşı karşıya olduğunu ve bunun patlak vermesinin sadece bir zaman meselesi olduğunu Çin halkı da biliyor. Bundan dolayıdır ki illegal çalışan para değiştirme bürolarında adeta kuyruk oluşturuluyor. Sosyal emperyalist Çin'de ulusal para değil, dolar revaçta.

Çin'de modern anlamda mali sistem yok. Teknolojisi Nuh döneminden kalma, sanayi devlet desteğiyle ayakta duruyor ve zaten devlet işletmelerinin dörtte üçü iflas etmiş durumda. İşsizlerin sayısı tahmini olarak 130 milyon. Devlet, ekonomiyi "düzeltmek" için işçileri sokağa atmaya devam ediyor. Bu on binlerle değil, milyonlarla ifade ediliyor.

Çin, Asya'da henüz devrilmemiş yegane domino taşı. Devrildiğinde şu veya bu ülke değil, kapitalist dünya ekonomisi panikleyecektir. Durum bilinmesine rağmen kar yüksek olduğu için bu ülkeye yabancı sermaye akışı kesintisiz devam ediyor.

1997 yılı sonu itibarıyla dünya ekonomisinin genel durumu, istikrarlı bir gelişmeye işaret ediyor. Bu verilere göre, ufukta üretim gerilemesi veya yeni bir fazla üretim krizine doğru bir gelişme söz konusu değil. Dünya toplam üretimi 1997'de de 1996'daki oranda (%4,1) büyüyor. Dünya ticaretinin büyüme oranı % 7,7 (1997). 1997'de dünya ticareti, dünya üretiminin neredeyse iki misli fazlası kadar büyüyor(%7,7%4,1).

1993-1997 Arasında Dünya Ekonomisinin Durumu (% olarak)					
	1993	1994	1995	1996	1997
Dünya ekonomisi (toplam)	2,8	4,1	3,7	4,1	4,1
Gelişmiş kapitalist ülkeler	1,2	3,2	2,5	2,7	3,0
Eski revizyonist ülkeler	-6,2	-6,5	-0,8	0,1	1,8
"Celiden" ülkeler	6,2	6,8	6,0	6,5	5,9
Dünya ticareti	3,9	8,8	9,5	6,3	7,7

Dünya ekonomisindeki bu istikrarlı büyümenin nedeni, Japonya hariç emperyalist ülkelerdeki, özellikle de ABD ekonomisindeki konjonktürel olumlu gelişmedir.

Eski revizyonist ülkeler bir bütün olarak değerlendirildiğinde, bu ülkelerde sanayi üretiminin 1996'dan itibaren mutlak büyüme sürecine girdiği görülüyor. Bu ülkelerde üretim 1992'den 1993'e %6,2 ve 1993'ten 1994'e de %6,5 oranında mutlak düşerken, 1995'te ancak % 0,8 oranında mutlak gerileme oluyor. Sanayi üretimi 1997'de %1,8 oranında büyüyor. Ama eski revizyonist ülkeleri tek tek ele aldığımızda farklı bir durumla karşılaşıyoruz. Orta ve güneydoğu Avrupa'daki eski revizyonist ülkelerde ve Baltık ülkelerinde, en azından bu bölge ülkelerin çoğunluğunda genel iktisadi durum, örneğin Rusya ile veya

Bağımsız Devletler Topluluğu(BDT) ülkeleriyle karşılaştırıldığında oldukça istikrarlı. Macaristan, Polonya, Slovenya, Hırvatistan ve Baltık ülkelerinde ekonominin hızlı bir büyümesi izleniyor. Örneklere: Çek Cumhuriyetinde sanayi üretimi 1995'ten 1996'ya %1,8; 1996'dan 1997'ye %4,5 oranında ve 1998 Nisan ayı itibarıyla son bir senenin ortalaması olarak % 3,5 oranında büyümüşü. Aynı dönemde Macaristan'da sanayi üretim % 3,4; %11 ve %9,5 oranlarında büyürken, Polonya sanayisi de, keza aynı dönemde, % 9, 4; %11,3 ve %8,9 oranlarında büyümüşü.

BDT-ülkelerinde ise durum tamamen farklıydı. Ekonomideki yapısal sorunlar bir yana bu ülkeler hala konjonktürel sorunların üstesinden gelememiş durumdadılar.

Rusya'yı örnek alalım.

1991 1997 Arasında Rus Ekonomisinin Durumu (% olarak)			
Yıllar	Yurtiçi gayri safi üretim (reel büyüme)	Sanayi üretimi (reel büyüme)	Enflasyon (yıl sonu itibarıyla)
1991	-5,0	-8,0	160
1992	-14,5	-18,0	2504
1993	8,7	-14,1	840
1994	-12,7	-20,9	215
1995	4,2	-3,3	131
1996	4,9	-4,0	21,8
1997	+ 0,4	+ 1,9	11,0
1998 (Haziran)	-1,1	-1,3	6,5

Bu veriler, Rus ekonomisinin 1991-1996 döneminde çöküntü içinde olduğunu gösteriyorlar. Bu dönemde kriz kavramıyla ifade edilebilecek bütün gelişmeleri Rus ekonomisinde görüyoruz: Yapısal kriz, yüksek enflasyon, fazla üretim krizi. Buradaki fazla üretim krizi, kapitalizmin "normal" koşullarında devresel olarak patlak veren fazla üretim krizinden; ekonomik krizden farklı bir kriz değildi. Rus ekonomisi kendini her alanda; teknoloji, sermaye, knowhow, işletmecilik vs. yenilemek, değerlendirmek ve geliştirmekle karşı karşıyaydı. Bu nedenle ve uluslararası planda rekabet gücü olan emperyalist bir ülke olmak için çok miktarda, devasa hacimde yabancı sermayeye ihtiyaç vardı. Gerekli miktarda yabancı sermaye gelmedi. Gelenin önemli bir bölümü de dış borç ödemesine ve cari harcamalara ayrıldı.

Rus ekonomisi ancak 1997'de krizden çıkma eğilimi içindeyken mali kriz patlak verdi. Ülkenin genel ekonomik ve siyasi durumu, gelişmelerin salt mali krizle sınırlı kalmayacağını gösteriyor. Yönetememe; siyasi kriz, hükümet krizi olarak zaten patlak verdi. Batılı emperyalist ülkelerin ve İMF'nin dayatması/koşulları sonuçta üretimin yeniden mutlak olarak gerilemesini kaçınılmaz kılacaktır. Batılı emperyalistler dayatmasalar da böyle bir gelişme olacak-

tır. Şayet Rusya, rekabet gücü olan bir emperyalist ülke olmak istiyorsa, herşeyin; teknolojinin, işletmelerin, yönetimin yenilenebileceği, sermayenin kendisini "özgür" değerlendirebileceği bir ortamın oluşması kaçınılmazdır. Bu bir alt üst oluşturmaktır. Revizyonist anlayış ve yapılardan klasik kapitalist anlayış ve yapılara geçiştir. Polonya, Macaristan bu geçişi ana hatlarıyla sağladılar. Ama Rusya bundan çok uzak.

Rusya, ekonomik ve siyasi açıdan çalkantılı geçecek bir sürece girdi. Emperyalist ülkeler ve bu arada Türkiye de bu süreçten yararlanmaya, Rusya'yı köşeye sıkıştırmaya çalışacaklar. Emperyalistler açısından, özellikle de ABD açısından Türkiye açısından da zayıf/güçsüz bir Rusya, en iyi Rusya'dır.

DÜNYA EKONOMİSİNİN GÜNCEL DURUMU

Yukarıda 1997 yılı sonu itibariyle dünya ekonomisinde genel bir istikrarın hakim olduğunu belirtmiştik. Ama soruna 1998'in ilk yarısı itibariyle baktığımızda gelişmenin yönünün değişik olduğunu, dünya ekonomisinin yeni bir fazla üretim krizi sürecinde olduğunu ve bazı ülkelerin de böyle bir krizde olduklarını görmekteyiz.

Bazı Ülkelerde Sanayi Üretimi (96 olarak)			
Ülkeler	1997'nin son çeyreğinden 1996'in ilk çeyreğine büyüme	1998 Ocak'ından Nisan'ına büyüme	12 ayın ortalaması
Kanada	-0,08	3,4	3,5
ABD	0,2	0,2	4,4
Japonya	-1,1	-7,0	10,4
G. Kora	11,2	-0,8	10,0
Fransa	1,3	2,3'	5,1
Almanya	3,1	1,6	6, 5
İtalya	op	2,1	0,7
İngiltere	-0,3	03'	0,8
OECD-toplam	03	0,4	23
OECD-Avrupa	0,0	-1,0	4,0
G-7	0,3	0,0	2,0
AB-15 ülke	0,0	1,0	4,2
Türkiye	—	0,0	8,5

Bu veriler, dünya ekonomisinin 1998 yılı ilk yarısı itibarıyla istikrarsız bir gelişme sürecinde olduğunu gösteriyorlar.

Amerikan ekonomisi 1998'in ilk çeyreğinde %5,5 oranında büyümüş(reel). Bu reel büyüme yılın ikinci çeyreğinde % 1,6 oranına düşüyor , yani 3,9 puan geriliyor. Bu haliyle Amerikan ekonomisi, dünya ekonomisini bu istikrarsız durumdan çıkartılabilecek bir motor konumunda / gücünde değil. Ekonomisi en iyi konumda olan ülke Almanya. Alman ekonomisi, özellikle ihracata dayalı olarak belirtilen oranlarda büyümüştür. %2 ile % 3 arasında bir büyüme Alman ekonomisi açısından önemli bir büyümedir. (Bu veriler tabloda görülmüyor). Japonya'daki kriz, Alman sermayesine yaradı. Ama bu durum sürekli olmayacaktır. Japon tekelleri doping fiyatlarla ve özel çabayla uluslararası planda kaybettikleri alanları yeniden elde etmek için rekabete girişeceklerdir. Alman ekonomisindeki büyüme şişirmedir, dış satımdan dolaydır. Alman sanayi cirosunun 1997'de yaklaşık % 42 yabancı ülke kaynaklıdır. Örneğin uçak ve uzay araçları cirosunun %61'i; otomobil ve motor cirosunun %58,3'ü; radyo, TV haberleşme tekniği cirosunun %48,1'i; makine cirosunun %46,8'i; gemi cirosunun %46,7'si; kimya sektörü cirosunun % 45,9'u yabancı ülke kaynaklıdır.

Bu büyüme oranlarına rağmen Almanya'da işsizlerin sayısı 8 milyonun üstündedir. İflasların sonu gelmemektedir. Örneğin iflas eden firma sayısı 1992'de 15 000'den 1997'de 33 000'e çıkmıştır. Yani beş sene de iki misli artmıştır.

Japon ekonomisi ve "Asya Kaplanları" denen ülkelerin ekonomileri 1997 'nin ikinci yarısından bu yana krizle çalkalanıyor. Spekülasyon-kredi-mali krizden fazla üretim krizine geçildi. Japon sanayiinde üretim 1998'in ilk çeyreğinde 1997'nin ilk çeyreğine göre %3,9 oranında mutlak küçüldü/geriledi. Bu gerileme tabloda da görüldüğü gibi derinleşerek devam etti.

Toyota, Mitsubishi, Nissan gibi otomobil tekelleri Nisan ayında üretimi % 20 oranında daraltmak zorunda kaldılar . İflaslar sadece Nisan'dan Mayıs'a %37 oranında arttı. Bu gelişmelere bağlı olarak işsizlerin sayısı da sıçramalı olarak arttı.

Bir bütün olarak baktığımızda 1998'in ilk yarısında dünya ekonomisinin (OECD ve AB bazında) büyüme oranları küçülmüş ve bazı ülkelerde üretimde mutlak düşüşler olmuştur. Gelişmenin böyle olmasında Asya krizinin etkisi mutlaka vardır, ama sorun sadece bunula açıklanamaz. Şimdi bu krize Rusya'daki kriz de eklendi. Şayet Çin'de de beklenen kriz patlak verirse kapitalist dünya ekonomisi büyük çalkıntılarla sarsılacaktır. Daha bugünden dünya ekonomisinin üçte biri (Asya'nın belirtilen ülkeleri) büyümüyor, tersine küçülüyor. Bu durum, ister istemez dünya ekonomisinin geriye kalan kısmını olumsuz etkileyecektir.

Emperyalizme bağımlı ülkeler bir yana, emperyalist ülke ekonomileri birbirlerine oldukça bağımlı durumdadır. Bunlardan birindeki olumsuz bir gelişme kaçınılmaz olarak diğerlerini de etkilemektedir. Sadece sermaye ihracı bazında bir örnek verecek olursak: Dünya çapındaki doğrudan yatırımların miktarı 1980'de 519 milyar dolardan 1996'da 3178 milyar dolar çıkmıştır. 1996 yılı itibarıyla bu miktarın ülkelere göre dağılımı şöyledir.

Toplam Miktar	3178 Milyar Dolar
ABD'nin payı	794 Milyar Dolar
İngiltere'nin payı	356 Milyar Dolar
Japonya'nın payı	330 Milyar Dolar
Almanya'nın payı	288 Milyar Dolar
Fransa'nın payı	206 Milyar Dolar
Hollanda'nın payı	185 Milyar Dolar
İsviçre'nin payı	153 Milyar Dolar
İtalya'nın payı	118 Milyar Dolar
Geride kalan ülkelerin toplamı	748 Milyar Dolar
Bakınız: Süddeutsche Zeitung, Nr, 149,2 Temmuz 1998	

1998 doğrudan yatırım biçiminin de ihraç edilen bu sermaye, bir taraftan hangi ülkelerin, sermaye ihracıyla bütün dünyayı talan ettiklerini gösterirken, diğer taraftan da bu boyutlara varan sermayenin kaçınılmaz olarak karşılıklı bağımlılık (etkilenme) getireceğini göstermektedir.

Daha önceki bir yazımızda kitlesel işsizliğin; kronik kitlesel işsizliğin kapitalist sistemde eğilim olmaktan çıkarak yasa durumuna geldiğini saptamıştık. Bunu şöyle ifade etmiştik. "Giderek daha az sayıda işçi çalıştırmak kapitalizmin genel krizi sürecinde eğilim olmaktan çıkarak bir yasa olmuştur" (PD. sayı. 16. s.92 Mayıs-Haziran 1998)

Bu gelişme, teknolojinin; sürekli en yeni teknolojinin üretimde kullanılması ve bu bazda yapısal krizle doğrudan ilişki içindedir. Kapitalizmin genel krizi koşullarında kronik kitlesel işsizliğin eğilim olmaktan çıkarak yasa olması, yapısal krizin de artık kronikleştiğini gösterir.

Fazla üretim krizden bağımsız olarak (bazen de onunla aynı anda) patlak veren ve belli bir devreviliğin olmayan teknolojik yenilenme bazındaki yapısal kriz, (1970'den bu yana kapitalist dünya ekonomisinin gelişme seyrini göz önünde tutacak olursak,) kronikleşmiştir. Ekonominin her sektöründe olmasa da bir çok sektörde ve emperyalist ülkelerde durum böyle.

Kapitalist dünya ekonomisinde görülen bu eğilim; teknoloji bazında yapısal krizin kronikleşmesi eğilimi kendisini firma birleşmelerinde de gösteriyor. Rekabet gücüne sahip olmak için gerekli olan sermaye,

firmaların birleşmesiyle sağlanıyor. Bundan dolayı son dönemlerde büyük birleşmeler; devlerin evliliği gündeme geldi. Bu birleşmelerle hangi miktarlarda sermayenin harekete geçirildiğini örnekleyelim.

Tekeller, rekabet gücüne sahip olmak için sürekli daha kapsamlı sermayeye ihtiyaç duyacaklardır; yani sürekli yeni / modern teknoloji, sürekli daha az sayıda işçi. Bu şeytani çemberden çıkmak imkansızdır.

Bir daha belirtelim; yapısal kriz, fazla üretim kriziyle eş anlamlı değildir. Fazla üretim krizi dönemindeki sabit sermaye yenilenmesi (teknoloji) mutlaka ve her zaman yapısal kriz değildir. Yapısal kriz ve fazla üretim krizi aynı anda patlak verebilirler. Bu durumda yapısal kriz hammadde ve enerji sorunu bazında patlak vermişse bu, fazla üretim kriziyle aynılaştırılmaz. Ama teknolojik gelişme, bilimsel teknik devrim bazında patlak vermişse bu, fazla üretim kriziyle aynılaştırılır.

Çok uluslu tekeller veya uluslararası tekeller sürekli sermaye kıyımında bulunuyorlar. O anda fazla üretim krizi olsun veya olmasın bunu yapıyorlar. Yapmak zorundalar. Aksi takdirde rekabet güçleri kalmayacak. Teknoloji bazında yapısal krizin kronikleşmesinden, sürekli var olma eğilimine girmesinden kast ettiğimiz bu türden sermaye kıyımıdır. Bu nedenden dolayı kitlesel işsizlik eğilim olmaktan çıkarak yasa olmuştur. Aksi takdirde kitlesel işsizlik sadece fazla üretim krizi dönemlerinde görüldü. Kapitalizmin genel krizinden önceki dönemde durum böyleydi.

ÇAĞDAŞ KOMÜNİST HAREKETTE SINIF ANALİZİ*

Değerli yoldaşlar ve dostlar,

Görüşlerimizi sunmaya başlamadan önce ben, MLKP (Marksist Leninist Komünist Parti) adına Rus ve yabancı yoldaşlara ve dostlara Partimizin Merkez Komitesinin ve tüm üyelerinin sıcak ve yoldaşça selamlarını iletmek isterim. Herşeyden önce, bizi incelik göstererek bu önemli toplantıya çağırdıkları için Sovyetler Birliği'nde Sosyalizmin Restorasyonu Uluslararası Komitesi (ICRSU) ve Çağdaş Komünist Doktrinin Oluşturulması Uluslararası Merkezi (ICFMD)'ne içten teşekkürlerimizi ifade etmek isteriz. Ben, MLKP adına, bu seminerin Rusya'daki tüm gerçek komünist güçlerin birleştirilmesine alçakgönüllü bir katkıda bulunmasını diliyorum. Biz bunun, bu büyük ülkenin sömürülen, ezilen, ayaklar altına alınan işçilerinin, emekçilerinin ve ilerici aydınlarının çağrısı ve komutu olduğu inancındayız. Rusya'nın tüm komünistlerine yöneltilmiş bir çağrı; onların ne görmezden gelebileceği, ne de reddedebileceği bir çağrı. MLKP'nin, Büyük Ekim Sosyalist Devrimi'nin meşalesinin yeniden yakılacağından, Lenin'in ve Stalin'in Sovyetler Birliği'nin bütün görkemiyle restore

edileceğinden ve kapitalizme ve emperyalizme karşı verilen büyük kavganın ön hatındaki yerini yeniden alacağından zerrece kuşkusu yoktur.

Rus komünist hareketinin yazgısı, her zaman Türkiye ve Kuzey Kürdistan komünist hareketinin yazgısıyla yakından ilişkili olmuş ve birden çok nedenden ötürü her zaman, ülkemiz komünist ve devrimci hareketinin özel ilgi konusu olmuştur. Bunun en önemli nedenlerinden biri, Türkiye Komünist Partisi'nin, Mustafa Suphi'nin önderliğinde, 10 Eylül 1920'de Sovyet Azerbaycanı'nın Bakü kentinde Rusya Komünist Partisi'nin aktif desteğiyle kurulmuş olmasıdır. Çok uzun bir revizyonizm ve oportünizm döneminin ardından 10 Eylül 1994'de kurulan MLKP, Mustafa Suphi'nin TKP'sinin mirasçısı ve sürdürücüsüdür. MLKP'nin de Lenin'in ve Stalin'in Bolşevik Parti'sinin mirasçısı ve sürdürücüsüne, yani günümüz Rus komünist hareketine özel bir ilgi duyması ve kendisini ona çok yakın duyumsaması anlaşılabilir.

Değerli yoldaşlar ve dostlar,

MLKP her zaman tek tek ülkelerde ve dün-

ya ölçeğinde gerçek komünist güçlerin Marks, Engels, Lenin ve Stalin'in bayrağı altında ilkeli bir tarzda birleşmesinden yana olmuştur. Kendi aralarındaki bir dizi çelişmelere ve bölünmelere karşın, burjuvazi, emperyalistler ve gericilik genellikle proletaryaya, halklara ve devrime karşı birleşebilmektedirler. Proletaryanın ve emekçi ve ezilen halkların temsilcileri ve ileri kesimleri olan bizler de bütün ülkelerde, hem işçi sınıfının gerçek Komünist Partilerini oluşturmak ve hem de bütün devrimci ve ilerici güçlerin geniş antiemperyalist ve demokratik cephelerini kurmak için birleşebilmeliyiz. Bir gerçeği dosdoğru belirtelim: Burjuvazi ve emperyalizm, işçi sınıfının gerçek Komünist Partilerinin varlığının kendileri bakımından ölümcül bir tehlike oluşturduğunun bütünüyle bilincindedirler; onlar, kendi çürümüş ve insanlık dışı rejimlerinin yıkılması ve işçilerin ve emekçilerin sömürü ve zulümden kurtuluşunun ancak böylesi partilerce yönetilen emekçi yığınlarının savaşıyla olanaklı olabileceğini bilmektedirler. Emperyalizm ve proleter devrimleri çağında yığınların devrimci savaşlarının deneyimleri, Marksizm-Leninizmle silahlanmış böylesi partilerin varlığının yaşamsal ve belirleyici önemini çürütülemez bir biçimde ortaya koymuş bulunmaktadır. İşçi sınıfının Leninist normlar ve ilkelere uygun tarzda inşa edilmiş gerçek Komünist Partileri olmaksızın, devrim yolunda yalpalamadan ilerlemek, demokrasi ve sosyalizm savaşımında tam bir zafer kazanmak, burjuvazi ve emperyalistlerin, sömürülen ve ezilen yığınları büyük güçlüklerle kazandıkları zaferlerin meyvelerinden yoksun bırakmalarını önlemek ve burjuva düzeninin devrimci dönüşümüne ve sosyalizmin inşasına başlamak olanaksızdır. Dolayısıyla, burjuvazi ve emperyalistler, kendi sınıfsal çıkarları bakışaçasından hareketle, herşeyden önce böylesi partilerin oluşmasını önlemek için ellerinden geleni yapmayı ve ikincisi, eğer oluşmalarını önleyememişlerse, onların yönünü şaşırtmayı, onları bölmeyi ve yıkmayı yaşam-

sal önem taşıyan bir sorun olarak görürler.

Herşeyden önce, Rus yoldaşlarımız ve dostlarımız arasındaki bölünmelerin detaylarına ilişkin bilgilerimizin olmadığını açıklıkla belirtiyim. Dahası, biz kendimizi Rus komünist, devrimci ve işçi sınıfı hareketinin kendi kendisini atamış öğretmenleri ve yol göstericileri olarak da değerlendirmiyoruz. Biz, Rus yoldaşların ve ileri işçilerinin, kendi sorunlarını ilkeli tartışma ve yığınların devrimci eylemine aktif katılım yoluyla çözme yetisine tam bir güven duyuyoruz. Biz, onların, Rus işçi sınıfının Leninist-Stalinist Komünist Partisini yeniden kurma ve ona Rus ve yabancı kapitalistlere ve onların devrimci hareket ve işçi sınıfı hareketi içindeki ajanlarına karşı savaşımında önderlik etme konusundaki yetilerine de tam bir güven duyuyoruz. Ancak bu, uluslararası komünist ve işçi sınıfı hareketinin farklı müfrezeleri arasında düşünce ve deneyim alışverişinin önemini azaltmıyor. Dolayısıyla, bizim bu yaklaşımımız, Rus hareketinin durumuna ilişkin düşünce ve yargılarımızı Rus yoldaşlarımıza ve dostlarımıza iletmemize engel olmayacaktır. Biz bu görevi, kendi kavrayışımız ve deneyimimize dayanarak yerine getirmekle yükümlüyük. Rusya'nın durumuna ilişkin yetersiz ve görece sınırlı bilgilerimize dayanarak aşağıdaki değerlendirmeleri yapabiliriz ve yapacağız.

Biz, özellikle, gerçek bir Komünist Partisinin kurulabilmesi için, revizyonizm ve oportünizmin bütün türleriyle tam bir kopuşmanın gereğine olan inancımızı dile getirmek isteriz. Bu, evrensel olarak geçerli bir zorunluluktur. Uluslararası komünist ve işçi sınıfı hareketinin deneyimi, Komünist Partilerinin genel olarak dışardan, burjuvazinin baskı aygıtının saldırısıyla değil, fakat içerden, açık ve gizli revizyonistlerin eylemi sonucunda yıkıldığını yeterince göstermiş bulunmaktadır. Lenin ve Stalin'in SBKP'sinin Kruşçev-Brejnev revizyonist kliği ve Enver Hoca'nın AEP'sinin Alia kliği eliyle burjuva-revizyonist partilere dönüştürülmeleri, bu trajik eğilimin en belirgin örneklerindedir.

Bu yüzdendir ki, bütün ülkelerin gerçek komünistleri, bir Leninist işçi sınıfı partisi kurma sorununu ele alırken bu deneyimi mutlaka gözönünde tutmalıdırlar.

Fakat, iki nedenden ötürü, bu evrensel olarak geçerli zorunluluk, günümüz Rusyası'nda daha da kritik bir önem kazanmaktadır. Bunlardan birincisi, Kruşçev-Brejnev revizyonizminin onlarca yıl sürmüş olan ideolojik hegemonyasıdır. Rus komünist ve devrimci hareketi, kaçınılmaz olarak yaratıcı devrimci düşünüşün ve devrimci inisiyatifin büyük ölçüde taşlaşmasına yol açan bu revizyonist-bürokratik geleneği devralmış bulunuyor. Bu hareket, revizyonist SBKP'nin devrimci tabanının kollektif belleği ve bilincine derinlemesine nüfuz etmiş olan kitlelerden kopukluk ve onlara yabancılaşma geleneğini de devralmıştır. Günümüz Rusyası'nın komünist güçleri, işçi sınıfının gerçek Marksist-Leninist partisini, kaçınılmaz olarak geçmişten devraldıkları insan malzemesiyle, revizyonist bürokratik gelenek içinde yetişmiş ve onunla kirlenmiş insan malzemesiyle inşa ediyorlar ve etmek zorundadırlar. Dahası onlar, kendileri bu geleneğin etkisi altındadırlar. O halde onlar, bu özel güçlükleri açıkça kabul etmeli ya da önvarsaymalı ve bu güçlüklerin belirtileri ve sonuçlarına karşı tetikte olmalıdırlar. Lenin'in bir tezinde, geleneklere ve alışkanlıklara karşı savaşımın zorluklarına işaret ettiğini ve onların Sovyet iktidarı altında bile yok edilmelerinin ne denli zor olduğunu söylediğini anımsamalıyız. Ve ikincisi, günümüz Rusyası'nın yaşamın bütün alanlarını kapsayan son derece keskin çelişmelerle nitelenen ekonomik, siyasal ve toplumsal koşullarına işaret etmek istiyoruz. Rusya'nın içinden geçmekte olduğu yeğın bunalımın en önemli sonuçlarından bazıları, geniş işçi ve emekçi yığınlarının radikalleşmesi ve sosyalist geçmişe duyulan özlemin güçlenmesidir. Bu durum ve emperyalist burjuvazinin saldırısı, feshedilmiş bulunan revizyonist SBKP'nin en azından bazı kesimlerini ve halinden hoş-

nutsuz diğer burjuva ve bürokratik katmanları, kendilerini komünist olarak göstermeye ve Rus büyük burjuvazisine ve özellikle de yabancı kapitalizme karşı muhalefetlerini komünist bir renge büründürmeye zorlamaktadır. Bu katman ve grupların kitleler arasındaki devrimci mayalanmadan ve gerçek komünist güçlerin ideolojik zayıflıklarından ve örgütsel deneyimsizliklerinden yararlanarak siyasal iktidarı ya da en azından onun bir bölümünü ele geçirmek istedikleri iyi biliniyor. Biz, işçi sınıfının gerçek Komünist Partisinin kurulması için çaba harcayanların bu olguyu da hesaba katmaları gerektiğine inanıyoruz. Dolayısıyla, partinin inşası süreci, mutlak bir biçimde, küçük-burjuva ve kariyerist öğelerin ve eski apparatchiki'lerin komünist ve işçi sınıfı hareketinin saflarından sistemli olarak ayıklanmasıyla elele gitmelidir. Bir yanlış anlamaya meydan vermemek için, ideolojik ve teorik tutarlılığa ilişkin bu ilkeli tutumun bütünüyle ve olduğu gibi pratik siyaset alanına, işçi sınıfının ve diğer emekçilerin edimsel siyasal ve ekonomik savaşımaları alanına aktarılamayacağını açıkça belirtmeliyiz. Orada Rus komünistleri, tıpkı başka ülkelerdeki yoldaşlarının yaptığı gibi devrimci ilkelerini ve uzun erimli amaçlarını tehlikeye atmamaya ve onlara zarar vermemeye özen göstererek esnek taktikler kullanmak, burjuvazinin değişik fraksiyonları arasındaki çelişmelerden yararlanmak ve değişik savaşım ve örgütlenme biçimlerini kullanmakla yükümlü olacaklardır. Rusya'nın içinden geçmekte olduğu yeğın bunalımın, bir yandan emperyalizm ve Rus büyük burjuvazisi ile öte bazen yurtsever ve ulusal burjuva öğelerle omuz omuza savaşmak durumunda olan geniş işçi ve emekçi kitleleri arasında bir dizi sert çatışmalara yol açtığı, bilinen bir olgudur. Bu yüzdendir ki, daha da geniş işçi ve emekçi kitlelerinin gerici ve emperyalist rejime karşı seferberliğini kolaylaştırdığı ölçüde, yurtsever ve ulusal burjuva öğelerle taktiksel bağlaşımlar oluşturmak kabul edilebilir ve bazı durumlarda gerekli

de olabilir. ANCAK, birincisi, onlar, bu öğelerin zayıf ve hain doğasını bir an bile unutmamalıdır. İkincisi, onlar, kendileriyle Rus yurtseverleri ve milliyetçileri arasındaki temel ve kapatılamaz ayrımların en küçük ölçüde bile olsa karartılmasına ya da gizlenmesine izin vermemelidirler. Ve üçüncüsü, onlar, Rusya'da bir yandan proletarya ile burjuvazi arasındaki çelişmelerin ve öte yandan, Batılı emperyalistlerle Rus emperyalistleri arasındaki çelişmelerin keskinleşmesinin, bu tür taktiksel bağlaşımların olanaklılığı ve istenirliğini sürekli olarak azaltmakta olduğunu unutmamalıdır.

Bütün bu düşüncelere, bizim Türkiye'deki kolektif deneyimimizin bir başka ve çok önemli ögesini eklemeliyiz: Revizyonizme ve reformizme karşı savaşım, teori alanıyla sınırlandırılmaz ve sınırlandırılmamalıdır; bu, aynı zamanda yığınların pratiksel savaşımı sorunudur. Marks'ın söylemiş olduğu gibi, komünistler yalnızca dünyayı yorumlamayı hedefleyen filozoflar değildirler; onlar, herşeyden önce, onu devrimci bir tarzda değiştirmek için aktif olarak çabalayan savaşçılardır. Bu anlamda, bizim teorimiz, yığınların devrimci pratiksel savaşımının hizmetindedir. Dolayısıyla, eğer yalnızca sosyalist aydınlar değil, fakat herşeyden önce savaşımın ön hattında yer alan savaşçılarsak, bizim partilerimiz, fabrikaların, madenlerin, plantasyonların, sokakların, emekçi semtlerinin ve barikatların partileri olmalıdır. Tüm taktikler ve siyasal çizgiler sınavdan geçmeli ve her tür ve renkten revizyonizm ve reformizmin siyasal çizgilerinin ipliği tam da orada, kitle savaşımının ateşi ve fırtınası içinde açığa çıkarılmalıdır. Komünist taktiklerimiz, revizyonizmin ve reformizmin sergilenmesi ve yalıtılmasını hedeflemelidir. Onlar, işçilerin ve emekçilerin bizim çizgimizin doğruluğunu ve revizyonistlerin ve reformistlerin çizgisinin hatalı doğasını kendi deneyimleri ve devrimci pratikleri aracılığıyla anlamalarına yardımcı olacak biçimde düzenlemelidir.

Şimdi izninizle, Türkiye ve Kuzey Kürdistan'da işçi sınıfının gerçek bir Komünist Partisini inşa etmede karşılaşmış ve karşılaşmakta olduğumuz sorunlar üzerinde duracağım. Lenin, "Hareketimizin İvedi Görevleri" adlı makalesinde şöyle diyordu: "Bütün ülkelerde işçi hareketinin sosyalist hareketten ayrı olduğu, her ikisinin kendi yolunda gittiği bir dönem olmuştur ve hepsinde de bu yalıtılma durumu, hem sosyalist hareketi, hem de işçi hareketini zayıflatmıştır. Ancak, sosyalizmle işçi hareketinin birleşmesi, bütün ülkelerde her ikisi için de sağlam bir temel yaratır." (Selected Works, Cilt 2, s. 11) Başka yerlerde de söylemiş olduğumuz gibi, sosyalizmin ve sosyalist hareketin işçi sınıfı hareketinden yalıtılmış durumda olduğu bu süre, ülkemizde fazlasıyla uzun olmuştur. Yönetici kadrolarının Ocak 1921'de Kemalist burjuvazi tarafından katledilmesinden sonra, yeni kurulmuş ve deneyimsiz TKP, sağ oportünist bir rotaya girdi. TKP etkinliklerini sürdürdüyse de, Komintern'in eleştiri ve müdahalelerine karşın onun sağ oportünist ve Menşevik çizgisi zamanla pekişti. Aslında o, 1930'ların ikinci yarısında varlığını edimsel olarak sona erdirdi. 1950'lerde polisin bu "parti"ye yönelik operasyonları ve Sovyet modern revizyonizminin ortaya çıkışı, bu siyasal cesede indirilmiş son darbeler oldular. Bu nedenle, 1960'larda işçilerin, öğrenci gençliğin, yoksul köylülerin ve Kürt halkının kitlesel savaşımaları yeniden yükselmeye başladığında, ortada yeni devrimci militan kuşağın dayanabileceği bir devrimci miras yok gibiydi. Onlar neredeyse her şeyi sıfırdan başlayarak öğrenmek zorundaydılar. Bu durum, Lenin ve Stalin'in SBKP'sinin ve uluslararası komünist hareketin Kruşçevciler tarafından yokedilmesiyle çakişti. Bu yüzden 1960'ların ve 1970'lerin içgüdüsel olarak modern revizyonizmden uzaklaşan yeni devrimci kuşakları, hemen hemen kaçınılmaz bir biçimde Maoizm ve Gevarizm gibi değişik küçük-burjuva ve antiMarksist akımların etkisi altına girdiler. Revizyonist TKP'nin

1970'lerin ilk yarısında, Sovyet modern revizyonistlerinin yardımıyla restore edilmesi, bu durumu iyileştirmek bir yana, olumsuz bir yönde etkiledi. Bu parti, sendika bürokrasisinin bir bölümü ve burjuvazinin sözde sol kanadıyla bağlaşma politikasını sürdürdü. Sistematik bir Marksizm-Leninizm bilgisine sahip olmayan devrimci militanların TKP'nin siyasal çizgisine içgüdüsel tepkisi, onları işçi sınıfından uzaklaştırmaya ve küçük-burjuva katmanlara, yani köylülüğe, yarı-proletaryaya ve gençliğe sarılmaya özendirmeye devam etti. İlk komünist gruplar, ancak 1970'lerin sonuna doğru, Arnavutluk Emek Partisi'nin Maoizme karşı açıktan saldırıya geçmesiyle birlikte ortaya çıkmaya başladılar. Bu yeni oluşan komünist gruplar, Maoizme karşı bir iç ideolojik savaşım yoluyla devrimci-demokratizmden Marksizm-Leninizme evrilmiş ve yavaş yavaş kendilerini işçi sınıfına doğru yönlendirmeye başlamışlardı. Anlaşılabileceği üzere, o sıralar bu grupların işçi sınıfı hareketiyle bağları ya çok zayıftı, ya da hemen hemen yoktu ve onlar kaçınılmaz olarak, ideolojik, siyasal ve örgütsel bakımlardan şu ya da bu ölçüde, kendi küçük-burjuva geçmişlerinin kalıntılarıyla kirlenmiş bulunuyorlardı. Dahası onlar, tüm diğer devrimci ve ilerici güçlerle birlikte 12 Eylül 1980'de ABD emperyalistlerinin güdümü altında askeri-faşist bir darbe düzenleyen Türk egemen sınıflarının vahşi ve çok yönlü saldırısının hedefi haline gelecekti. Komünist ve devrimci-demokratik gruplar, ancak 1980'lerin ikinci yarısında ileriye doğru yürüyüşlerine yeniden başlayabildiler ve onlar, o tarihten bu yana son derece zor koşullar altında savaşım vermektedirler. Dolayısıyla, ülkemizde militan komünist hareketin tarihinin çok kısa olduğunu, haklı olarak söyleyebiliriz. Onun temel zaafı ve gücü, Türkiye ve Kuzey Kürdistan komünist ve devrimci hareketinin bu özgün niteliklerinden kaynaklanmaktadır.

Evet, biz, ülkemiz komünist ve devrimci-

demokratik hareketinin gücünden de sözettik. Biz, Kürt ve Türk işçilerinin ve halklarının faşist rejimin vahşi sömürgeci ve militarist saldırısına ve sistematik işkence, cinayet ve katliamlarına karşı sergiledikleri savaşım ruhundan gurur duyuyoruz. Ve biz, devrimci hareketin önemli bir bölümünün, onun, savaşımı sistematik polis ve asker zulmü koşullarında sürdürmesini olanaklı kılan irade, bağlılık ve savaşım ruhuyla gurur duyuyoruz. 1960'lardan bu yana ki devrimci kuşakların büyük özverileriyle yaratılmış olan bu özelliklerin, Türkiye ve Kuzey Kürdistan devrimci hareketinin, revizyonist blokun çöküşü ve sosyalist Arnavutluk'un boyun eğişini izleyen dönemde, dünya ölçeğinde bir çok önemli ve deneyimli partiyi alt eden tasfiyeci dalga karşısında sergilediği direnişte belirleyici bir rol oynadığının bilincindeyiz.

Zaafıya döndüğümüzde, 1970'lerden bu yana, Türkiye ve Kuzey Kürdistan devrimci hareketinin temel karakteristiklerinden birisi olan aşırı parçalanma ve dar grup zihniyetiyle başlayabiliriz sözlerimize. Bu deformasyonun nedenleri, hem hareketin proleter temellerinin zayıflığında, hem de sekter eğilimlere karşı etkili bir biçimde savaşacak ve birleştirici bir rol oynayacak güçlü bir Marksist-Leninist hareketin olmayışında aranabilir. Bugün bile, Türkiye komünist hareketinin bir bölümü kendisini, 'sol' çocukluk hastalığından ve sekterimden kurtaramamıştır ve MLKP tarafından yapılan ilkeli ve militan bir birlik çağrısını reddetmeye devam etmektedir. Öte yandan, komünist hareketin bir bölümü tasfiyeci bir doğrultu tutturmuş ve illegal aygıtını hemen hemen bütünüyle feshetmiş olup hızla küçük-burjuva reformist bir partiye dönüşmektedir. Bu koşullarda, 10 Eylül 1994'de iki komünist grubun birleşmesiyle MLKPK (Marksist Leninist Komünist Parti Kuruluşu)'un oluşması ve onun Eylül 1995'de bir başka komünist grubun katılımıyla MLKP (Marksist Leninist Komünist Parti)'ye dönüşmesi, ileriye doğru atıl-

miş çok önemli bir adım olmuştur. Bizim, 'birlik devrimi' olarak adlandırdığımız bu birleşme süreci ve Partimizin sekter olmayan çalışma tarzı, devrimci hareketin çocukluk hastalıklarına ağır darbeler indirmiş ve bir birlik kültürü oluşturmaya başlamıştır. Ancak, hareketin süregelen temel eksikliği, onun canlı işçi sınıfı hareketiyle ve sarı, reformist ve Müslüman yönelimli konfederasyonların denetimi altındaki sendikal hareketle bağlarının görece zayıflığıdır. Bu noktada, komünist hareketin karşı karşıya bulunduğu güçlüklerin eksiksiz bir tablosunu sunabilmemiz için, işçi sınıfının kendiliğinden gelme ve ekonomik savaşım alanındaki militanlığıyla, onun devrimci siyasal savaşım içinde yer alma yetisinin görece zayıflığı arasındaki ciddi dengesizliğin altını çizmemiz gerekiyor. Çok küçük ve politize olmuş bir azınlığını bir yana bırakacak olursak, halihazırda işçi sınıfının ana kütesinin kahraman Kürt halkına karşı girişilen katliamlar, siyasal mahkumların, yiğit Cumartesi Analarımızın ve militan gençliğimizin görkemli savaşimleri karşısında oldukça kayıtsız kaldığının altını çizmeliyiz. Dahası, işçi sınıfının farklı bölükleri arasında dayanışma eylemi geleneği de yeterince güçlü değildir. Bu durum, hem burjuvazi-sendika bürokrasisi-revizyonizm gerici blokunun işçi sınıfı hareketi üzerindeki onyıllar boyu süregelen egemenliğinin ve hem de militan komünist hareketin küçük-burjuva geçmişinin, onun görece gençliğinin ve amatör çalışma tarzının sonucudur. Türkiye ve Kuzey Kürdistan işçi sınıfı, bir dizi kitle ve kahramanca savaşım vermiş ve diğer sömürülen ve ezilen sınıfları peşinden sürüklemeye ve kendi çevresinde seferber etmeye yetisine sahip olduğunu kanıtlamıştır. Fakat, onun sınıf bilincinin düzeyi hala düşüktür. Doğal olarak, biz, bilimsel sosyalizmle işçi sınıfı hareketi arasındaki ilişkinin, her ülkenin kendine özgü bir dizi özgül koşulları ve özellikleri gözönüne alınmaksızın anlaşılamayacağını unutmamalıyız ve unutamayız. Lenin, yukarıda andığımız makalesinde şunları da söylüyordu: "Fakat her

ülkede sosyalizmle işçi sınıfı hareketinin birleşmesi tarihsel olarak oluştu; özel bir biçimde, söz konusu dönemde her ülkede varolan koşullara uygun olarak gerçekleşti." (Agk, s.11) Yukarıda da değindiğimiz gibi, Türkiye'de sosyalizm ve sosyalist hareketle işçi sınıfı hareketi çok uzun bir süre boyunca birbirlerinden yalıtık olarak var olmuşlardır. Bu, Marksizm-Leninizmin önemli ölçüde nüfuz etmediği ve ileri öğelerinin Marksizm-Leninizmi kesin bir tarzda kucaklamadığı sınıfın saflarında, burjuva ideolojisinin ve onun (küçük-burjuva demokratizmi de içinde olmak üzere) varyantlarının etkisine karşı, cepheden meydana okunmadığı anlamına gelmektedir. Böylesi ülkelerde komünist güçler, öncü ve önder rollerinin, devrimci inisiyatiflerinin ve sınıfı, tarihsel görevini yerine getirebilecek devrimci bir güce dönüştürme yolundaki iradelerinin altını çizmede son derece kararlı olmalıdırlar. Dolayısıyla onlar, uvriyizm ve ekonomizm tehlikesine karşı çok daha fazla tetikte durmalıdırlar. Onların, ileri işçilerin bir bölümü arasında bile bu denli yaygın bulunan devrimci olmayan ve yarı-reformist eğilimlere karşı çok dikkatli olmaları gerektiği olgusu, elbette ters yöndeki tehlikenin küçümsenmesi, yani işçi sınıfının demokratik ve sosyalist devrimdeki merkezi rolünün ve tarihsel misyonunun gözardı edilmesi, hatta yadsınması anlamına gelmez. Sendika bürokrasisinin, revizyonizmin ve burjuvazinin sınıf üzerindeki boyunduruğu kırılıp, onun ileri kesimleri sağlam bir biçimde militan komünist bir önderlik altında birleştirilmediği takdirde, ülkemiz devrimci hareketinin tarihsel zaafı ve çıkmazı aşılamayacak, komünist hareketin kalıcılığı ve istikrarı güvence altına alamayacak, sınıfın ve kitlelerin büyük devrimci enerjisi açığa çıkarılamayacak ve işçi sınıfının, özellikle 1984'den bu yana Türk gericiliğine karşı yiğitçe savaşmakta olan Kürt halkına karşı enternasyonalist yükümlülüklerini yerine getirmesi sağlanamayacaktır. Genel olarak Türkiye siyasal arenasının ve özel olarak ülkemiz komünist ve işçi

sınıfı hareketinin sorunları ve geleceğinin doğru bir değerlendirmesi ve somut ve bilimsel bir analizinden hareket eden MLKP, işçi sınıfını ve işçi hareketini devrimcileştirmede kararlıdır. O bunu şimdiden, kitle hareketinin alevleri ve fırtınası içinde yapıyor. İşçi sınıfının devrimci potansiyeline güvenle dolu olan Partimiz, bu yolda önüne dikilen tüm engelleri aşma ve Türkiye ve Kuzey Kürdistan işçileri ve halklarını emperyalizmin ve kapitalizmin pençelerinden kurtarma iradesine sahiptir.

Değerli yoldaşlar ve dostlar,

Sözlerime son vermeden önce, Rus komünist ve devrimci hareketi içinde önemli bir tartışma konusu olduğu anlaşılan, işçi sınıfının tanımı konusuna da çok kısaca değinmemeye izin verin. Bazı revizyonist düşüncülerin işçi sınıfının tanımını genişletmeye ve büyük ve giderek büyüyen tekniksel entelijensiya kütlesini ona içermeye çalıştıkları bilinen bir olgudur. Fakat onlar, doğrudan üreticilerin sömürülmesine dayanan tüm sınıflı toplumlarda olduğu gibi, kapitalizmde de bilginin, Marks'ın 'entelektüel üretim araçları' dediği şeyin tekeli ve denetiminin egemen sınıfların, yani burjuvazinin elinde kaldığını unutmaktadırlar. Kapitalizm geliştiği ölçüde,

a-hem işçi sınıfının, hem de tekniksel entelijensiyanın kütlesi büyümekte ve bu toplumsal kategoriler daha karmaşık ve daha çeşitlenmiş bir hal almakta,

b-hizmet sektöründe istihdam edilen (beyaz yakalı işçiler denenler) ücretli emekçilerin oranı artarken, genelde üretimde ve özel de sanayide istihdam edilen (mavi yakalı işçiler denenler) ücretli emekçilerin oranı azalmakta,

c-işçi sınıfının kültürel ve tekniksel düzeyi yükselmekte ve işçilerin giderek daha fazla, bir ölçüde kafa emeği niteliği taşıyan işler yapma eğilimi güçlenmekte ve,

d-giderek büyüyen ve bir çok durumda 'kollektif emekçi'nin bir parçası olan tek-

niksel entelijensiyanın önemli bir bölümü, hem gelir düzeyleri (toplumsal üründen aldıkları pay), hem de üretim araçları karşısındaki konumları bakımından işçilere daha da yakınlaşmaktadırlar.

Fakat, bütün bunlar,

1 - Lenin'in sınıf tanımının* geçerliliğini yitirdiği ve işçi sınıfının tanımının, tekniksel entelijensiyanın tümünü ya da büyük çoğunluğunu içerecek biçimde genişletilmesi gerektiği ve,

2 - İşçi sınıfıyla tekniksel entelijensiya arasındaki sınırların ortadan kalkmakta ve bu ikisinin birleşerek tek bir toplumsal kategori haline gelmekte ve kol emeği ile kafa emeği arasındaki karşıtlığın silinmekte ve yok olmakta olduğu anlamına gelmemektedir.

Kapitalizm koşullarında bilginin ve tekniksel becerilerin taşıyıcılarının ikili bir işlevi ya da yönü vardır. Bir yandan, tekniksel entelijensiya, ya da daha doğrusu bu katmanın üst ve orta kademeleri, üretim sürecinde burjuvazinin yardımcılarını görevini üstlenmişlerdir; onların asıl ekonomik ve toplumsal işlevi, kapitalist sömürü sisteminin rasyonelasyonu ve işçilerin burjuvazi adına denetlenmesi ve yönetilmesidir. Bütün kapitalist ülkelerde, burjuvazinin organik bir parçasını oluşturan koca bir yöneticiler, şefler, planlamacılar, reklamcılar, uzmanlar, denetmenler, danışmanlar vb. katmanı bulunmaktadır. Bu katmanın mensuplarının, genel olarak üretim araçlarına sahip olmamaları, onların toplumsal ya da sınıfsal niteliklerini değiştirmemektedir. Tekniksel entelijensiyanın bu bölümü; ekonomik ve toplumsal işlevleri, yaşam standartları ve dünya görüşleri bakımından bütünüyle burjuvadır. Ancak, tekniksel entelijensiyanın, 'kollektif emekçi'nin bir parçası olan aşağı kademeleri, artıkdeğerin ve sermayenin üretimine yardım etmekte ve buna bağlı olarak, işçi sınıfınınkini andıran bazı özelliklere sahip bulunmaktadırlar. Dolayısıyla, tekniksel entelijensiyanın bu bölümü,

işçi sınıfıyla birlikte hareket etme ve onun bağlaşıklarından biri haline gelme eğilimindedir. Ancak bu, onu işçi sınıfının bir parçası haline getirmeye yetmez. Neden? Çünkü, bazı ortak ve benzer özelliklere karşın, kapitalizm koşullarında, işçi sınıfı ve tekniksel entelijensiya, toplumsal işbölümü doğrultusunda antitetik olarak bölünmüş iki toplumsal kategori olarak kalırlar. Ve, burjuvazi ile işçi sınıfı arasındaki antagonist çelişmeyle nitelenen kapitalizm koşullarında, başka türlü olması da olanaksızdır.

Bu, kapitalizm ve burjuva diktatörlüğü sürdükçe, toplumsal işbölümünün ve kol emeği ile kafa emeği arasındaki ilişkinin antagonist niteliğinin süreceği anlamına gelir. Kol emeği ile kafa emeği arasındaki karşıtlık, ancak sosyalizm koşullarında,

proleter diktatörlüğü altında sönmelenmeye başlayacak ve komünizm koşullarında tümüyle ortadan kalkacaktır.

* *"Sınıflar, tarihsel olarak belirlenmiş bir toplumsal üretim sistemi içinde tuttıkları yerle, üretim araçlarıyla (çoğu durumda yasalarca saptanmış ve formüle edilmiş) olan ilişkileriyle, emeğin toplumsal örgütlenmesindeki rolleriyle ve bunların sonucu olarak, toplumsal zenginlikten ilde ettikleri payın boyutlarıyla ve onu elde etmenin tarzıyla birbirlerinden ayrılan büyük insan gruplarıdır. Sınıflar, belirli bir toplumsal ekonomi sistemi içinde tuttıkları farklı yerlere bağlı olarak, biri diğerinin emeğine elkoyabilen insan gruplarıdır."* ("Büyük Bir Başlangıç", Collected Works, Cilt 29, s. 421)

TARİH BİLİNCİ:

TÜRKİYE HALK İŞTİRAKİYYUN FIRKASI'NIN TBMM HÜKÜMETİ'NE SUNDUĞU BİLDİRİ

Türkiye Halk İştirakiyyun Fırkası (THİF) ya da bugünün Türkçesiyle Türkiye Halk Komünist Partisi, 7 Aralık 1920'de kurulmuştu. Partinin yöneticileri arasında Tokat milletvekili Nazım, Bursa milletvekili Şeyh Servet, Afyonkarahisar milletvekili Mehmet Şükür'nün yanısıra Baytar Binbaşı Salih Hacıoğlu ve Ziyetullah Nuşiveran vardı. Anadolu'nun İngiliz, Fransız, İtalyan emperyalistlerinin ve Yunan işgalcilerinin saldırısıyla karşı karşıya bulunduğu ve ona karşı önderliğini Kemalist burjuvazinin ele geçirdiği bir direnişin yürütüldüğü koşullarda Büyük Ekim Devrimi'nin etkisi altında kurulan bu parti, İslam'la komünizmi bağdaştırmaya çalışıyordu. THİF, proletarya-burjuvazi gelişmesinin yeterince keskinleşmemiş olduğu o günün Türkiye'sinin maddi koşullarına tekabül eden, daha doğrusu bu koşulları yansıtan bir çeşit köylü sosyalizmini savunuyordu. Örneğin bu parti, Doğu'nun yani İslam dünyasının emperyalizme karşı tek ve birleşik bir savunma cephesi kurması gerektiğini şu sözlerle dile getiriyordu:

"Bütün Doğulular, Avrupa ve Amerika kapitalizm ve emperyalizmini yıkmak için dört yıldan beri savaşıyor dünya emekçileriyle

sağlam bir dayanışma kurmalı; bütün zulüm görenler, milyonlarca Doğu köylüsünün çıkarları adına birleşerek, zulmedici emperyalistleri yıkmak üzere ayağa kalkmalıdır. Doğu'nun dayanışması ve ittifakı hem politik ve askeri, hem de ekonomik olmalıdır."

Sınıf ayrımı yapmaksızın "Doğu"nun bütün güçlerini birleşmeye ve emperyalizme karşı savaşıma çağırarak THİF, demek oluyor ki, daha da ileri giderek Batı'yı bir bütün olarak emperyalizm ve gericilikle ve Doğu'yu da bir bütün olarak devrim ve sosyalizmle özdeşleştiriyordu. İşçi sınıfından kopuk bir sosyalizm anlayışına sahip olan THİF, sınıf savaşımını "Üç Dünya" teorisyenlerinininkini andırır tarzda iki karşıt coğrafik-kültürel dünya, yani "Batı" ile "Doğu" arasındaki bir savaşım gibi algıliyordu. THİF, Kemalistlerin ilerici ve antiemperyalist potansiyelini ölçsüzce abartıyor, M. Kemal'in önderlik ettiği Anadolu burjuvazisi ve toprak-ağalarıyla bir çeşit stratejik devrimci bağlaşma hayalleri kuruyor ve Kemalistlere Batı emperyalizmi yerine Sovyet Rusya'yla iyi ilişkiler kurmasını salık veriyordu! Sovyetler Birliği'nde Bütün Rusya Komünist Partisi Mer-

kez Komitesi'ne bağlı Marx-Engels-Lenin Enstitüsü tarafından hazırlanmış olan Doğu Komünist Partileri Program Vesikaları adlı Rusça kitabın "Türkiye" bölümü için yazılmış olan Giriş kısmında THİF üzerine şunlar söyleniyordu:

"Anadolu'daki milli kurtuluş hareketinin başlangıcında Komünist Partisi henüz mevcut değildi. Daha sonra kurulan ve İtilaf kuvvetlerinin işgali altındaki proletarya merkezlerinden tecrit edilmiş küçük burjuva aydınlarının bir örgütü olan 'Halk İştirakiyyun Fırkası' bir küçük burjuva köylü partisi karakterini almıştır. Partinin, (Kemalistlere muhalif) yoksul köylülerin devrimci bir teşkilatı olan 'Yeşil Ordu' ile uzlaşması bundandır." (Aktaran Mete Tunçay, Türkiye'de Sol Akımlar, 19081925, s. 189) Öte yandan, yurtdışında revizyonist TKP tarafından yayımlanan tarihsiz bir kitapta THİF'yla ilgili olarak büyük olasılıkla abartılı olan şu bilgiler veriliyordu: "Halk Komünist Partisi, Anadolu'daki 12 komünist teşkilatından kuruldu: Sivas, Ankara, Kayseri, Eskişehir, Kastamonu, Bolu, Konya, Samsun ve ötekiler. İstanbul teşkilatı katılmadı. O zaman işgal kuvvetlerinin kontrolünden kaçmak, cephele geçip Ankara'ya gelmek zordu. Hem Anadolu'yla İstanbul teşkilatları arasındaki bağlar pek zayıftı.

"Ankara'da Komünist Partisi resmen kurulur kurulmaz, 'İşçilere, köylülere, askerlere, şehir halkına' bir çağrıyla başvurdu. Bu çağrıda Komünist Partisinin programı, görevleri, ödevleri, amacı halka anlatılıyordu. Milletlerarası durum, Türkiye'nin o zamanki iç durumu inceleniyordu. Memlekete dalan emperyalistlere, onların kiraladıkları Yunan Kralının ordularına karşı, düşmanlarla işbirliği eden hainlere karşı, 'Halife Ordusu'na, Anzavurculara karşı Türkiye Halkının en yiğit oğulları, kızları savaşa çağrılıyordu... Kurucular bu çağrıyla imzaladıkları zaman, TKP'nin kütüğüne yalnız Anadolu'da aktif 500 üye yazılıydı. Ankara'da yalnız silah fabrikalarında, partinin 85 üyeli bir teşkilatı ve komitesi vardı." (TKP, Doğuşu, Kuruluşu,

Gelişme Yolları, s. 12 ve 18) THİF kuruluşundan kısa bir süre sonra, Kemalist kliğin Çerkez Ethem'in Kuvayı Seyyare'sine ve M. Suphi TKP'sine karşı girişilen sol ve muhalif hareketleri ezme kampanyasının bir parçası olarak Şubat 1921'de kapatıldı ve yöneticileri zindanlara atıldı. O sıra Sovyetler Birliği'yle ilişkileri iyi olan Kemalistlerin Sakarya Savaşının ertesinde sola karşı tutumlarını geçici olarak yumuşatması üzerine Nisan 1922'de yeniden etkinlik göstermeye başlayan ve bu süreçte TKP'nin geride kalan güçleriyle birleşen THİF/ TKP, aynı yılın sonlarında bir kez daha kapatıldı ve yönetici ve üyeleri tutuklandı. Burada, THİF'nin ikinci kez çalışmalarına başladığı dönemde TBMM'ne sunduğu bildirin bugünün Türkçesine uyarlanmış geniş bir özetini sunuyoruz.

Türkiye'nin ekonomik ve politik yaşamındaki son olaylar ve bugünkü tarihi durumun önemi, Partiyi; a) amacını açıkça bildirmeye; b) hükümetin iç ve dış politikası hakkında görüşünü açıklamaya, c) yeniden faaliyete geçmeye zorlamaktadır.

Parti, marksizm platformundadır. Bu nedenle, ülkenin iç ve dış politikası hakkındaki görevlerini ve girişimlerini ülkenin ekonomik durumunu analiz ve marksizm metotlarının yardımıyla olayların gelecekte alabileceği biçimleri kestirme temellerine dayatarak, daha önce amaç olarak alınmış genel hedefe önderlik edecektir.

Temel prensip olan milli misak'ı benimseyen parti, buna uygun olmayan her çeşit öneriyi ve kararları istemez ve geri çevirir.

Türkiye'nin ve Yakın Doğu'nun ekonomik yapısını karakterize eden başlıca özellik milli büyük endüstrinin bulunmayışıdır. Bundan ötürü Avrupa ve Amerika emperyalizmine karşı bütün Doğu'da tek ve birleşik bir cephe kurup yürütmek gereklidir. Türkiye'nin ekonomik hayatında bugünkü durum, küçük mülkiyete ve küçük çapta üretim yapan köylü çoğunluğuna dayanmaktadır. Bu durum karşısında tutulacak iki

yol vardır. Birinci yol şudur: Batı ile milli misak dışında anlaşarak can çekişen Batı'nın, Doğu'yu sömürme sayesinde ölümünü biraz daha geciktirmesine imkan vermek. İkinci yol da şudur: Ülkede burjuva demokrasisi usulüne göre reform yapmak ve emperyalizme karşı ilerde direnebilmek ve başlamış olan milli bağımsızlığa çoğunlukta olan köylülerin katılmasını pekleştirip sürdürmek için gerekli ekonomik yenileşme ve örgüt meydana getirmek.

Birinci yol tutulursa: Biz, zulüm görmüş uluslararası yığınlar için çok gerekli olan dayanışmayı bozmuş oluruz. Hükümet de, millete karşı yükümlendiği bağımsızlık sözlerini yerine getirmemiş olur. Bundan başka bu birinci yol tutulursa, hem bütün Doğu, hem de Büyük Millet Meclisi Hükümeti'ni destekleyen ve Türkiye'nin özgürlük ve bağımsızlığının en esaslı ve güçlü taraftarı bulunan Rusya Sosyalist Sovyet Cumhuriyetleriyle ilişkiler ve dostluklar bozulmuş olacaktır.

İkinci yolun tutulması ise, biricik doğru ve kurtarıcı çaredir. Bunu Mustafa Kemal Paşa da açıklamıştı. Hükümetin bu ikinci yolu izlemesi gerekir. Gerçi ağır vergi altında, köylünün beli bükülmüştür. Büyük çiftlik sahipleriyle zorbarların baskılarından ve yerel hükümet aygıtının yetersizliğinden ötürü köylümüz ekonomik bakımdan perişan ve bitkin durumdadır. Bununla birlikte, cephelerde sarsılmadan savaşmış ve birçok şanlı zaferler kazanmıştır. Demek oluyor ki, o bitkin köylü henüz dipdiridir ve kendi varlık hakkını savunarak ekonomik refahı hak ettiğini göstermektedir. Savaş bitince, hükümetin önündeki en önemli sorunlardan biri şu olacaktır: Özgürlüğe kavuşan ülkede milli hükümetin yaşaması için, köylülerin bu hükümete karşı ilgisini ve yakınlığını kaybetmemesi. Bundan ötürü, savaştan sonra, toprak, vergi ve yönetme sorunlarında ekonomik alanı kapsayan derin bir yenilik yapmak kesin bir ihtiyaç olacaktır. Aksi halde, güvenlik yokluğu hükümet makinesini zayıflatabilir.

Bugünkü ekonomi siyaseti izlenirse, bütün üretim gücünü cepheye vermiş olan köylü, dayanma gücünden yoksun kalır ve kendisinden daha güçlü bulunan emperyalizm önünde yenilgiye uğrar. İçte ekonomi siyaseti değiştirilirse, köylü milli bağımsızlığı savunmaya yarayacak durumu muhafaza eder. İçte, bağımsızlığın gösterdiği manzara budur. İç politikanın görevi budur.

İç ve ekonomik durumun tanımlaması yapılırken dış durum unutulmamalıdır. Çözümü ertelenemeyecek bazı iç sorunları bile dış politikaya bağlı kılmak zorunludur...

Partimiz, Türkiye köylü ve işçilerinin haklarını savunan bir partidir. Bunun içindir ki, Büyük Millet Meclisi Hükümeti, dış politikamızda emperyalizmin zalimce saldırılarına karşı korunma ve bağımsızlığı koruma siyasetini güttüğü sürece, onu güçlendirmek ve desteklemek görevimizdir. Partimiz kahraman ordumuzun başarısını sağlamak için köylü ve işçiyi, orduyu güçlendirmeye ve savaşıma çağırılmaktadır. Kral Konstantin ordusu galip emperyalist devletlerin ve özellikle İngiltere'nin kötülük ve zorbalık aracından başka bir şey değildir.

Biz, Yunan istilasına karşı çıkan komünistlere ve işçilere de sesleniyor ve onları devrimci yollarla bu ordunun dağılıp çözülmesine yardım etmeye çağırıyoruz. Yunan komünistlerini bu göreve çağırarak için ayrı bir bildiri yayınlanacaktır. Partimizin bu girişimi, Anadolu askerlerinin, devrimci erlerimizin savaş yeteneğini güçlendirecektir. Yunan burjuvazisinin ve generallerinin propagandasına göre, bize karşı açılan savaş, Anadolu'yu istila savaşı, sözde 'milli nitelik' taşıyan bir savaşmış. Partimizin girişimi, bu; yalandan örülü propagandayı da çürütecek ve Yunan askerlerinin korkmadan, çekinmeden teslim olmalarını sağlayacaktır. Aynı zamanda, bu girişim sayesinde, Yunanistan'ın iç durumu güçleşecektir. Bunu kolaylaştırmak için de, hükümet bizde azınlıkların haklarına daha çok özen göstermelidir. Tabiidir ki, devrimci ülke

çıkarlarına aykırı davranışları kesin belgelerle açığa çıkanlar istisna edilmelidir. Bu gibilerin dışında, bütün yurttaşlar, eşit haklardan yararlanmalıdır. İşlenilen alçaklıklara asıl yol açanlar Yunan subayları ve generalleriyle Yunan burjuvazisidir. Bütün baskılarımız onlara yönelmelidir. Yunan hükümeti, 'milli savunma politikası' adıyla oyun çevirmek istiyor. Yoksulları ve köylüleri koruyan ve asıl neden olanlara karşı cephe alan bir politika izlediğimiz taktirde, çevrilmek istenen bu oyunun içyüzü meydana çıkacaktır. Partimiz Türkiye Halk İştirakiyyun Fırkası Türkiye Büyük Millet Meclisi Hükümeti'ne, emperyalizme karşı savaşında, her yoldan yardım edecektir. Partimiz, Türkiye Büyük Millet Meclisi Hükümetinden, yukardaki önerilerimizin kabulünü istemektedir.

Ülkemize gelen yabancı kapitalist şirket ve temsilcileri ihtiyatla karşılanmalıdır. Onların amacı şudur: Ekonomik zayıflığımızdan faydalanarak, bize pek ağır şartları kabul ettirmek ve böylece, Arabistan, Irak ve Mısır'ın zengin topraklarındaki İngiliz sermayesi ile zengin ve bereketli topraklarımızda bir yarışma alanı açmak. Böyle bir sermaye savaşının sonucu, çatışan sermaye gruplarının itişiyile, iki kardeş olan Türkle Arabi savaşa sürüklemektir...

Partinin sloganı şuydu: Dünya emperyalizmine karşı, bütün Doğu'nun tek ve birleşik bir savaş ve savunma cephesi kurması. Bu sloganı, aksiyonda yani eylemde gerçekleştirmek için de, bütün İslam ülkelerini kapsayan bir Kongre yapılmalı; Doğu uluslarının genel bağlaşması sağlanmalı; özel olarak da, Doğu ülkeleri konferansları düzenlenmeliydi. Bu çeşit kongre ve konferansların sonuçları insanlık dünyası için çok faydalı olacak ve Doğu dünyasının kurtuluş hareketlerini kolaylaştıracaktı.

Dünya emperyalistlerinin hayalhanelerinde yaşayan Cenevre Konferansına Anadolu çağrılmamıştı. Bahis konusu kongre ve konferanslar, bu çağrılmayışa karşı, fiili ve

etkili bir cevap yerine de geçecektir. Bütün Doğulular, Avrupa ve Amerika kapitalizm ve emperyalizmini yıkmak için dört yıldan beri savaşan dünya emekçileriyle sağlam bir dayanışma kurmalı; bütün zulüm görenler, milyonlarca Doğu köylüsünün çıkarları adına birleşerek, zulmedici emperyalistleri yıkmak üzere ayağa kalkmalıdır. Doğu'nun dayanışması ve bağlaşması hem politik ve askeri, hem de ekonomik olmalıdır.

Üçüncü Enternasyonal bütün dünyanın komünist partilerini çevresine toplamıştır. Partimiz de Üçüncü Enternasyonale bağlıdır. Partimizin Türkiye Halk İştirakiyyun Fırkası'nın yukarda bahsi geçen sorunlardaki görüşü salt bize özgü değildir. Bütün dünya komünist partilerinin ve onları çevresinde toplayan Üçüncü, Komünist Enternasyonalin de görüşüdür. Komünist partileri ve bağlı olduğumuz Üçüncü Enternasyonal bu sorunları hangi açıdan ele alıyorsa, biz de o açıdan ele alıyoruz.

Bu ilkelere göre tutulacak yol:

Türkiye yönetim makinesinin bütünlüğünü ve tam bağımsızlığını sağlayacak;

Sovyet Cumhuriyetleriyle ilişkilerimizi ve barış durumumuzu güçlendirecek;

Ve nihayet, köylülerimizin pek haklı dileklerinin yerine getirilmesini olanaklı kılacaktır.

Parti, günün minimum dilekleri üzerinde şilen ve pratik ilkelere hangi öğelerle anlaşmaya hazır olduğunu da açıklıyordu. Bu öğeler şunlardı: Meclisteki sosyalist ve halkçı gruplar ve Mustafa Kemal Paşa'nın "Köylüler memleketimizin asıl efendileridir" sözünü slogan edinen öğeler.

Derin inancımız şudur ki, Avrupa proletaryası bizim ve Üçüncü Enternasyonalin bu çağrısına koşacaklar; önerilerimizi yerine getirecek ve İngiltere ile diğer istilacı devletleri Yunan hükümetine yardımdan çekilmeye zorlayacaktır. Yunan emekçileri ve bunların meydana getirdiği Yunan ordusu,

Türkiye Halk İştirakiyyun Fırkası'nın TBMM Hükümeti'ne Sunduğu Bildiri

önünde sonunda, silahlarını Kralın generallerine çevireceklerdir. Bu generaller, Avrupa kapitalistlerinin Anadolu'daki çıkarlarını korumak için, her türlü cinayet ve alçaklığı işlemekten çekinmeyen kuduruş canavarlar değil de nedir?

Türkiye Halk İştirakiyyun Fırkası, Partinin o günkü politikasını şöyle formüle ediyordu: Milli devrimi derinleştirmek ve istilacılara karşı savaşı sürdürmek için Doğu'nun bütün kurtarıcı güçlerini birleştirip yoğunlaştırmak.